השבועון לחברה,
לתיירות ורכב
גליון מס. 150
י"ט בתמוז תשמ"ח, 4.7.88
מ.מ.ס.י.
ב-87 מדינות ברחבי העולם
שרותי דרך:
תיירות:
הצטרף גם אתה!
משרד ראשי: תל־אביב, דרך פתח תקוה 19 ת.ד. 36144 מיקוד 61360 טל. 03-622961-4; תל־אביב, רח' לינקולן 18 מיקוד 67134, טל. 03-5613760-1;
כלל רח' יפו 97 חנות מס' 319 טל. 02-241786; חיפה, רח' שמריהו לוין 7 (פינת רח' החלוץ) טל. 04-667824; באר שבע, תחנה מרכזית אגד חנות מס'
057-70695; אילת, דוגית שרותי תיירות שדי התמרים טל. 059-74580; טבריה, אכסניית הנוער ע"ש מיוחס טל. 067-90350; עפולה, רח' הכנסת 10 טל.

EXCLUSIVE*

ASCONA

במחיר מיוחד

*סדרה יוקרתית שעוצבה במיוחד
למדינות השוק האירופי.
כמות מוגבלת גם בישראל.

יותר ציוד בפחות כסף

דגם	מחיר מחירון	מחיר מבצע	הרווח שלך
אקסקלוסיב 4 דל' 1.6S גיר רגיל 861U8	39,734 ש"ח אזל	35,765 ש"ח אזל	3,969 ש"ח אזל
אקסקלוסיב 4 דל' 1.6S אוטומטית 861U5	43,494 ש"ח	39,146 ש"ח	4,348 ש"ח
אקסקלוסיב 5 דל' 1.6S אוטומטית 841U5	45,092 ש"ח	40,582 ש"ח	4,510 ש"ח

הגה כח, צבע מטלי ומזגן בתוספת מחיר.
הכמות מוגבלת. החברה רשאית להפסיק את המבצע בכל עת.
לפי מחירון החברה מס' 15/88. המחירים כוללים מע"מ.
בנוסף אפשרות לאשראי עד 85% ממחיר המכונית (לא כולל מע"מ) באמצעות חברת מימון.

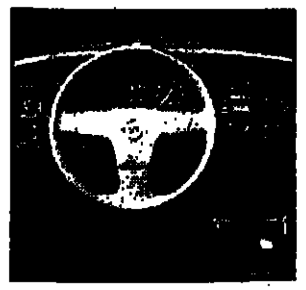

אקסקלוסיב - לא רק בשם:
- ריפוד פנימי קטיפה מפואר
- גלגל הגה ספורטיבי בעיצוב מיוחד
- תאורה פנימית מיוחדת
- השהיית כיבוי תאורה פנימית
- 2 מראות חיצוניות בצבע תואם לצבע המכונית.
- פסי קישוט לאורך המכונית.
- צלחות גלגלים מיוחדות.

משרד ראשי ותצוגה:
פ"ת:
ק. אריה, היצירה 6, טל. 9231873
אולמות תצוגה ליאו גולדברג בע"מ.
ת"א:
דרך פ"ת 86, טל. 336911
ירושלים:
שלומציון המלכה 15, טל. 234536
חיפה:
דרך יפו 132, טל. 530281
ב"ש:
מורדי הגיטאות 96, טל. 70507
סוכנים: חיפה:
"בית המכונית", יפו 19, טל. 512251
פ"ת:
"כהן את מילר", בר כוכבא 39, טל. 911159
חדרה:
"מוסך כהן", שכונת ביאליק, טל. 31379
רחובות:
"מוסך צמד", דרך יבנה. טל. 461591
נצרת:
בשארה ויוסף סרוג'י, פאולוס השישי טל. 70030.
נתניה:
אוטו מרכז רח' הרצל 50, טל. 24967

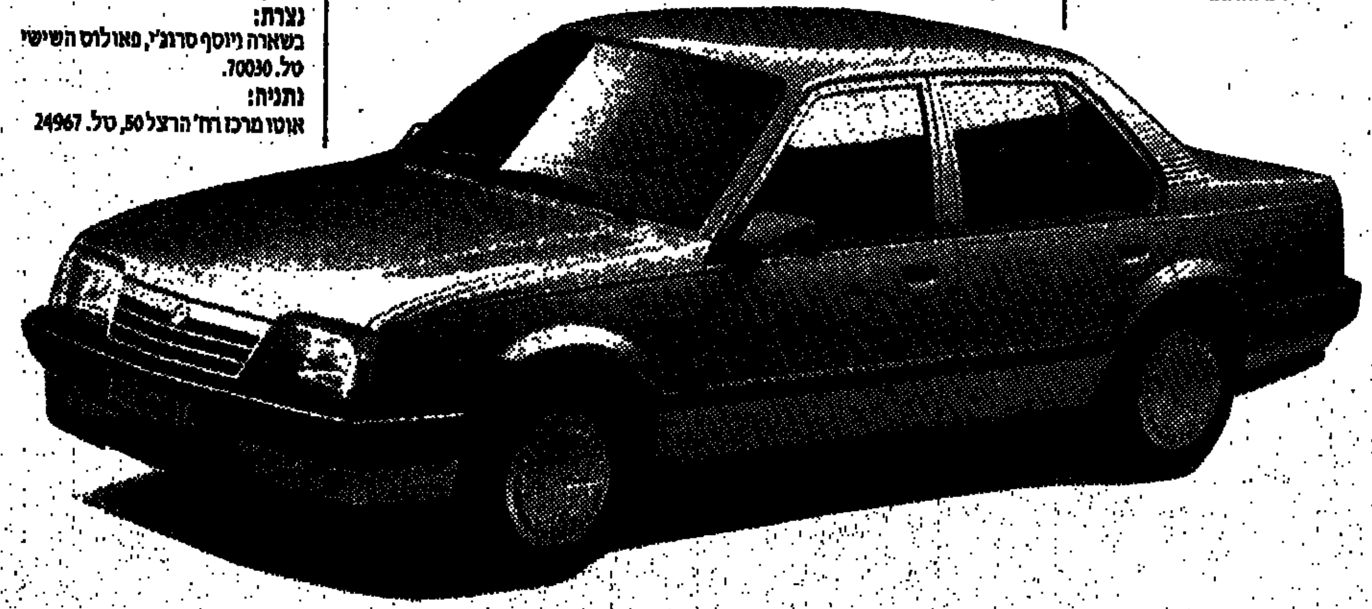

OPEL GM Backed By The Worldwide Resources of General Motors OPEL

ליאו גולדברג בע"מ המניע להצלחת אופל בישראל

הצעה קוסמת

מבצע תו הזהב

קח 3200 ש"ח ביד
החזר 3195 ש"ח בלבד
ב-9 תשלומים שווים

★ ללא ריבית
★ ללא הצמדה
★ ללא ערבים

החברה רשאית בכל עת להפסיק או לשנות את תנאי התכנית

אובר ושב

נקלעת למצב שבו אתה חייב להכנס ליתרת חובה. מה עדיף בחודש אחד – חובה של 3,200 ש"ח או חובה של 355 ש"ח בלבד?
אצלנו אתה יכול לקבל הלוואה ל־9 חודשים – היום! ללא רבית! כן, עוד היום אתה עשוי להחזיק בידך 3,200 ש"ח.
1,600 ש"ח במזומן ובנוסף
1,600 ש"ח בשוברי הקניה "תו הזהב"
3,200 ש"ח ביד, עוד היום.

קסם וזהב

"תו הזהב", הינו שובר קניה עליו טבוע סכום נקוב בדולרים. זהו "מטבע קשה" המקנה אפשרויות רכישה נרחבות, ואתה יכול להנות ממנו בקניה אישית או להעניק לידידיך, לבני משפחתך, לעובדיך ואפילו כשי ללקוחותיך.
"תו הזהב" מאפשר לך קניה איכותית במיטב בתי העסק והחברות במדינה, בכל תחומי הצרכנות, הבילוי והתיירות.

חוש התלוש

"תו הזהב", התלוש שמעורר את החוש. אם החוש המסחרי שלך מתחיל לפעול – התקשר מיד.
אתה יכול לקבל היום 3,200 ש"ח ביד. ההחזר: 3,195 ש"ח בלבד ב־9 תשלומים שוים.

★ ללא ריבית
★ ללא הצמדה
★ ללא ערבים

★ ההצעה ללקוחות אשר יעמדו בקריטריונים שנקבעו ע"י החברה.
ההצעה לשכירים בעלי הכנסה חודשית של -1,200 ש"ח לפחות.

תו הזהב – התקשר ותתעשר

לפרטים: גרין קארד פיננסים 1988 בע"מ, רח' יצחק שדה 34 (קומה ג') ת"א טל. 337125, 333650, 332176, 03-337129

ה ג י ע   מ כ ת ב

6 **טיפ** גם בעמודים 8, 12

10 **שורפים** יערות בגליל. דונם פה, דונם שם. יצחק בן־חורין

14 **הינשוף** סרט ישראלי חדש. תהילה עופר

17 **טיפוסים** משה עמר מלילות יפו; פימה פיינבלום מים־המלח

18 **יואל רפל** קום והתהלך בארץ

20 **מעינה שנהר** כל מה שרצית לדעת

27 **לבלום בבלם** לבריל, עם אילן זומר

30 **אברהם פורת** רע את האויב. משטרה

36 **נוסעים רחוק** הכיוון: בוצוואנה

38 **שיחזור** המצר בעין־שמר

42 **נפילת כפר דרום** לפני 40 שנה

בשער אצקו סוזוקי, נולדה ביפאן, מתגוררת בפרנקפורט ואוהבת את ישראל. זמרת. באה אלינו מאהבה ורוצה גם חתן ישראלי. אלונה קיש שוחחה אתה. עמוד 12.
צילום: חן מנמון.

גליון מס. 150
י"ט בתמוז תשמ"ח, 4.7.1988

עורכים:
תהילה עופר, משה לרר

עורך גראפי: שפי דגן

טלפון המערכת:
(03) 439-242, 439-268

מודעות:
גילה שניידר, סימה בללי
טלפון: (03) 439-474

© כל הזכויות שמורות ל"מעריב"

צ'יץ' – ואותך סינדלו ?

■ יחד עם אלפים רבים מאוד נהניתי מתערוכת ה־40 בגני התערוכה בתל־אביב. ראיתי גם חיוך רחב שהיה נסוך על זיו פניו של ראש העיר תל־אביב, שלמה להט, שנראה במקום בלוויית אשתו זיוה ועוד כמה אנשי פמלייה.

אך כל אשר ראיתי בשלוש השעות שבהן סיירתי בגני התערוכה – נשכח ממני כלא היה. כשיצאתי את השטח, שמח וטוב לב, התקרבתי למקום החנייה של מכוניתי ולפתע חשכו עיני: ראיתיה מסונדלת. עברו עוד למעלה משעתיים עד אשר הגעתי לביתי. ולזה קוראים "בילוי של ערב" בתערוכת הארבעים.

ובאשר לעובדות: אני גר בצפון תל־אביב. חשבתי לוותר על נהיגה לשטח התערוכה במכוניתי, אך שום נהג מונית לא רצה לנסוע לכיוון התערוכה. לכל אחד היתה סיבה משלו. הבנתי שאין הם רוצים – ומבחינתם בצדק – להתקע בפקקים בכביש רוקח.

נסעתי אם כן במכוניתי. מגרש החנייה היה חסום לחלוטין. "אין מקום" סימנו לנו הסדרנים. עשיתי שניים־שלושה סיבובים וכאשר התייאשתי – עליתי על אי התנועה, ממול לתחנת הדלק ושם חניתי לצד 20 או 30 מכוניות שכבר התמקמו שם לפני.

שעה שראש עיריית תל־אביב, שלמה להט, סייר להנאתו בתערוכה, ודאגות החנייה היו ממנו והלאה, נאלצו עשרות רבות של נהגים לחפש חנייה למכוניותיהם.

תערוכת ה־40 מוצלחת מאוד ויש לשער כי היא משכה מספר עצום של מבקרים. שמעתי כבר בעבר את דעתו של ראש העיר ("שיסעו לשם במונית או באוטובוס"...). קישקוש. נסיעה באוטובוס ו/או במונית אינה רלוונטית. צ'יץ', מתי נסעת לאחרונה באוטובוס לתערוכה ?

אז עכשיו באים הפקחים שלך ומסנדלים כל מה שלא זז, מכיוון שאין לו לאן לזוז. אני משוכנע שאני משמש פה לרבים רבים מאוד. אך מה חבל שרק מעטים מוחים על הצורה הגסה שבה פועלים הפקחים שלך, בגלל הסיבה הפשוטה שאתה, כראש עיר, לא מסוגל לפתרון אחר.

תל־אביב דוד פישל

זאת שגילתה אותי

■ אני מורה לכם על הכתבה הנהדרה "מהחקלאות והזבל לגיטרה ולציור" שכתבתם עלי בגבר לעניין מ־20.6, בה ציינה הכותבת אורה עריף כי לפני כ־15 שנה "נתגליתי" כצייר. אני מבקש לפרסם את שמה של האשה בעלת הרמות הססגונית והמיוחדת ש"גילתה" אותי כצייר – רות דבל מגלריה דבל בעין־כרם.

ירושלים גבריאל כהן

אצביע בשבילך קורפו...

■ חיים קורפו. אני לא יודע מה אתה עושה בפקקי התנועה. אני בכל אופן, לא זז מהמקום, תנוט בתגודה ומגיר טונות של אגלי זיעה.

עוד שר במדינה שלא יודע להחליט, שמעדיף לרחות, לתת שאנס (ולמה ?). אתה לא רואה שאי אפשר לזוז בערים, ואל רק בשעות השיא ? או למה אתה לא מחליט לבטל את החגורות בנהיגה בעיר ?

אם זה דרוש – אצביע בבחירות הקרובות בשבילך. אעשה הכל – רק שתפטור אותי(נו) מעונשה של החגורה.

רמת־גן ישראל קל

דרך ארוכה אלוני

■ דרך ארוכה עשה אלון אבוטבול מ"שתי אצבעות לצידון" עד ל"מקום על יד הים", הסרט הישראלי שבו חזינו בשבוע שעבר, ביוזמת "גבר לעניין".

לדעתי הולך אלוני (כך שמעתי, מכנים אותו חבריו) בדרך הנכונה ואם לא היה נתון במסגרת ישראלית, שהיא בכל זאת מסגרת צרה כאשר מדובר ב"עולם קולנוע", יכול היה להגיע רחוק.

יש בו תכונות של שחקן טוב: היכול לגלם תפקידים רבים. דומני שיכולת ההסתגלות שלו לתפקידים ולאירועים טובה מאוד. הוא פשוט חי את התפקיד. ראינו את זה בצידון וגם כאן, על הים.

אלא שכאן, בים, הוא צריך להיזהר: הוא יכול להצטנן...

תל־אביב ש.שרם

אלון אבוטבול. דרך ארוכה.

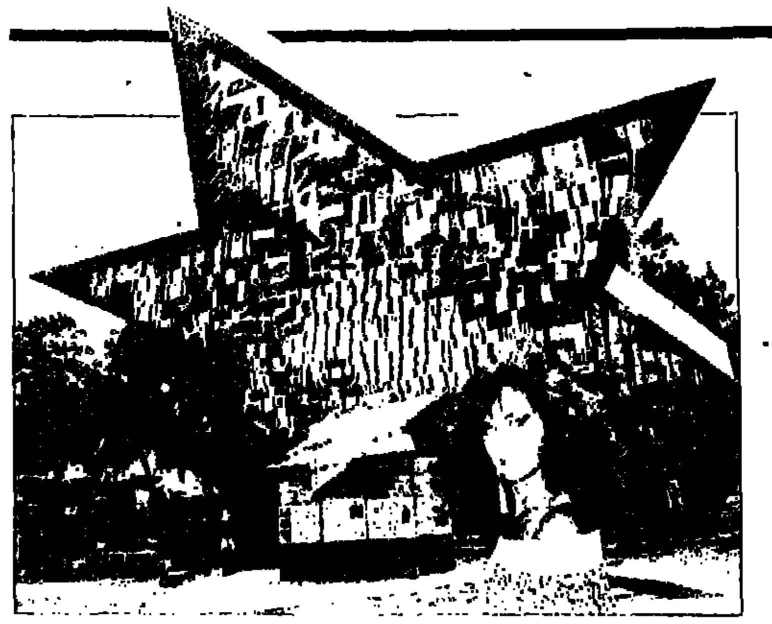

אם אין לכם תוכנית לבקר ב"דיסניוורלד" אשר באורלנדו, ארה"ב, מהרו לגני התערוכה לראות את המגן־דוד הכי גדול בעולם, בטרם יועבר לחלקה השמורה לישראל שם, בתצוגה המתמדת של ארצות העולם. בינתיים, במקום המיועד לישראל, מוצב שלט האומר "כאן יוקם הביתן הישראלי" ועתה מתנהל משא־ומתן להעברת ביתן המוכנות היהודיות ל"דיסניוורלד" בתום תערוכת ה־40. על רקע המגן־דוד, שכל אחת משש צלעותיו באורך 28 מ' ובתוכו תלויים דגלי המדינות בהן מצויות קהילות יהודיות מצולמת שירלי בן־מרדכי, מלכת היופי של ישראל. עיצוב הביתן: רפי אתגר

תודה על הסרט

■ הגענו לאולם קולנוע גורדון בתל־אביב ביום הקרנת הסרט "מקום ליד הים" וכשעה 1.30 נאמר לנו שכל הכרטיסים אזלו.

מה עושים ? – באנו ממרחקים, במיוחד לראות את הסרט, והנה אנו מוצאים עצמנו ללא כרטיסים.

מישהו יעץ לנו לגשת לאיש "מעריב", איקי שוכל, שהיה במקום. ואמנם – ניגשנו והסברנו לו במה העניין. איקי טיפל בנו יפה ואף דאג שנראה את הסרט.

ועל כך אנו מודים לו.

נהריה ש.י. (השם שמור)

אוורה ים תיכונית

■ חזרנו זה עתה מביקור ביוון ובאתרים מאייה. למרות אזהרות לכל נשמע ברמה קולנ, מחשש לתקריות עם מתנגדי ישראל – לא חשנו בשום מקום באיבה כלפינו. ההיפך הוא הנכון: כאשר שמעו שאנו מישראל – שמחו לקראתנו ושירתו אותנו היטב.

ההנחה ש"כל היוונים תומכי אש"ף" פסרה לה בעינינו. היווני הממוצע, זה שאינו עוסק בפוליטיקה, הוא ארם, בדרך כלל עני, אך שמח בחלקו. מוכן לחלק את מה שיש לו עם הזולת ומתייחס אל אורח בכבוד.

אם אמנם קיימת פוליטיקה גבוהה במסדרונות הממשלתיים – הרי שלא חשנו בה. הטיול שלנו היה מהנה, וזה הרי העיקר באשר יוצאים סוף כל סוף לחופשה בחו"ל.

חיפה שלמה רבי

■ לשנים למוזרים "יש תשובה" של מעינת שנהר ו"יש תנועה" של אברהם פורת: אנא הפנו שאלותיכם/פניותיכם ל"גבר לעניין", "מעריב", רח' קרליבך 2 ת"א, או ת.ד. 20010 ת"א, מיקוד 61200. אנו נדאג להעביר הפניות למוגשים.

גבר לעניין מעריב

אתרי מרפא ונופש מבצעי קיץ

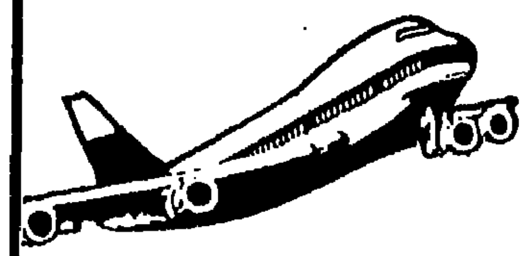

הונגריה

3 שבועות
טיפול רפואי מלא

מבצע!
מלון טרמל־בודפשט
$ 1286 ~~$1634~~

מבצע!
מלון טרמל BUK
$ 812 ~~$1218~~

כמו כן מתקבלות הזמנות לחדרים ממאגר בתי המלון שאנו מייצגים:

מלון גרנד רמדה - בודפשט
מלון טרמל - בודפשט
מלון גלרט - בודפשט
מלון טרמל - HEVIZ
מלון טרמל - BUK
מלון טרמל - SARVAR

יוגוסלביה

טיפולים רפואיים מיוחדים!

חדש!

- לחולי לב ומחלות כלי דם ב־SMARJESKE
- למחלות גניקולוגיות וריאומטיות ב־DOBRNA
- למחלות ריאומטיות וריאות ב־PORTOROZ

נותרו מספר מקומות ליולי ואוגוסט ב־ROGASKA ו־CATEZ

טיולים

כל הטיולים ליולי מלאים.
נותרו מקומות לטיולים:

- להיטי יוגוסלביה (שבוע) תאריכי יציאה: 3/8, 24/8
- הונגריה היפה (4 ימים) תאריכי יציאה: 10/8, 31/8

רומניה

- שבועיים של טיול ונופש (כולל הטיסה והטיול) $ 699
- שבועיים של נופש שבוע בים ושבוע בהר (כולל הטיסה והשהות) $ 599
- טפול רפואי נגד כאבים "BOICIL" בשיטת "תרופת הפלא" הרומנית החדשה (כולל כל הטיפולים) שבועיים $ 492

תור תבל
נציגי מיטב חברות התיירות בעולם
בהפעלתה של ... בע"מ

מודעה זו כוללת מידע חיוני.
גזור ושמור!

לפרטים מלאים פנה לסוכן הנסיעות שלך

אימפקט

מקרין על כולם

■ המועמד הצעיר ביותר בנגב לראשות המועצה המקומית אופקים, הוא איש הליכוד יאיר חזן בן 30. בשנים האחרונות בלט הצעיר הזה במספר תפקידים, פוליטיים ומקצועיים כאחד.

יאיר חזן

עלייתו צויינה בבחירתו ליו"ר ועד אגודת הסטודנטים באוניברסיטת בן־גוריון. בימים אלה הוא ממלא תפקיד דובר הצוות החברתי של ראש הממשלה ושל השר משה ארנס במשרד ראש הממשלה. לפני כן היה בתפקיד המפקח הארצי על הקרינה במשרד העבודה, לא לפני שהוכשר להיות מהנדס חומרים ועבר השתלמויות בנושא הקרינה הגרעינית.

חזן אומר שבחירתו תתן לאופקים את הדחיפה לה היא זקוקה, כדי לצאת מהקיפאון העמוק בשנים שבו נמצאת העיירה.

רוני סופר

חוזר לשכונה

■ נפגשים ליד השער החדש - זו כותרת ספר שיריו הרביעי של אברהם שיין, המכונה אבי, הידוע יותר בציבור בגלל שאר עיסוקיו. כבוגר המדרשה למינהל, ניהל חברות ופרוייקטים וכאיש פוליטי עמד באחרונה בראש המטה להבטחת מקום טוב ללובה אליאב ברשימת העבודה. אבל בתוך־תוכו, בגיל 45 וכאב לארבעה, אבי עדיין מתגעגע לשכונת ילדותו, שיכון המזרח בראשון לציון. שם, בשיריו, היו "גויבות כורעות פריין / גדר תירס משתפך בצהוב...", ואילו עכשיו, "בין השערים לא מוזרקן העת / רק הרקלים זועקים את השנים / ואתה עוד תחזור".

אבי שיין

והנה, הנה הוא חוזר. מאיר ניצן, ראש עירית ראשון לציון, רכש כמה מאות עותקים של "נפגשים" והזמין את אבי לבוא לשכונה ולחלק אותם בעצמו לתלמידים.

יגאל וילפנר

חורנות בקיבוץ הארצי

■ בקיבוץ מתגייסים ועושים תורנות בכל דבר: קטיף בננות וריכוז קן בעיירת פיתוח, הרחת כלים בערב־חג וחברות בכנסת. כך גם בריכוז מערכת הבחירות ובתפקיד הבכיר של מזכיר הקיבוץ הארצי. הכל בתורנות, גם בין קיבוצים. עזרא רבין מקיבוץ געש ממשיך להיות אחד משני מזכירי הקיבוץ הארצי אבל את חיים אורון, "ג'ומס", מקיבוץ להב, מחליף מעתה כאחד ממזכירי הקיבוץ הארצי, אלישע שפירא מקיבוץ עין־השופט. ג'ומס ימשיך להיות מגוייס, ירכז עד הבחירות את פעילות הקיבוץ הארצי למען מפ"ם.

שפירא, המזכיר החדש, הוא בן 46, נשוי פלוס שניים, סגן־אלוף־מיל., מחנך, משק וצייר – שילוב אפשרי רק אצל חבר־קיבוץ.

יגאל וילפנר

משפחת הינשוף

■ סרט המתח־ריגול הינשוף טרם יצא לבתי הקולנוע (ר' כתבה בעמוד 14), אך חברת אבא־הפקות תרמה הקרנת גאלה, תמורת 100 ש"ח הכרטיס, לאגודה הישראלית לטרשת נפוצה. בהקרנה נכחו מי־ומי רבים וגם כוכבי הסרט. אבל כוכב התפקיד הראשי, אסי דיין, לא עלה לבמה כאשר נקרא בסוף הסרט לקבל זר פרחים מטעם האגודה. עוד אחד מכוכבי הסרט לא עלה לבמה – גדליה בסר. פשוט, שכחו להזמין אותו. הוא היה בטוח כי ייקרא ואף התקרב עד הבמה. אנשים האיצו בו לעלות, אמרו שסתם־שכחו, אך הוא נעלב כל הנראה – והתיישב בשורה הראשונה.

אשר לאסי, שהיה באולם, זכה גם לתגבורת משפחתית: אמא שלו רות דיין היתה שם, כמי שפעילה באגודה לטרשת נפוצה ובסיוע שלה נתרמה ההקרנה. בכלל, אפשר לומר שהכל נשאר במשפחת הינשוף, גם הדודה, ראומה ויצמן היתה בגאלה וסבתו של אסי, רחל שוורץ. מישהו העיר שהכל נשאר לא רק במשפחה, אלא גם ...בממשלה. מלבד השמות ויצמן ודיין הוזכר ברקע עוד שם, שמעון פרס. מה פתאום? כאשר נראו על המסך ביצועי המישגל הנועזים שמקיים "עוזר ראש השב"כ" דיין עם "נספחת התרבות בשגרירות הגרמנית" טילים גלזר, לחש מישהו: רגע רגע, זאת לא פיליס של ספר הבישול הצמחוני ומישהו אחר הוסיף: וגם כלתו לשעבר של שמעון פרס. תראו איך גרושתו של הבן של פרס "שוכבת" עם הבן של דיין...

עופר הילל

רמי דמבו (מימין), ענת צחור ואלון אבוטבול, אחרי הבכורה של "ימקום עי ויס". מבקרי סרטים חלוקים בדעותיהם על טיב הסרט, הקהל מצביע, בינתיים, ליד הקופות. צילום: יוסי אלוני.

("ימים" גם בעמוד 8)

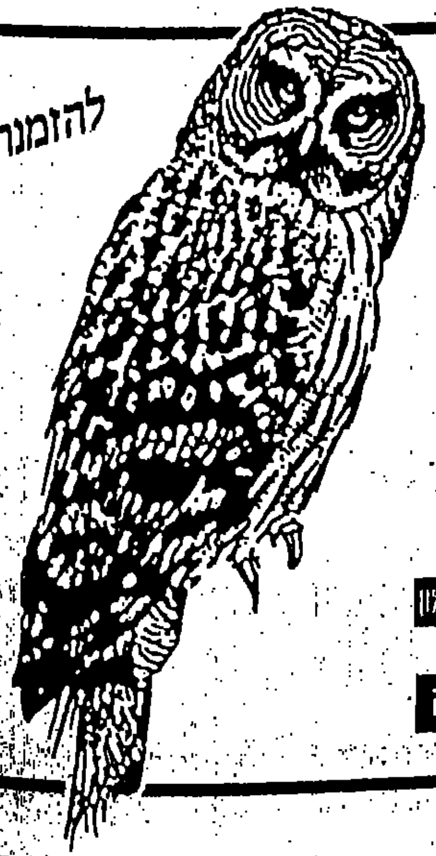

תלוש להזמנה זוגית

הקרנת בכורה מיוחדת לקוראי גבר לעניין

הינשוף

סרטו של אמנון רובינשטיין
תסריט טוביה מנדלסון

ביום שישי, 8 ביולי בשעה 14:30 בקולנוע פאר בת"א

אסי דיין | ליאורה ריבלין | עפרה ויינגרטן | גדליה בסר | יוסי כרמון

הקופות ייפתחו בשעה 13:00 ● כל הקודם זוכה

העמותה לתיירות ת"א-יפו | **משרד התיירות, המחלקה לעידוד תיירות פנים** | **התאחדות המלונות סניף ת"א רבתי.**

הקיץ הוא הזמן לבילוי חופשה רבת חוויות בתל אביב. עיר אמיתית – עם כל ההנאות: מלונות ומסעדות, בילוי ובידור, תרבות וארועים, חופים ארוך ויפה וטיילת מקסימה. יפו העתיקה ותל אביב החדשה – לרשותך 24 שעות ביממה.

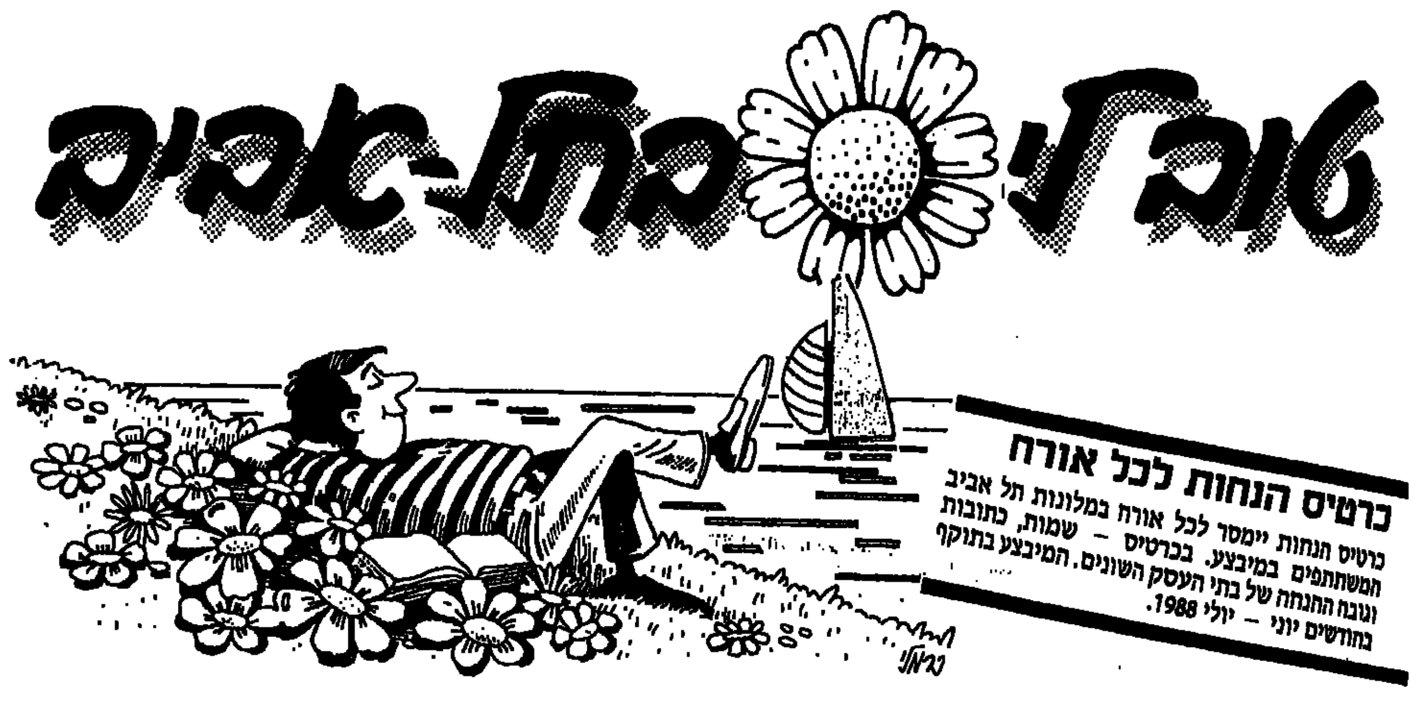

כרטיס הנחות לכל אורח

כרטיס הנחות יימסר לכל אורח במלונות תל אביב המשתתפים במיבצע. בכרטיס – שמות, כתובות וגובה ההנחה של בתי העסק השונים. המיבצע בתוקף בחודשים יוני – יולי 1988.

מחירים מיוחדים במלונות

5 כוכבים דה לוקס

- דן תל אביב, 03-241111: 126 ש"ח ב-7 תשלומים.
- דניאל הרצליה, 052-544444: 120 ש"ח 3 לילות - 330 ש"ח, 5 לילות - 540 ש"ח ב-6 תשלומים.

5 כוכבים

- דן אכדיה, הרצליה, 052-556677: 105 ש"ח ב-7 תשלומים.
- דן פנורמה, תל אביב, 03-663311: 77 ש"ח ב-7 תשלומים.
- במלונות דן המיבצע בסופי שבוע מינימום 2 לילות, לבעלי כרטיסי אשראי.
- קרלטון, תל אביב, 03-291291: 120 ש"ח הנחות והפתעות יוגרלו בין אורחי המלון. עד 25.9.88.

- רמדה קונטיננטל, 03-296444: 84.5 ש"ח הכניסה באמצע השבוע לפיאנו בר חינם.
- מוריה פלאות, 03-299555: 82.5 ש"ח לשוהים 2 לילות – כניסה חינם לערבי ריקודים במלון.
- השרון, הרצליה, 052-575777: 61 ש"ח לכל הזמנה מגבת שיזוף וסלסלת פירות, המיבצע לאמצע השבוע בלבד ויימשך עד 15.7.88.

4 כוכבים

- טל, 03-455281: 57 ש"ח.
- רמת אביב, 03-413181: 55 ש"ח.
- בזל, 03-244161: 62 ש"ח, (בעיון).
- פרק, 03-651511: 49.5 ש"ח (בעיון).
- קאנטרי קלאב, 03-415261: 49.5 ש"ח.
- גרנד ביץ, 03-5466555: 73 ש"ח

3 כוכבים

- סיטי, 03-246253: 51 ש"ח.
- תדמור, הרצליה, 052-572321: 37 ש"ח. מינימום 2 לילות.
- אשל, הרצליה, 052-570208: 32 ש"ח (בעיון).
- מוס, 03-651655: 40 ש"ח (בעיון).
- מקסים, 03-653721: 37.5 ש"ח (בעיון).
- חבקוק, 03-440011: מלון דירות, 10% הנחה לדירה לכל תקופה שהיא. (מ"ת)
- אמבסדור, 03-5103992: 45 ש"ח.
- עמי, 03-249141: 45 ש"ח (בעיון).

המחירים כוללים לינה וארוחת בוקר, לאדם בחדר זוגי, ללילה ומע"מ. הנחות לילדים. פרטים נוספים במלונות.

הנחות בתל אביב מ-5% עד 50%

מוזיקה מחול ותאטרון – בית לסין, הבימה (הנחה רק להצגות סלאח שבתי המתקיימות בהיכל התרבות), הקאמרי (הנחה לכל ההצגות המתקיימות בתל אביב רבתי, פרט לעלובי החיים), ענבל, התזמורת הקאמרית, נוה צדק, הבלט הישראלי, לחקת בת דור, עומר כייאם. מוזיאונים – מוזיאון ארץ ישראל, תל אביב. מוזיאון לעתיקות תל אביב-יפו. מוזיאון לתולדות תל אביב-יפו. התיאטרון, היכל העצמאות. מוזיאון תל אביב לאמנות. מוזיאון תל אביב לאמנות, ביתן הלנה רובינשטיין. בית התפוצות, בית ראובן. גלריות – יפת רביבה, סטודיו אילן חסון, הולוגרפיה. מופעים ואתרים – החווית הישראלית, הגן האקזוטי בגני יהושע, אתרי מגדל שלום. תשכרת רכב – הרץ, אוויס, בואינג, באדג'ט, יורופקאר. סיורים – דן תיור, אגד תורס. מסעדות – חבלינצ'ס ההונגרי, נס בחווית, א-לה-יס, שלדג, מעדני מיזוע, נטלי בלינצ'ס, הגלריה הלבנה. אופנה – משכית, לאה הרפז, אירן, אינדיה לנד סטייל, פזית, ארט-י-שוק, יובל רביד, שבא. תכשיטים – דורי צ'נגרי עיצובים, גלריה לעיצוב התכשיט, תכשיטי לוי, סדן תכשיטים, גרבלר עדן קרמיקה, עיטור, ספיר, ארט-טל, תכשיטי קאשי. מזלות ומתנות – שבא, מתנות לירון, תשמישי תורה, דגוניס ענטיקס, צחובוי. אופטיקה – גרוזובסקי י.ל. ובניו, טגר, אופטיקה טלמון. ממתקים – פראלין מאיר לשם, גודייבה. רפואה – מרפאת שיניים, הדר שרותי רפואה וסיעוד. קוסמטיקה – פרופסור אוסקר 9999, יאני, סלון משה. חשמל – הסוללה, לב אור, אפלייט.

כ ס א ו ת

מנחם רהט

הכל נשאר במשפחה

■ כשהאחים דני ואריה דיין מתראים במפגשים משפחתיים – אפשר לחוש בעליה תלולה במתח הגובה. השניים נראים מיודדים מאד, סחבקים, אבל תפיסותיהם הפוליטיות מנוגדות מן הקצה אל הקצה. אריה הוא פעיל ברשימה המתקדמת לשלום, ואילו דני מקווה להיות בכנסת הבאה כרשימת תנועת התחיה.

אילנה דיין

דני דיין, יו"ר הסניף התל־אביבי של התחיה, הוא הצעיר במתמודדי התחיה. בן 33. פעילותו של אחיו במתקדמת היא כמובן לצנינים בעיניו, אבל כדמוקראט הוא מוסיף מיד: "הוא אחי, וזכותו לפעול כראות עיניו. אני רק יכול להצטער שבחר בדרך זו".

דני לא הצליח לשכנע את אחיו להתקדם לעבר המחנה שלו, אבל עלה בידיו להבטיח כי אשתו, עינת, תהיה נאמנה לתחיה לא פחות ממנו. סניף התחיה בתל־אביב, מסתבר, הוא פרוייקט משפחתי של הדיינ'ים, ובעוד הוא מכהן כיו"ר הסניף, משמשת עינת מזכירתו.

ואם בעסקי משפחת דיין עסקינן, אי אפשר להסתיר קשר דייני נוסף, זה עם השדרת הפופולארית אילנה דיין בגל"צ, שהיא בת דודה של האחים מהפוליטיקה. דני מסרב להגדיר את דעותיה הפוליטיות, אבל ברור לו כי אילנה זה לא קול בטוח בשביל התחיה.

בני הלך הביתה

■ בני שליטא, היחיד מבין הח"כים הליברלים שהושלך מתוך הרשימה, לא חסך לאחר המפלה את שבט לשונו מחבריו למפלגה, שהפכו אותו לשעיר לעזאזל, לדבריו, לכל תיסכוליהם.

בני שליטא

הוא הגדיר את חברי המרכז כ"חבורת שקרנים ורמאים", שמרביתם הבטיחו לתמוך בו, ולבסוף תקעו סכין בגבו. הוא גם האשים את השר יצחק מודעי בהוצאת "חוזה" על ראשו, כדי ללמד את כל השאר כיצד ייעשה לאיש שאין המלך חפץ ביקרו.

כאבו של בני שליטא מובן על רקע סילוקו מהכנסת. אך הכאב עמוק שבעתיים, כשעוד באותו יום שחור שבו העיפו אותו, התייצבו לימינו פעילים מתנועת הערות לתמוך בו. אהרון גרינשטיין, המזוקן עם הכיפה החרדית, ראש סניף בני ברק של חרות, ניצב בלובי של מלון רמאדה בתל אביב ותקע בידי חברי המועצה כרוז המביע תמיכה רחבה של אישי חרות בשליטא, וכהם ח"כ עובדיה עלי, ראש עירית צפת זאב פרל, יוסף שחודה מנס ציונה, והרבה אחרים מרמת־גן, חדרה, אופקים, ירושלים ועוד.

כולם חתמו על הקריאה: "לייצוג הולם ולהצלחת הרשימה, בליכוד ובציבור, בכנסת ובממשלה, בחר היום בח"כ בני שליטא, נציג אמיתי שהוכיח עצמו בעוז, יוזמה, פרל".

מנטר מקצועי עם הוכחות בשטח. דרושה נבחרת אמינה – בני שליטא חייב להיות בתוכה".

הסיפור, לפחות מבחינת שליטא עצמו, מסתיים בהפי אנד: רק 127 חברי מועצה מבין כ־400 אמרו לו כן, והשאירו אותו חרק מחוץ לנבחרת הליברלית.

גב חזק

■ ח"כ עוזי ברעם, מזכ"ל מפלגת העבודה, חיכה ארבע שנים כדי להתמנות לתפקיד יו"ר מטה הבחירות של מפלגתו, תפקיד ששממנו יש אפשרות לדלג לכורסת השר בממשלה הבאה, אם יקים אותה המערך.

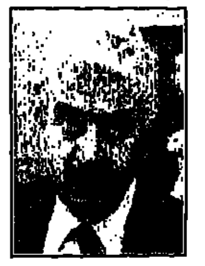

עוזי ברעם

אבל לרוע מזלו – נפל ברעם למשכב. אחת החוליות בגבו הפכה לסוררת, ומאלצת אותו להיות מרותק כבר מספר שבועות למיטה. בתקופה זו ממלא את מקומו כיו"ר מטה הבחירות השר עזר ויצמן.

ברעם לא יכול להיות שמעבר מן המצב, והוא מייחל לרגע שבו יוכל ליישר את גבו ולחזור למטה הבחירות. למזכ"לות ביטוי עקיף לכך, תת מודע, נמצא במכתב ששיגר לחברי מרכז המפלגה, בעקבות נצחון הדמוקרטיזציה בבחירות הפנימיות של מפלגתו: "הבחירות הדמוקרטיות במרכז העבודה", הוא כותב, "יישרו את גבה של המפלגה ואיפשרו לה להישיר מבט לא רק לחבריה אלא גם לשוסים על הסעיפים".

רק מי שסובל מבעיות גב קשות, אומרים במפלגת העבודה, יודע אל־נכון מה פירושו של יישור גב...

שני כובעים

■ כאשר רץ אלי דיין מאשקלון לרשימת העבודה לכנסת הבאה, הוא הסתייע בחוג היוני "הכפר הירוק". חוג זה יוצג בכנסת היוצאת רק בידי ח"כ חיים רמון, וקיווה מאד להרחיב את ייצוגו בכנסת הבאה.

ואמנם, חוג "הכפר הירוק" ירחיב את אחיזתו בכנסת הבאה וימנה שבעה ח"כים: חיים רמון, חגי מירום, מיכה גור, נואף מצאלחה, אלי בן־מנחם, עמיר פרץ ואלי דיין.

אבל מה ברוך אל הכנסת, החליט דיין להחליף את הכובע הפוליטי. כמיפגש שקיימו לפני ימים אחדים אנשי חוג הניצי במפלגה, דור ההמשך, לכבוד נציגיו החדשים בכנסת הבאה – מיכה גולדמן, רענן כהן, סאלח טאריף ויצחק אלישיב – הופיע ביניהם גם אלי דיין, ואמר לראש החוג משה כהן: "אני חלק מכם, בשר מבשרכם, וכל עקרונותיכם מקובלים עלי".

יומיים מאוחר יותר, הגיע דיין גם לקבלת הפנים שערכו אנשי הכפר הירוק היוני לנציגיהם המיועדים בכנסת הבאה. לכל מי שהתעניין כדילוגיו בין החוגים, שהקו המדיני שלהם כה שונה זה מזה, היה בפיו הסבר מן המוכן.

אלי דיין: "אין כל סתירה בין החוגים. הסתירה מלאכותית. על כולם מקובל מצע המפלגה המצהיר בפשרה טריטוריאלית.

הגיע הזמן לאחד את כל החוגים, ואשמח להיות הראשון שיפעל בכיוון זה".

אלי דיין, שחקן רכש חדש בעבודה, עשה היסטוריה במפלגה – והיה לראשון שהוא חבר חוג ניצי ויוני גם יחד.

מה זה ש'א האושר ?

■ התואר ראש ממשלה מעורר, מן הסתם, קנאה בלבם של רבים. אבל ראש הממשלה יצחק שמיר, אינו מבין מדוע בדיוק. "טועה מי שחושב שלהיות ראש ממשלה זה שיא האושר", הסביר לחניכים מצטיינים של מעונות חסות לנוער במצוקה, שהתארחו אצלו.

יצחק שמיר

"מרובר בעבודה קשה מאד", תיאר ראש הממשלה את עיסוקו, "הדורשת מאמץ פיסי ורוחני בלתי פוסק, ועול כבד של אחריות. אל תקנאו במי שנושא תפקיד זה".

אבל למרות הקשיים, שמיר אינו מתלונן. "מי שיש לו אמביציה לעשות למען המדינה והחברה – בתפקיד זה ניתן לפעול בתחומים חשובים ביותר".

שמיר שיבח את משרד העבודה והרווחה בסיועו לצעירים שמעדו לעבריינות להשתקם ולחזור לחיים נורמליים. הוא השמיע דבריו לאחר שעיין בחיבורים שכתבו חניכי מעונות החסות לנוער במצוקה, בנושא: "אילו הייתי ראש ממשלה". הגיב שמיר: "זה מוכיח כי במדינת ישראל אפשר לחשוב על דבר זה, ואין זה חלום. אנו דמוקרטיה וכל צעיר יכול לחשוב שיהיה אי פעם ראש ממשלה, אף שטעות מוחלטת היא לחשוב שזה שיא השאיפות".

מנחם רהט

אדריכלי התק"ם

■ מבין כל המחוזות שהתמודדו במפלגת העבודה, על הזכות לייצגה בכנסת הבאה, הצליחו הקיבוצניקים מן התק"ם להעביר את מירב מועמדיהם – חמישה עד למקום ה־44. מי שעמד מאחורי המבצע להחדרתם של החמישה לכנסת הבאה, הם יהודה חלמן מקיבוץ מרום־גולן ועודד דייני מקיבוץ משאבי־שדה, ראשי הוועדה הפוליטית של התק"ם. שניהם היו אדריכלי הנצחון התק"מי במרכז העבודה.

לפני כשנתיים וחצי הם נטלו על עצמם "פרוייקט" שמטרתו: לפרוש, עד להצבעה, רשת של קשרים והיכרויות עם חוגים ומחוזות במפלגה, רבים ככל האפשר, שתתבססו על היכרויות הדדיות, אימון ויחסי ידידות שפיתחו עם חברי המרכז.

איש לא האמין שהשניים יצליחו להגיע אל כל חברי המרכז ובוודאי לא אל ליבם. אבל הם עשו זאת בעבודת נמלים שקטה שנמשכה שנתיים וחצי.

עכשיו, לאחר שהפרוייקט הושלם בהצלחה, הם הסירו מעליהם את מעטה האלמוניות, ומוכנים להורות שהצלחת התקים בבחירות הפנימיות לא באה מאליה, ולא על מגש של כסף.

("כסאות" גם בעמוד 12)

שורפים. דונם פה, דונם שם

הקרן הקיימת לישראל. פעם – הקופסא הכחולה שכולנו תרמנו לה מיל, שניים או חצי גרוש. הסבירו לנו שהכסף נועד לסייע ליהודים לגאול אדמות. דונם פה, דונם שם. היום קרן־קיימת זה יערות, שריפות. קאסם פלח, בדואי, סא"ל במיל. מתמודד עם זה יום ולילה. בעיניו – כל ערבי שמסתובב בשטח של יערות – ואין לו מה לעשות שם – הוא שורף בפוטנציה.

יצחק בן־חורין
צילום: דורון הורוביץ

במכשיר הקשר מודיעים על התחדשות השריפה בהר תבור. יום ראשון בבוקר, כמה שעות לאחר שהשתתף בכיבוי שריפת הענק בתבור, קאסם פלח מסובב את ההגה לכיוון כפר דבוריה. כשפולט המכשיר את דיווח המצוקה, האדרנלין מתחיל לזרום לו בדם בקצב מוגבר. היה רוצה להפעיל את הסירנה ולשים את הקווֹאק המהבהב על גג הג'יפ, כדי שהמכוניות הנוסעות בכביש נצרת־טבריה יפנו לו דרך. קאסם מצית סיגריה כי זה כל מה שהחוק מתיר לו להדליק. כן, הוא מדליק גם את האורות הקדמיים וסוחט את דוושת הגאז. ולאורך הדרך נהגים מסמנים לו שהוא שכח לכבות אורות.

ואם זה לא היה כל כך עצוב, אפשר היה לצחוק. קאסם נוסע מהר מאד. אם שוטר יעצור אותו, הוא יתקע לו דו"ח בגין מהירות מופרזת, בלי להתרשם מדחיפות משימת החירום של קאסם. "זה כבר קרה לי: שוטר עצר אותי על אי ציות לתמרור עצור בדרך לשריפה. אם שוטר יעצור אותי עכשיו הוא לא יתחשב בעניין", אומר קאסם. גם המכוניות לא נותנות כבוד לג'יפ הגע עם אורות דלוקים. שוב ושוב מאותתים לו. אחר נאבק איתו על מקום בכביש. קאסם משחרר קללה בערבית.

קאסם פלח, פקח שמירה של איזור נצרת בקרן קיימת לישראל. פעם – הקופסה הכחולה של הקק"ל נועדה לסייע ליהודים לגאול אדמות. דונם פה דונם שם. עכשיו, ברברים שורפים דונם אחר דונם. פתאום מוצאים עצמם אנשי הקק"ל, בכל ימות השנה מומחים בנטיעות, אשפי טיפוח יערות, מקימי פארקים, חניונים ומצפורים, ואילו עתה הם בתפקיד של מכבי־אש.

כיצד זה קרה ?

מכבי האש פועלים בערים ועם השנים מצאו עצמם אנשי קק"ל שומרים על כל השטחים הפתוחים במדינת ישראל, לרבות 1.2 מיליון דונם יערות נטועים וטבעיים. כל זה היה טוב ויפה בימים כתיקונם. לא עכשיו, כשחוליגנים מציתים יערות ולקק"ל אין כלי מודיעין והרתעה להלחם בתופעה.

יתכן שאנשים כמו קאסם פלח הם התשובה. גבר נאה בן 41, שיער פוּם, מבנה גוף חסון. בדואי משבט אלהיב פרוש רומנה. שבט של גששים שקשר את גורלו עם גורל המדינה. גר בבקעת בית־נטופה עם אשתו ושש ילדיו. קאסם מספר על שבטו: "השבט שלנו, כמו כל דבר בצה"ל, מחולק לשושה חלקים: חלק יושב בראש־פינה, חלק בבית נטופה וחלק בזרזיר, שהוא ריכוז שבטי הבדואים ליד נהלל".

באפריל 1987 פרש קאסם פלח מצה"ל, בתום 21 שנות שירות, בדרגת סגן אלוף, אחראי על הגששים בפיקוד המרכז. "עליתי על מוקש בבקעת־הירדן ביולי 1985. נפצעתי ברגל ויש לי מגבלת תנועה. הרגשתי שאני לא יכול לתרום יותר. קמתי והלכתי".

מרדף – חשוב יותר מתואר ד"ר

יכול היה ללמוד, אבל לימודים לא היו בראש שלו. "בראש שלי היו מרדפים ולא לימודים. לעשות מרדף ולהצליח – זה יותר חשוב מתואר דוקטור", מסביר קאסם את השקפת עולמו.

פשט את מדי הזית של צה"ל ולבש את המדים הירוקים של קק"ל. "התפקיד שלי קשה ומעניין. קשה לי להגדיר התפקיד. קצין מודיעין, קצין קישור. אני עוסק בכל – חוץ מבנטיעה". נשק צמה, וג'יפ מטפי כיבוי ומחבטים.

קאסם פלח ממשיך להתנהג ולפעול ממש כמו בצבא. חוזר בשעות הקטנות של הלילה. בבוקר שלאחר השריפה בהר תבור – התלוננה האשה שמאז השחרור מהצבא – שום דבר לא השתנה. קאסם אמר לה: את מכירה אותי. אני אוהב את העבודה.

"אצלי זה ככה: אתה עושה עבודה ? – תעשה אותה עד הסוף, או אל תעשה בכלל. כשהיא אומרת שאני לא בבית, היא צודקת. שבועיים לא הייתי בבית. יצאתי בשש־שבע בבוקר וחזרתי באחת בבוקר. הנה הבן שלי שהתנדב לשרת בסריר בצבא, בא הביתה לחופשה ביום שלישי וחזר לבסיס ביום חמישי ואני לא הצלחתי לראות אותו".

האינתיפדה לא מלחיצה אותו. קאסם פלח שלם עם עצמו, הוא בצד של מכבי השריפות, לא של המציתים. "אין לי שום מצוקה אישית. שמע, אני רואה עצמי מופקד על כיבוי שריפות. התפקיד שלי הוא לתפוס מציתים. לרגע אחר לא חשבתי שהרקע והלאום מכניס אותי למצוקה. אני לא לחוץ. עסקתי בדברים יותר קשים בחיי ארם. כשהייתי צריך ללחוץ על ההדק – לא עלה על דעתי שאני צריך להיות בצד השני. אני מסתובב בכפרים, מנסה לאסוף מידע על שורפי יערות. הערבים מבינים אותי. נכון, יש כאלה שפוחדים לדבר אתי. יכול להיות שמישהו חושב עלי מה שחושב, אבל אף אחד לא אומר לי את זה בפנים. קוראים את זה בעינים של האנשים".

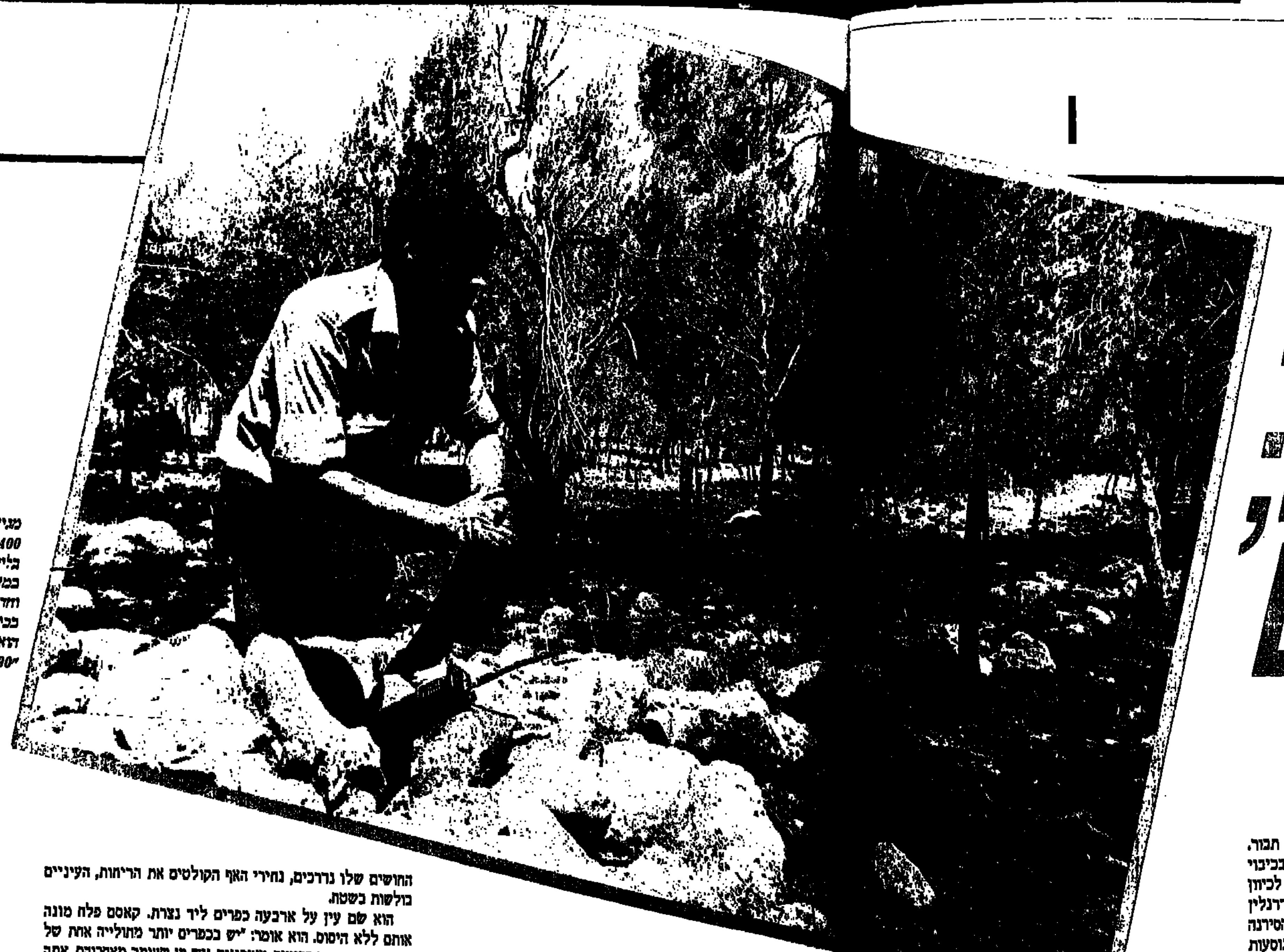

מגיעים לתבור. המראה מרכא. 400 דונם של עצי אורן שרופים. בלילה הקודם רץ קאסם פלח במעלה התבור עם מרסס על גבו וחדר בין תימרות העשן כדי לסייע בכיבוי באש. בבוקר שלמחרת הוא בוחן את הנזקים וקובע: "90 אחוז מהעצים ימותו".

קאסם מנסה לבנות מקורות מידע מודיעיניים בכפרים. "אני חרש בשטח. לוקח זמן לרכוש אמון של אנשים. יש פתגם בעברית 'יד רוחצת יד'. אין לי מה לתת למודיע בתמורה, כמו שיש לזרועות בטחון אחרות. אין לי סמכות לפעול. לפעמים אני מקבל מידע על בית שיש בו עצים שנכרתו בניגוד לחוק ואין לי סמכות להכנס לבית לבדוק.

"לפני כמה ימים תפסתי בחור משוטט בהר יונה, קרוב למקום שפרצה שם שריפה. שמתי אותו על הג'יפ ולקחתי אותו למשטרה. מישהו אחר היה יכול להגיד לי 'מי אתה בשבילי'. בשבוע שעבר נסעו שלושה ברכב ביער צ'רצ'יל ואני רציתי לבדוק אותם. ניגשתי אליהם ואחד מהם סרב למסור לי פרטים אישים. אמר לי שמצידו אני יכול לרשום את מספר המכונית".

בדרך לתבור הוא יורד מרכבו ועוצר משאית עם לוחית זיהוי מהשטחים. הנוסעים מסבירים לו שהם מחפשים לקנות קש, והוא אומר להם 'קצת חם פה, האנשים עצבנים. לא כדאי להסתובב', ומציע להם בנימוס לחפש את מבוקשם בג'נין.

העקבות הובילו עד לכפר...

הצעקה הזו לחפים מפשע אינה טורדת את מנוחתו. הוא בעד צעדים קיצונים של עוצר בכפרים ערביים בגליל, להפעלת לחץ סביבתי. לגביו – כל ערבי המסתובב ליד חורש הוא אחד שיכול לרדת מרכבו ולהדליק גפרור. בגישה שלו יש בעייה עם החוק, אבל לא עם העשים המפותחים של גשש בדם, איש שטח דרוך כקפיץ.

החושים שלו נדרכים, נחירי האף הקולטים את הריחות, העיניים בולשות בשטח.

הוא שם עין על ארבעה כפרים ליד נצרת. קאסם פלח מונה אותם ללא היסוס. הוא אומר: "יש בכפרים יותר מתולייה אחת של מציתי יערות. יש קבוצות מאורגנות ויש מי שעומד מאחריהם. אתה מבקש הוכחות ואני מדבר אתך על הערכה. בשריפה שהיתה לפני יומיים בהר יונה, מצאתי עקבות של אדם שהגיע ליער באופניים, הניח אותם והתקדם ברגל עשרים מטר למוקד השריפה. הוא הדליק וחזר לאופניים ורכב עליהם עד לכפר־קנה. העקבות ברורים. בשריפה שהיתה ביער צ'רצ'יל ליד נצרת עילית, ראו שני אנשים שברחו לכיוון הכפר איכסל. האנשים האלה מגוייסים על ידי מישהו שמפעיל אותם".

מהם האמצעים העומדים לרשות פקח שמירה איזורי ?

תצפיתנים ושומרי יערות, שחלקם אינם מצויידים בכלי רכב ובמכשירי קשר. לקאסם יש שבעה שומרים בלי מכשירי קשר. אתם הבנתם את זה ? צחוק מהעבודה. אין הרתעה, אין כיסוי שטח כמו שצריך ואם כבר מגלים שריפה צריך להתחיל לרוץ לטלפון הקרוב, שהוא לא כל כך קרוב כי "בזק" עוד לא התחילה להתקין טלפונים ביערות ובראשי ההרים.

קאסם: "יש לי תכניות, שכל השומרים שלי יהיו ניידים ומצויידים במכשירי קשר. הכנסתי ברואי יוצא צבא ואני רוצה שגם האחרים יהיו יוצאי צבא שמבינים עברית ויכולים לדבר בקשר". בינתיים השומרים הם ערבים, חלק גדול מהם אנשים מבוגרים מאד.

מגיעים לתבור. המראה מרכא. 400 דונם של עצי אורן שרופים. בלילה הקודם רץ קאסם במעלה התבור עם מרסס על גבו וחדר בין תימרות העשן כדי לסייע בכיבוי באש. בבוקר שלמחרת הוא בוחן את הנזקים וקובע: "90 אחוז מהעצים ימותו".

יש לו ניסיון מהימים האחרונים. את המחזות האלה הוא רואה מדי יום. מכשיר הקשר שלו ממלא את חלל האויר בדיווחים על זיהוי הצתות בגליל התחתון. קאסם מורה לתצפיתן האלה, המוצב בראש הר תבור, לבדוק דיווח כאילו פרצה שריפה במורדו המזרחי.

הפעם זה היה דיווח שווא. למחרת הזעק קאסם לשריפה ביער בלפור ליד מגדל־העמק. שוב חזר הביתה מאוחר. עוד פעם המבטים של האשה.

היא לא תשבור אותו, וגם לא הלוקש של אלף שקל בחודש. קאסם פלח מודה: "אני אוהב את האקשן הזה". ■

חופשת מלכים

השנה, תן לעצמך להיות מחופשה לגמרי שונה. לך ולבני משפחתך הכנו שפע חוויות ארועים ובילויים במבצע הנופש החדש "חופשת מלכים". בוא להנות מהקרירות המפנקת וארוח כיד המלך, הרחק מההמון הסואן חבלי להירחק ולהגיע. בכל מלון מצפה לך כרטיס אורח ומדריך בילויים אישי לכל אחד מ־7 הימים בשבוע. עכשיו, תן מבט במבצעים ובמחירים המיוחדים והזמן לך מקום בחופשת המלכים. מספר המקומות במבצע — מוגבל.

חופשת מלכים על חשבונינו

בין הנופשים יוגרלו סופי שבוע חינם בסוויטות של מלונות 5 כוכבים. (על בסיס מקום פנוי)

הנחות עד 50%

במגוון מוקדי בילוי, בידור, ארועים, מופעים, מסעדות, חנויות, ועוד.

שפע ארועים ובילויים

7 ימים בשבוע

יש הנאה מה לראות לעשות ולבלות בירושלים — פעילות יוצרת לילדים, תאטרונים מופעים, ריקודים. הצגות, בירה בציבור, מוזאונים. גלריות, סיורים ועוד. פרטים מלאים במדריך הבילויים במלון

חכשים יפהפה מתנה

שי חינם – חליון ווצוצה כסף סמלית. מתנת "זהב ירושלים" יוענק לכל נופש אשר יציג תעודת אורח בחנות הקסומה של "זהב ירושלים" (מוגבל ל 2 חליונים למשפחה).

לקנות ולבלות בסופר 1

ארועים, מופעים ומבצעים לכל המשפחה בסופר 1 – מרכז הקניות והבילוי החדיש בירושלים

מבצע בירה הבירה

לחופש "ראש טוב" במבצע בירה בבירה – פעמונים הגדולה פרסים ומבצעים

הטבות מיוחדות לעצמאים ובכירים

מבצע והנחות נוספים + אפשרות להכרת הנופש כהוצאה לצרכי מס. הזמנה במשרדי חבי היסחר ב' ת"א, י-ם, ר"ג, ב"ש, וחיפה פרטים טל' 03-5448345

AVIS לנסוע כמו מלך, לחופשה - ב־20% הנחה.

בוא לחופשת מלכים עם רכב שכור של אויס בהנחה מיוחדת של 20% פרטים במשרדי אויס בכל הארץ.

מחירי מבצע מיוחדים ביולי-אוגוסט 88'

מבצע "חופשת מלכים" לישראלים בלבד. המחירים בדולרים ליום, לזוג בחדר + ארוחת בוקר וכוללים מס ודמי שרות. שינויים אפשריים. פרטים מלאים בבתי המלון בירושלים להוספת המוצר עכשיו לבית המלון בחנות או לסוכן הנסיעות שלך.

	טל	מחיר רגיל	מחיר מבצע	הערות
*****				
אינטרקונטיננטל	282551	192.—	130.—	
הילטון	536151	210.—	169.—	ביולי, 2 לילות מינימום
			207.—	באוגוסט, 2 לילות מינימום
המלך שלמה	241433	222.—	159.—	עד 14/7
		273.—	210.—	15/7 — 31/8
שרתון פלאזה	228133	317.40	195.—	לימי השבוע או 2 לילות סוף שבוע
			245.—	[illegible]
כרום	697777	240.—	195.—	לימי השבוע או 2 לילות סוף שבוע
מוריה ירושלים	232232	164.—	118.—	עד 24/7 ומ־26/8-4/9
			150.—	25/7 — 14/8
רמדה רנסנס	528111	268.65	221.—	[illegible]
****				
אריאל	719222	—	91.—	
הולילנד	630201	169.28	160.38	
הר ציון	724222	174.—	114.—	
ווינדמיל	663111	125.—	109.—	
זהר	717557	105.80	80.30	
מגדל אילון	233281	—	114.10	
מגדל הכנסת	531111	—	124.—	עד 24/7
			140.—	25/7 — 24/8
סונסטה	528221	165.—	130.—	[illegible]
קיסר	382156	134.96	99.—	2 לילות מינימום
שלום	423111	148.—	120.—	[illegible]
***				
איל	234161	110.—	90.—	
יסקא	227111	108.—	78.—	2 לילות מינימום
מגדל ירושלים	222161	114.—	80.—	2 לילות מינימום
ריץ	523121	162.—	130.—	חצי פנסיון 3 לילות
		162.—	145.—	25/7 — 4/9
רם	535231	135.42	100.—	[illegible]
**				
הר אביב	521515	87.—	69.—	
פלמן	231141	97.—	75.—	2 לילות מינימום
רון	223471	97.—	75.—	2 לילות מינימום
• כפר נופש				
יער ירושלים	413065	105.—	88.—	
• [illegible]				
המלכים	247133	130.—	99.—	
[illegible]	232121	110.—	83.50	2 לילות מינימום
• [illegible]				
[illegible]	384111	137.—	99.—	[illegible]
שערי ירושלים	383101	120.—	99.—	[illegible]

ירושלים - להרגיש כמו מלך, בחופשה.

סוזוקי. יש טעמך ישראלי ?

באה בעקבות האהבה

■ קודם כל עולה המנצח. אחר־כך היא עולה, בשמלת ערב שחורה ארוכה, תנועות של גיישה, מבויישת. קמעא, שיער שחור־כחול ארוך, בוהק, אסוף, עור קטיפתי חלק. קידות־של־נימוס לקהל, מתיישבת, מתרכזת, אחר־כך קמה, מסתכלת על המנצח כשבידה ספר התווים ולוקחת אויר. הרבה אויר. ואז מתוך "בובת החרסינה" הזאת יוצאים צלילים. צלילי סופרן, קול צלול חזק, שובר את הלב, ממיס קרחונים או שובר מנורות קריסטל. איך שתרצו. אסוציאציה ראשונה: הזמיר של מלך סין.

היא זמרת אופרה. אצקו סוזוקי, ילידת יפאן. באה לישראל במסגרת הקונצרטים של מוסיקה ווקאלית שמקיימת המקהלה הפילהרמונית "פילהרמוניה 88", שלוש פעמים מתוך חמש הובאה ע"י האמרגן ואיש יחסי הציבור אלי גרינפלד, שראה אותה בהופעות בחו"ל והתלהב. הופיעה כאן והוקסמה ממש כמונו. "חמש פעמים הופעתי אצלכם, הייתי גם בביקורים פרטיים. התאהבתי בישראלים. אתם כל כך מסבירי פנים. אני מקווה שאבוא לכאן עוד הרבה. הייתי רוצה למצוא חתן ישראלי".

נולדה באוסאקה לפני 30 שנה לאב, איש עסקים, ולאם, עקרת בית. בגיל שש התחלה לשיר (להנאת המשפחה כמובן). ההורים, אוהבי המוסיקה שלחו אותה לשיעורי פסנתר. עד גיל 21 היתה בבית, סיימה בהצטיינות את האוניברסיטה לאמנות בקיוטו. מורתה האמריקאית, אלין אוגית, בעצמה זמרת מפורסמת, הביאה אותה לפרנקפורט. בדיוק כשהגיעה, עזבו כמה מורים יפאניים לפסנתר את הקונסרבטוריון, כך יכלה תעלמה סוזוקי לתפוס את מקומם ולהתפרנס מהוראה.

הלימודים נמשכו שבע שנים ובמהלכן פיתחה קריירה של זמרת מהשורה העליונה בגרמניה ומחוצה לה. את הוריה ביקרה פעמים ספורות ולזמנים קצרים. "בגרמניה יותר קל לפתוח בקריירה, למרות שיש שם הרבה זמרות טובות. אני מקיימת הרבה קונצרטים בצרפת, הולנד, ברזיל, יפאן ובעוד מדינות. השתתפתי בהקלטות רדיו ובתחרויות בינלאומיות לשירה בהולנד 1986, וברזיל 1987. [...] הקריירה הכי חשובה לי והיא [...] את כל חיי, למרות שביפאן [...] להתחתן וגם אני מתחילה [...] שהגיע הזמן".

סדר יומה של סוזוקי מתחיל [...] בבוקר ואין לה זמן רב עד [...] בערב. את הזמן הפנוי, שבכל [...] לה, היא מעבירה בקריאת [...] יפאניים, סרטים, בילויים [...] לפעמים רוקדת. לא אוהבת [...] של מוסיקת רוק. "יותר מ[...] באוזניים".

כשהיא בבית, בפרנקפורט [...] מבשלת אוכל יפאני, סיני ו[...] כשהתארחה בארץ אצל [...] (שפושניק, פסנתרנית ותבלית [...] הפילהרמונית – א.ק.) אכלה [...] סיש, שניצלים ופלאפל.

גם אהבה גדולה היתה לה [...] לארץ ב־1986, בעקבות הזמנ[...] המנצח הישראלי יוסי זייפלד [...] כאן רסיטל. התאהבתי בארץ והיה [...] סיפור אהבה. מישהו מפורסם לא [...] המוסיקה, דרכו למדתי להכיר את [...] ואתכם הישראלים. באתי מספר [...] לארץ לביקורים פרטיים. עכשיו [...] נגמר. אבל הייתי יכולה להתח[...] מחדש"...

אלי[...]

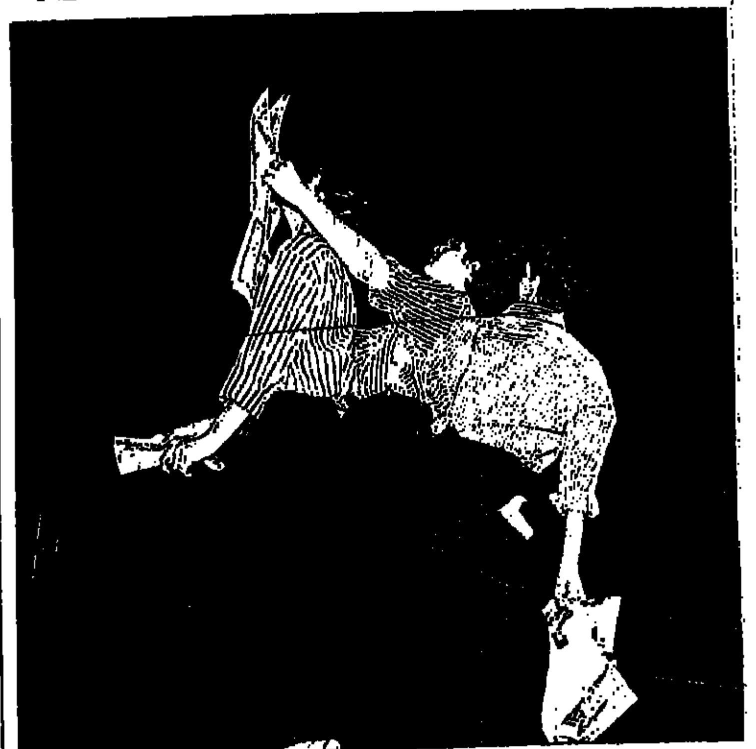

מה אפשר לעשות ב"מעריב", אחרי שקוראים אותו לרקוד אתו. זה מה שעשו שלוש בנות שסיימו שנה ב' במסלול לשרים לתנועה ולמחול, במכללה לחינוך של סמינר הקיבוצים. את הכוריאוגרפיה למחול "קריאת מעריב" עשתה סיגל קמחי, עם מוסיקה של פרינס ובביצוע נאוה עלימת, ורד פלדמן ושירלי אלברק. למה מחול עם עתון? כי אפשר לבטא מה חשים אנשים שונים כשקוראים עתון – אומרת סיגל – אחד שקורע בו ומתוח, אחד מתייחס לכתוב בשוויון־נפש ואחד כועס על מה שכתוב וקורע את העתון לגזרים כמתיעם. המחול סיים ערב הדגמות בקומפוזיציה, לרגל סיום שנת העשור למסלול לשרים לתנועה ולמחול, שבראשו עומדת נעמי כהט. הלימודים במסלול זה נמשכים שלוש שנים.
צילם: עופר קרני

קשה אבל מעניין

■ אסטרולוגיה. בכל זאת דבר רציני. שר־תף לדעה, בלי ספק, התעשיין סטף ורטהיימר, שהשתתף בשבוע שעבר בתכנית הרדיו "לכל אדם כוכב" עם האסטרולוג אילן פקר.

סטף ורטהיימר

בתכנית הרדיו, שהועברה בשידור ממועדון "הקומ־קום" בחיפה, גילה סטף ורטהיימר כי השתתף בתכנית זו כבר לפני 12 שנה. אז נאמר לו כי צפוייה לו "תקופה קשה אבל מעניינת", ומי כמוהו יכול להעיד כי אכן היה לו קשה וגם מעניין.

בתכנית השתתף גם פרופ' מתי זלצר, שהיה ראש המגיה במרכז רפואי רמב"ם בחי־פה. ב־30 שנות עבודתו עם פגים וילודים, סיפר, עברו תחת ידו כמחצית ממספר תושבי חיפה כיום.

ראובן בקצבי

יצא מנהל – חזר מנכ"ל

■ 24 שנים שימש צבי ישראל, מנהלו של המרכז היהודי־ערבי "בית־הגפן" בחיפה, מוסד יחיד מסוגו בארץ. לפני כמה חודשים הוציאה עירית חיפה מיכרז לתפקיד מנכ"ל המרכז, בו השתתף גם צבי ישראל.

העניין כמעט נשכח מליבו, עד לשבוע התרבות והספר הערבי בחיפה, שנערך ברוב עם ב"בית" הגפן", בהשתתפות למעלה מאלף אורחים מהמיגזר הערבי מכל חלקי הארץ.

כשבירך ראש עירית חיפה, אריה גוראל, את משתתפי האירוע, הפתיע את הנוכ[...] ואת אנשי הבית, כשהודיע שוע[...] והמיכרזים העירונית החליטה לבחור ב[...] ישראל, כמנכ"ל המרכז, בו עבד כמנהל.

מנהל הקודם והמנכ"ל החדש התר[...] מאד, ועמו כל הנוכחים, שמכירים היטב [...] פועלו ומסירותו לרעיון דו־הקיום [...] יהודים וערבים, ולא בחיפה בלבד.

ראובן בקצבי

עזב בלב כבד

■ ד"ר יגאל קם ועזב את הארץ. המשתה[...] מספר 1 להשתלות כבר יצא לארה"ב. [...] שלא אופשר לו לעשות כאן, בביה"ח רמב"ם שבחיפה, הוא יע־שה בגדול ברנוור, קולוראדו.

ד"ר יגאל קם

לפני שעזב – נערכו לו כמה מפגשי פרידה עצו־בים. "לא היתה סי־בה לחגיגה", אמר טרם עזבו, "כי בסך הכל כל העסק עצוב מאד". אך היתה פגישה אח[...] שהיתה מאד מאד נרגשת לכל משתתפיה.

משפחת מושתלי הכבד בארץ, ערכ[...] לד"ר קם מפגש פרידה בו איחלו לו הצלח[...] ובתקווה גלוייה להתראות בקרוב. משתל[...] הכבד העניקו לו שי צנוע, שרשרת זהב [...] תה ענד מיד על צווארו.

"לא ויתרתי על ישראל ולא על המב[...] ברגע שיאפשרו לי לפעול כאן אשוב", [...] ד"ר קם, שיצא באי רצון, בלב [...] ו"כבטן־מלאה".

ראובן בק[...]

אך פלא הוא כי עד עכשיו לא עלה הסרט הישראלי על נושא הריגול. בארץ שאליה מגיעים עולים מכל העולם, ובעיקר מן הגוש המזרחי, יש להביא בחשבון כי "האסטרטגיה הסובייטית היא לשתול מרגלים כהשקעה לטווח ארוך", כדברי אחד מראשי המוסד. העיתונאי טוביה מנדלסון עלה על זה וכתב את התסריט לסרט "הינשוף".

חהילה עופר

ב שנת 1962 נתפס ישראל בר בריגול למען ברית המועצות; הוא היה סוכן שתול, חפרפרת שבמשך שנים רבות התחפרה וחפרה עמוק במערכת הבטחון שלנו. עוד לפני כן, בשנות ה־50 נתפסו סוכנים אחרים, אורי וינטר שריכו לישכת קשר של המפלגה הקומוניסטית הישראלית עם צה"ל ומסר מסמכים לגומטב גלובנר, עולה מברה"מ שהיה איש הק.ג.ב.

נתפסו גם: אהרן כהן שמסר ידיעות לסובייטים; הפיזיקאי פרופסור קורט סיטה, לא־[illegible] יליד צ'כיה שמסר ידיעות לסוכן צ'כי; עולה מהונגריה שעלה אחרי המרד שהיה שם ב־56'; נטר ממכון וייצמן שעלה מברה"מ; ישראלי נוסף נתפס בריגול ב־58' וגם שמו ופרטי הפרשה אסורים בפרסום עד היום.

הרשימה "התעשרה" בשלושה מקרים של השנה האחרונה: שבתאי קלמנוביץ שנתפס בינואר השנה, הידיעות בעתונות חו"ל (שלא אושרו מעולם) בדצמבר 87' על חפרפרת שחדרה למוסד והפרסומים בחו"ל בפברואר־ובמאי השנה על כך שמרצן מכון וייצמן פרופ' קלינקברג, גם הוא עולה מברה"מ, לא סתם־נעלם כפי שפורסם אלא הוא אסור בחשאי בארץ והסובייטים מבקשים לשחררו בעיסקת חליפין.

שתולים הפועלים בשלט־רחוק

מכל האמור לעיל ומכל המקרים שלא פורסמו מעולם, אמנם לא צריך להיפגע בווירוס המכונה בחו"ל שפיונויטיס, חשד והלני שכל אחד מרגל, אבל גם ראשי המוסד התבטאו בעבר בנרון; אלוף־מיל.

ינשוף רוסי

מאיר עמית אמר כי "האסטרטגיה הסובייטית היא לשתול מרגלים כהשקעה לטווח ארוך"; איסר הראל הדגיש כי במאמץ הריגול הסובייטי הכלל־עולמי הקדישו תמיד לישראל מקום נכבד ביותר ואלוף־מיל. יצחק חופי השיב על השאלה, האם אפשר לומר בוודאות שאין לסובייטים סוכנים רדומים היום בישראל, כי "אי־אפשר לומר זאת בוודאות" וכי "נציגות סובייטית בארץ תקל עליהם את המלאכה שהם עושים היום 'בשלט־רחוק'", אך גם הוסיף כי אין זה נימוק, לא נגד עליה מברה"מ ("בגלל העליה משנות השבעים לא התמטטנו מהריגול הסובייטי") ולא נגד יחסים דיפלומטיים.

זיכרו את המשפט האחרון (עליה מרוסיה והמאמצים לחידוש היחסים הדיפלומטיים), כי הוא משפט־מפתח לגבי עלילת הסרט הינשוף, העולה בימים אלה על מסכי הקלנוע בארץ, לאחר שכבר הוצג בפסטיבול הסרט הישראלי שהיה בלוס־אנג'לס, בהקרנת בכורה חגיגית בתל־אביב ובמסגרת פסטיבול הסרטים בירושלים. האם הוא סרט הריגול? "זה בהחלט לא אינסטנט־סרט, גם אינו מרמז או מתייחס לאנשים ולפרשיות שהיו. הטיוטה הראשונה נכתבה כבר לפני שלוש שנים והיא מנקרת בראש שלי מהימים שהייתי כתב־מתחיל בדבר, בשנות השבעים, בירושלים. היתה מסיבת עתונאים עם עולים מפורסמים מברית המועצות, שטענו כי ממשלת ישראל אינה עושה די למען העליה משם. תפסתי את עצמי מהרהר – מי כאן השתול של הריגול הסובייטי..."

ניגוד בין "ראש השב"כ" ל"ראש המוסד"

היום טוביה מנדלסון, בן 40, הוא עורך דבר השבוע. כמוני, הוא יודע שאם מציינים בספר, במחזה או בתסריט, כי כל דמיון בין הנפשות הפועלות וההתרחשויות, לבין אנשים חיים וארועים שקרו "מקרי בהחלט", זה נכון רק לעתים רחוקות. אז הוא רוצה להגיד לי שאין פה צל של דמיון? שאין משהו מציאותי בסכסוך ובהבדלי הקונספציה בדבר חידוש היחסים עם ברה"מ שראש ממשלת ישראל הולך לקיים בפגישה בחו"ל, בין "ראש המוסד" מולה" (אותו מגלם יוסף כרמון) ובין "ראש השב"כ לייזר" (סיטר פריישטט) או שלא הכיר איש שב"כ בכיר הפועל כמו אמנון יצחר (אבי דיין) החושד בעולה מברה"מ ד"ר יהויכים סנדר (גדליה בסר), מרצה ללימודים רוסיים באוניברסיטה העברית, שבנוסף לכך מסתובב במורשות של משקפת בהיותו צפר־חובב וכעתונאי, האם לא נתקל בפרשה הדומה לאשת העולה החשוד, יעל (ליאורה ריבלין), בסרט עתונאות אמביציוזית ברדיו ובטלוויזיה?

לא תזיזו אותו מההצהרה: "פיקציה, רק פיקציה". עם זאת, "כמו עמי אני יושב, זה באוויר". ויודה אפילו כי "היה זמן ששאלתי אם בודקים מספיק עולה ממזרח אירופה שעובר בתעשיה האווירית". כך עלה הנושא בשיחה עם ידידו, הכמאי אמנון רובינשטיין שאמר לו "שב, כתוב". נתן לבמאי תקציר, הרבה זמן לא שמע ממנו ולפני שנתיים וחצי נתן לו אור ירוק, כי נמצא מימון. מנדלסון [illegible]

טוביה מנדלסון: "פיקציה. רק פיקציה. רק פיקציה!"
צילום: דובי [illegible]

בסרט, מימין לשמאל:

אבי דיין וסיטר פריישטט – מה יגלה ראש השב"כ המטורל לעזרת הגבירה?

ליאורה ריבלין – יעל, כתבת רשות השידור, נשואה לסנדר. מה הוא מסתיר ממנה?

עופרה ויינגרטן – ברורית, אשתו הנוחה של איש השב"כ. איך תנקום בו?

גדליה בסר – ד"ר יהויכין סנדר, עולה מרוסיה, חשוד בריגול. בצדק?

לא־פעם שהנה בא איש המוסד ומגייס אותי להציל את המולדת. אבל אמרו לי שאני יותר מדי בולט, גדול כזה, עם זקן. וכשהייתי שליח עליה בגלאזגו חשבתי לי – איך זה אף אחד אינו מטיל עלי להציץ קצת במה שקורה בקידוחי הנפט בים הצפוני..."

"המוסד לא גייס אותי. אני בולט מדי"

תולדות חייו הגלויים (טוב, גם לי מותר לחשוד בכל מי שיושב [illegible] כי הוא סוכן שב"כ או שליח מוסד) מרתקים הרבה פחות, [illegible] ליצירי דמיונו. ירושלמי דור חמישי, רקע משפחתי חרדי, [illegible], שכונת גאולה, בוגר במעלה הרתי, בצבא נצבניק [illegible] שהיתה לו תאונה לפני הגיוס) בחיל־אוויר ואחר־כך [illegible] אנגלית ויחסים בינלאומיים באוניברסיטה העברית, [illegible] "[illegible]ים" בדבר, אחר־כך כתב עירוני, כתב לענייני [illegible], כתב מדיני, עורך עמודי הפנים בשבת, עד עריכת [illegible] (למנהלת גן), פלוס 4. מבחינה רעיונית שייך [illegible] אפשר לשייך אותי למאפיה השמאלנית. נשטר [illegible]ארץ".

[illegible] מסר פוליטי", גם אין פה מעורבות לפרשיות [illegible] אותם גופים לכותרות כשנה־שנתיים [illegible]שלות. רק הרך־אגב חוקרים גם איזה ערבי, [illegible] לא עוסק רק במרגלים" וגם העימות בין [illegible] המוסד בסרט הוא "משום שאני חושב כי [illegible] כי יש ניגודי קונספציה בין אלופי צה"ל, [illegible] לבנון שאנשים פעלו על דעת־עצמם, [illegible]לה גם בשירותים החשאיים". אבל מה [illegible] של "אנשים החיים בתוך הסידוף הזה, [illegible] ישראל, שבו לא ייתכן לקיים דיון [illegible] בשוויץ, על כך שתקלה גרמה [illegible]

[illegible]טי בורקאס, משהו שאינו מתרחש [illegible]־ערבים, בלי בעיות נוער מתבגר – [illegible]שראליים שנעשו עד עכשיו. בסרט, [illegible] מכל סצנה, גם אם הוא־עצמו [illegible] אינטליגנטי, עם גיבורים בני [illegible] גם במאבקי הכוח האופייניים [illegible] עם אלמנט של ריגול".

[illegible] כי מבינים כזה, אם העלילה נראית [illegible] מגוחכים, אם כך עוברים: שיפוט [illegible] בדרך. הוא מנסה לתגיד עד כמה שאפשר [illegible]טייטמנט, כי מישהו ש"מבין בעניינים אלה, [illegible]", ראה את הסרט בהקרנה מוקדמת ושאל [illegible] סרט ריגול בריטי" מתמאה לארצת. ■

[illegible] לתסריט צריכים גם [illegible] [illegible] בדמיונך" וכך עשיתי.

מה זה, מי זה הינשוף [illegible]

[illegible] הוא סרט מתח. פה יש [illegible] [illegible]לקל לכם את כל ההנאה [illegible] [illegible] הינשוף? האם הפרופסור [illegible] [illegible], נהרג בתאונה או נרצח? [illegible] [illegible], רצח דיפלומט רומני במלון [illegible] [illegible] כמוסד פועלת חפרפרת או [illegible] [illegible] על הנזירה המיסתורית בכנסיה [illegible] [illegible]ירות הגרמנית בירגיטה באך [illegible] [illegible]ב"כ ורומן־מיטה סוער, למורת רוחו [illegible] [illegible]שן) שלא כל־כך יודעת לשמור על [illegible] [illegible]ות במשתיק־קול, דיו סתרים, ראש שב"כ [illegible] [illegible]מובן גוויות, אלא־מה. טוביה, אתה מאלה שיכולים [illegible]ון על ספרי ג'ון לה קארה וסרטי ג'יימס בונד "קורא [illegible]פרים פוליטיים, ביוגרפיות פוליטיות, גם ריגול, אבל [illegible]ק באחרונה ראיתי את מרוסיה, באהבה ובסוף, כמו [illegible]ה, ראיתי שלא את הכל אני מבין, אבל המתח ישנו. [illegible] הינשוף. יש רשת רדומה, לא מוכרח להיות ברור [illegible] רמזים לינשוף כעוף הפעיל בחשיכה וכנשוא לצפר [illegible] גם ויכוח עם המפיק ברוך איבציר, לא הבין למה אין [illegible]ורה בין 'טובים' ל'רעים'."

[illegible] בסרט אינם מוכרחים להיות אשמים. אבל יש יסוד [illegible]ה מנדלסון נגוע בשפיונוטיס. לא רק לגבי חשדות [illegible]ומותיו הכמוסים על עצמו: "כשהייתי צעיר, חלמתי

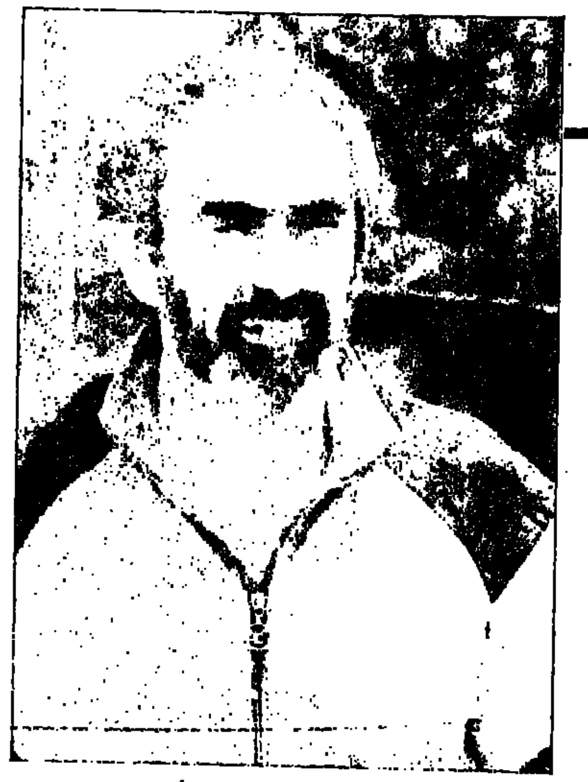

פימה פיינבלום. אחרי ים־המלח – בנוסטה. בהתארגנות.

תשדיר שרות לים המלח

עד לפני מספר חודשים היה אפרים (פימה) פיינבלום תשדיר שרות למסוע העושה דרכו ממפעלי ים המלח לאיזור צפע. מבקרים מהארץ ומחו"ל נצמדו לראש הפרוייקט (פימה), נדבקו בהתלהבות שלו מהמבצע ההנדסי הבלתי שגרתי יחסית לגודלה של מדינת ישראל. מסלול הסיור היה קבוע: הרצאה על המסוע בחדר ממוזג במנהלת הפרוייקט שבצפע, לאחר מכן נכנסים לג'יפ, כלבו האימתני של פימה מזנק מאחור ויורדים לים המלח בנתיב המסוע המרהיב ביופיו.

בדרך מספר פימה על פרוייקט המסוע, שנבנה בתקציב של 38.5 מליון דולר. האשלג "נוסע" מים המלח לצפע, לאורך של 18.5 קילומטרים, כאשר נתיב התנועה מעלה את האשלג לגובה של 800 מטרים מנקודת ההתחלה. פימה מדגיש, כי זהו המסוע היחיד בעולם המשנע חומרים בהפרשי גובה כה גדולים ולאורך שכזה. "חסכנו כשלושה מליון דולר, והיום מסוגל המסוע להוביל כ־4.5 מליון טון אשלג בשנה, כאשר במפעלי ים המלח מייצרים רק 2.2 מליון טון בשנה", מגלה פיינבלום.

כרגע נמצא פימה בחופשה ממפעלי ים המלח. אחרי העבודה הקשה בהקמת המסוע – הוא זקוק למנוחה. יש אומרים, האיש מתכנן כיוון חדש בקריירה. את סדר היום אינו משנה: טניס, מוקדם בבוקר, שחיה, אימון כושר קטן ומתחילים את היום. בימים אלה מעסיקה אותו הפעילות למען יהודי רוסיה, שכן פיינבלום משמש כיו"ר התאחדות עולי בריה"מ בישראל.

את חוסנו הרוחני עיצב ברוסיה. נולד במוסקווה (1936) לחנה, מנהלת חשבונות ודוד, פקח פיננסי, שנהרג במלחמת העולם השניה. הילד אפרים גדל, למד בתיכון והתגייס לחיל־הים הסובייטי. היה קצין בצי הצוללות והצטרף לאקדמיה הימית. עם שחרורו מהצבא, ב־1961, החל ללמוד הנדסת חשמל במכון האנרגטי במוסקווה.

מהנדס החשמל הצעיר רצה לעלות לישראל, ומשנתקל בסירוב השלטונות – היה מיוזמי השביתה הראשונה במחאה על סגירת השערים. עד היום הוא נזכר בסלידה בתעמולה הרוסית נגד ישראל במהלך מלחמת ששת הימים. "אחרי המלחמה הגיעו ידיעות על הנצחונות של צה"ל. התמלאתי גאווה וכתבתי להנהגה הרוסית, שאני לא מסכים עם הפוליטיקה של המפלגה במזרח התיכון, ולכן אני רוצה לעלות לישראל", נזכר פימה.

המכתב הנועז הופנה לנשיא בריה"מ דאז, ניקולאי פודגורני. מספר פעמים הלך פימה לתיבת המכתבים כדי לשלוח את המכתב, אולם חשש וחזר בו. לבסוף אזר עוז ושלח.

המחיר היה כבד: יום אחד הגיעו נציגי השלטונות והודיעו למהנדס החשמל הראשי של מפעל גדול במוסקווה, כי עליו להתפטר מיד. "סירבתי, אבל זה לא הרתיע אותם והם פטרו אותי. כתבו שם, שאין אפשרות לנצל אותי בתפקיד", נזכר פיינבלום, שהפך ממנהל חשוב למובטל. כעבור מספר חודשים ביקש עבודה והציעו לו לשמש כמסגר במחלקת הביוב העירונית. "הם חשבו שאסרב, אבל הסכמתי", מחייך פימה.

השמועה על פימה המובטל הגיעה לאזני חבריו מהאקדמיה הצבאית כחיל־הים. כמה מהם, גויים, התקשרו אליו בערב אחר והזמינו אותו למפגש סודי. הרחק מעיני הקג"ב אמרו לו, כי אספו בשבילו 5000 רובל מכל החבר'ה שלמדו אתו. "סרבתי לקחת, אבל התרגשתי מאוד מהמחווה", מתוודה פימה.

בשנת 1970 פנה מסורב העליה למנהיג הרוסי דאז, ליאוניד ברז'נייב. שוב נענה בשלילה ואז אירגן קבוצה של מסורבים להפגנה היסטורית במוסקווה. שבוע לאחר מכן היתה האשרה בידו.

הוא יצא לישראל ומשם למפעלי ים המלח היתה הדרך קצרה.

נשוי לאירנה, רופאה בקופ"ח בבאר־שבע, ואב לשתי בנות. זכה פעמיים ב"פרס קפלן" (1978, 1985). בימים אלה עושה פימה נפשות לפרוייקט הלב המלכותי, אותו מנסה לפתח מרען רוסי, שעלה לא מכבר לישראל. בשנים האחרונות "שיחק" קצת בפוליטיקה. ניסה כוחו בריצה לכנסת.

מי יודע, אולי ביום מן הימים יחזור למוסקווה עם דרכון דיפלומאטי?

אורי בינדר

אין כמו יפו בלילות

משה עמר. מטען מתח גבוה יתפרק בלילות יפו.

בכניסה לסטודיו של משה עמר, ביפו, יש שלט: "זהירות – מתח גבוה". עכשיו הוא בוודאי פורק את המתח, אבל לא את השלט, כיוון ש"לילות יפו" נמצאים בעיצומם.

פגשנו בו בימים שלפני פתיחת המפעל השנתי המאורגן מדי קיץ ביפו. "כרגע חזרתי מסיור עם האומנים. סוף סוף הם החליטו היכן להציג את הפסלים שלהם. אני עובד עכשיו על העיצוב הגרפי של השם, אני עובד על הקומוניקט ומחר אני צריך להעמיד את טקס הסיום של מחזור א' בבי"ס לאומנויות".

עמר, 45, אב לשלושה, איש ברוך כשרונות ועיסוקים. מנהלה של גלריית "הר הכיכר" ביפו והמעצב הגרפי של "הר החזנוך". אבל כרגע הוא רק חושב יפו. אחרי יפו יעשה חושבים.

"אני נמצא עכשיו על פרשת דרכים. די עייף מכל מה שעשיתי עד כה. אולי עניין של גיל, אני לא יודע. אבל צריך לשנות כיוון".

מה היית רוצה לעשות ? –

"החלום שלי הוא לבנות מרכז עצום לעיצוב, ולשם כך אני זקוק למשקיע. אין לי מספיק כסף לפרוייקט בסדר גודל כזה".

עמר עסק בגרפיקה, בציור ובאמנות פלסטית, אך לא במקרה החלום שלו הוא לבנות מרכז גדול לעיצוב. שורי זה מה שהוא עושה כל חייו. כגרפיקאי בוגר בצלאל, הגרפיקאי הראשון של חיל האוויר, מעצב ארועי ג'מאיר בשנים '86 ו־'87, מעצבן הכללי של הערלוידזות המפוארות בת"א בשנתיים האחרונות ועוד.

איך זה שאתה עושה כל כך הרבה וכל כך מעט שומעים עליך ?

"יש בשאלה שלך יותר ממשהו. היום אי אפשר לזוז בלי אנשי יחסי ציבור. כנראה שאני לא בנוי לזה", אומר לנו עמר, שאת אהבתו האמיתית, הגדולה, הוא שומר לנו לקראת סוף הפגישה הקצרה:

"יותר מכל אני אוהב לעצב בגדים. זה אצלנו במשפחה. הסבא (במקורו) עוד עסק בזה, אבא ועכשיו אני. עיצבתי את תצוגת האופנה שפתחה את שגרירות מצרים בישראל, עיצבתי את התלבושות של הערלידע ומזמן מזמן זכיתי בפרס עיצוב הבגד הלאומי".

כמעצב בגדים מהו הצבע החביב עליך?

"אני אוהב את כל צבעי הקשת אך מעדיף שחור. שחור זה גם יפה וגם פראקטי".

רות וייס

נהריה. מתאהבים בה.

אוהבים אותה, אוהבים בה, נהריה
– עיר קיט מתחדשת
עם מסורת של נופש רומנטי
נהריה של קיץ 88'
משלבת חופים משגעים,
נופים יפהפיים של הגליל
ושפע של אתרים וארועים.
זה מתחיל באי האהבה
עם מתקני שיזוף וקפיטריה,
מועדון צלילה
ובגלשני רוח שאפשר לשכור,
בלונה פארק ובאופניים
לטיול בשניים-או-יותר
(איך אפשר לוותר?)
ונמשך אל המסעדות ובתי הקפה
הגלידריות והפאבים בעיר ועל החוף
ויש, כמובן, היופי שמסביב–
אתר ארכיאולוגי שנפתח לאחרונה,
רכבל ראש הנקרה,
אכזיב או העיר העתיקה של עכו
והמרינה החדשה שלה.
חגיגה נפרדת הם הארועים
המיוחדים, כי גם כאן –

נהריה. יש לה מה להציע.

- חופעה על החוף – אמן ובמת ביזה מדי מוצ"ש (ביולי ובאוגוסט).
- ערב רקודי עם על החוף – בימי ג' ומוצ"ש.
- התעמלות ומחול אירובי מדי בוקר.
- טיול באוטובוס מסורג בעיר ובסביבה – בימי א' ...
- מועדון ברידג' ...
- ...

אני נוסע רענן

השרות המומלץ 1988

התוצר המומלץ 1988

מיזוג אויר אמיתי לרכב

דור חדש של מזגן רכב אלקטרוני דיגטלי

מבצע

12 תשלומים* למכוניות:

- טרנספורטר, קרואל
- טרנזיט
- מרצדס מיניבוס
- אאודי 80
- רנו 11-9
- סיטרואן B.X.
- סיירה
- אוסטין מונטגו
- פיאט אונו

אחריות מלאה לשנה וחצי

לבעלי VISA עדיף

רענן - מזוג אויר לרכב ברוך הירש 11 בני ברק טל. 5793160, 787839, 03-783617

יואל רפל

חנה סנש – פועלת בנין

בגליון "עתמול", הרואה אור בימים אלה, מביא העורך, שלמה שבא, קטע מתוך הספר "בין שרות וים", שבו כינסו ותיקי קיבוץ שדות-ים סיפורים מימיהם הראשונים. אחד הסיפורים בספר מובא בשמו של אליעזר כהנא והוא מספר על חנה סנש, הצנחנית שהוצאה להורג בהונגריה, שהיתה חברת המשק ועבדה כפועלת בנין.

"היא למדה במהירות את מלאכת הכנת הטיט ואף היתה מגישה אותו לבנאים. לאחר מכן למדה גם לעבוד עם הטיט, למלא בו את הרווחים שבין האבנים.

"אבו שטיק, ערבי מקיסריה הסמוכה, ששימש כמדריך לחברי המשק היה המום. אשה מגישה טיט? דבר כזה עוד לא ראה. וזה לא התקבל על דעתו בשום אופן. לא היה מביט לעברה, ואלי היה בטענות: למה הבאת אותה?"... חנה סנש עבדה בנין 6 שבועות עד שנבחרה להיות האקונומית.

חגיגה לעין

כל גליון נוסף של "ארץ", הרבעון לידיעת-הארץ, הוא בבחינת חג לעין ומערן של ידע. עורכי הרבעון, ידין רומן ודיטה קול, מצאו את הדרך הנאותה לשילוב מידע עם חזות אמנותית, מרשימה ביותר.

בגליון האחרון (אביב 1988) מספר מאמרים מעוררי ענין רב. פקח רשות שמורות הטבע סלמן אבו-רקאן מעוספיה, כותב מאמר-מחקר מרתק על כפרי הדרוזים בכרמל. מסתבר כי דלית אל-כרמל ועוספיה הם שני ישובים שנותרו מתוך 20 שהיו קיימים באותו שטח לפני 300-400 שנה.

ועוד על הכרמל: אביתעם לוריא, מנהל אגף שמורת טבע ברשות שמורות הטבע, מספר על "חי-בר כרמל", שהיא עדיין בבחינת פינה עלומה לרבים מאיתנו. הרבה עניין יש במאמר על האדריכל אריך מנדלסון, וסיפורו של ד"ר צבי אילן על "מרות שבגליל", ממצה את התגלית המפתיעה שהמחבר גילה וחשף בשנים האחרונות.

עוד הרבה הפתעות עם תמונות צבע מרהיבות ב"נשיונל גיאוגרפיק" הישראלי, תובה לחובבים וליודעי הארץ.

אמריקה וארץ הקודש

לפני מאה וחמישים שנה, בקיץ 1838, סייר בארץ אדוארד רובינסון, תיאולוג אמריקני הנחשב לאבי המחקר הטופוגראפי של ארץ-ישראל. רובינסון ועוזרו, עלי סמית, חוללו מפנה של ממש בזיהוי מקומות ואתרים.

כוכותם, למשל, זוהתה מצדה כהר הסמוך לים-המלח והעיר באר-שבע אותרה במקומה הנוכחי ולא כפי שהיה מקובל לחשוב עד אז, שהיא נמצאת באיזור בית גוברין. במרוצת חודשי מסעם, זיהו השניים עשרות ישובים מקראיים: ענתות, גבע, מכמש, בית-אל, בית-שמש, ואף איתרו שמונה ישובים בדרום הר-חברון. בשמו של רובינסון קשורים גילוי מבצר המונפור; חשיפת הקשת בהר הבית, הנקראת על שמו, וזיהוי שרידי החומה השלישית בירושלים ואתר בית הכנסת בכפר-נחום.

רובינסון היה חוקר רגול שקבע לעצמו עקרון ועל פיו פעל: כדי להכיר את הארץ טוב יותר – יש לדעת מהם יחסי הגומלין שבין הרקע הפיסי לבין ההתפתחות ההיסטורית. משום כך שאף למגע ישיר עם תושבי הארץ, על כל הדתות והעדות.

אך רובינסון לא היה הנוסע האמריקני הראשון. באותם ימים הגיעו לארץ ג'ון לויד סטיפנס, מקלור תומסון, סטפן אולין, ג'יימס טרנר ברקלי ואמריקנים רבים אחרים. נוסעים אלה וממשכי דרכם במרוצת המאה ה-19, ביניהם אפילו מי שהיה נשיא ארה"ב גרנט, קצין הצי לינץ', ואף חבורת המייסדים של המושבה האמריקנית ביפו; "גבעת התקווה" בת"א והמושבה האמריקנית בירושלים. כל אלה היו חלק ממסכת הקשרים שבין "אמריקה וארץ הקודש".

בבסיסה של אותה מסכת קשרים, עמד רגש דתי עמוק, שסחף להתעניינות מחד גיסא, ולאמונה מאידך-גיסא, בכל הקשור למתרחש ולאשר עתיד להתרחש בארץ הקודש.

רקמת היחסים בין "אמריקה וארץ הקודש" היא נושא מחקר ענף ביותר, שפותח בשנים האחרונות על ידי פרופ' משה דייוויס מהאוניברסיטה העברית. במסגרת זו ראו אור מהדורות מצולמות של שבעים ספרי מסעות מהמאה הקודמת; מדי שנתיים מתקיים קולקוויום של חוקרים בארץ ישראל ובארה"ב בנושאי המחקר ומתגבשת עבודת מחקר היסטורית ענפה ביותר. החל מהשנה, מקיימת האוניברסיטה העברית קורס קיץ לסטודנטים מארה"ב, הלומדים לתואר מ.א. ודוקטור בהיסטוריה, ואשר עניינו חקר היחסים בין ארץ-ישראל ואמריקה. הקורס פתוח ל-15 סטודנטים נבחרים ובין נושאי הלימוד: נוסעים נוצרים מאמריקה בארץ הקודש; הקונסוליה האמריקנית בירושלים וביפו; מקורות ארכיונים ללימוד הנושא; אתרים אמריקנים בארץ ישראל בכלל ובירושלים בפרט.

קיומו של קורס, המתקיים בשיתוף פעולה עם החברה היהודית להיסטוריה בארה"ב, הוא הוכחה כי ניתן למצוא למסכת-הקשרים של ימינו שורשים בעבר ונתוני פתיחה, שלא השתנו עד היום. המחקר בתחום זה הוא עדיין בשלבי התחלה, ויחלפו עוד שנים עד שתחשף התמונה המלאה. ממה שנמצא עד היום, עולה תמונה מרתקת ביותר.

שער החוברת "מזאמרין לזכרון יעקב".

פרסומים חדשים

בחברה להגנת הטבע לא חשים, כנראה, במיתון היחסי הפוקד את ענף הספרים. בהוצאת מחלקת הפרסומים של "החברה" ראו-אור כתבי-עת וספרים המעידים על ההתעניינות הגדולה בנושא ידיעת-הארץ על כל ענפיו.

■ "מזאמרין לזכרון יעקב" מאת שאול דגן, מנהל הארכיון ההיסטורי של המועצה המקומית. לפני יותר מ-45 שנה פירסם אריה סמסונוב את ספרו על ששים השנים הראשונות של המושבה (זכרון יעקב, פרשת דברי ימיה תרמ"ב-תש"ב). עתה בא דגן, ובהסתמך על מחקרים חדשים – משלים את החסר על השנים שחלפו מאז, ומגיש ב-136 עמודים את סיפורה המלא והמתועד של המושבה.

■ "חוף דורי", ליקטה וערכה יהודית איילון, חוברת נוספת בסדרת הרגיונלית של החברה להגנת הטבע. נכלל כאן מסלול טיול, סקירה היסטורית וארכיאולוגית ותיאור החי והצומח באיזור. לרבים המבלים כשבתות את זמנם על שפת הים באיזור זה כדאי לעיין בחוברת (64 עמ') כדי ללמוד משהו על סביבתם.

■ "רותם", כתב-עת לנושאי שדה בוטניים, מתמיד בהוצאתו בשיתוף המחלקה לבוטניקה של האוניברסיטה העברית. כמו שמקובל בספרות א"י, גם בתכנית (עורכים גד פולק, ואבי שמידע) ... לטיולים.

לראשונה גם בישראל

אנטי פנצ'ר

טיפול מונע תקרים

זרוק את הג'ק והגלגל הרזרבי. מהיום יש לך "אנטי פנצ'ר" המבטיח שתקר כלל לא יקרה.

מהו אנטי פנצ'ר?

אנטי פנצ'ר הינה תמיסה מהפכנית בעלת תכונות מיוחדות המוחדרת לארבעת צמיגי הרכב. בעת שגוף זר חודר לתוך הצמיג ועושה בו חור (תקר), טיפה מהתמיסה "נכנסת" מייד לתוך החור, אוטמת אותו לחלוטין, ומונעת בריחה של אויר החוצה. וכל זאת תוך כדי נסיעה מבלי שתרגיש.
האטימה של אנטי פנצ'ר מוחלטת וקבועה ואין צורך לגשת ל"פנצ'ר מאכר". אנטי פנצ'ר הוכיח את יעילותו ובארה"ב ומדינות רבות באירופה הפך פק"ל בכל צמיג.

אנטי פנצ'ר, חסכון ובטחון

האטימה המוחלטת של אנטי פנצ'ר מבטיחה לך תמיד נסיעה עם לחץ אויר תקין בכל ארבעת הגלגלים, ע"י כך אתה חוסך בתצרוכת הדלק (לחץ אויר לא תקין, אפילו באחד מהצמיגים מעלה את צריכת הדלק).
חשוב ביותר! עם אנטי פנצ'ר אתה מונע מעצמך סכנות מיותרות כמו: אבדן שליטה על ההגה בעקבות תקר או בריחת אויר, ירידה לשוליים וכד'.
אנטי פנצ'ר בתכונותיו המיוחדות מקרר את טמפרטורת הצמיג ומעכב את שחיקתו.

אנטי פנצ'ר, 5 דקות טיפול - אחריות לכל החיים

טיפול מונע באנטי פנצ'ר קל ופשוט, אתה נכנס עם רכבך לאחת מתחנות השירות ותוך מספר דקות ארבעת גלגלי המכונית מוגנים.
מיד, במקום, אתה מקבל תעודת אחריות המבטיחה לך נסיעה ללא תקרים לכל אורך כל חיי הצמיג.

אם אינך רוצה להיתקע בדרך עם חור בצמיג, הקדם אנטי פנצ'ר לתקר וגש עוד היום לאחת מתחנות השירות.

רשימת תחנות שרות אנטי פנצ'ר

[illegible]

אנטי פנצ'ר

ולא קורים תקרים

ריכוז:
מעינה שנהר

גלישה אווירית

שאלה: אנא, ברר עבורי פרטים על לימוד גלישה אווירית בארץ: גיל מינימום, מקומות לימוד, כתובת לפנייה, כמה צריך לעלות.
כפר־סבא — עמי דרורי

תשובה: כיום יש בארץ רק מועדון אחד לגלישה אווירית – "עגורי", חוף סי־פאלאס, בת־ים. שם יש צוק עליו מתאמנים התלמידים. מתקבלים תלמידים, החל מגיל 16 ועד 66. מגיל 16 עד 18, דרוש אישור ההורים, משום שהפונה הוא קטין.

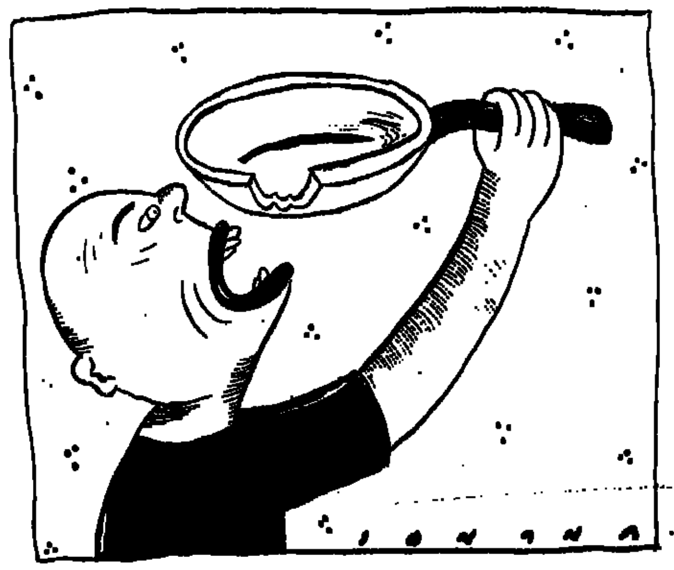

עלות הקורס למתחילים היא 399 שקל והמחיר כולל 20 שעות הדרכה, מתוכן שתי שעות הדרכה עיונית והשאר – הדרכה מעשית של ארבעה מפגשים שכל אחד נמשך 4־5 שעות.
מתחילים לגלוש כבר מהשיעור הראשון. המחיר כולל ספר הדרכה, ושימוש בציוד בית־הספר. אם רוצים להמשיך ולגלוש בצורה עצמאית, יש צורך לרכוש ציוד פרטי, העולה בין 500 לאלפיים דולר.

ארנון הר־לב,
מדריך ב"עגורי", המועדון הישראלי לגלישה אווירית

על פלסטיק וטפלון

שתי שאלות הנוגעות לשימוש בכלי בית:

קראתי בעיתונכם עצה שלא להשתמש לחיתוך ירקות, במשטחים עשויים חומר פלסטי, כיוון ששבבים זעירים עלולים להכנס למזון. האם פלסטיק באמת מסוכן? האם יש סכנה בשימוש באריזות מזון השונות מחומרים פלסטיים, כמו שקיות, בקבוקים לשמן, למשקאות קלים ועוד?
גבע — חיים קארו

ברשותי מחבתות וסירים מצופי טפלון. במשך הזמן, הציפוי ירד. הם אפשר להמשיך לבשל ולטגן ללא חשש מריאקציה כימית?
חיפה — ג. סינטוב

תשובה: אין סכנה לבריאות משימוש בלוחות חיתוך מפוליאתילן. אפילו כאשר שבבים קטנים של החומר נכנסים למזון ולקיבה. אנחנו דורשים מיצרני הכלים האלה לספק לנו נתונים, כדי להוכיח שמשתמשים בחומרים המתאימים למזון. הפירורים אינם מסוכנים, מכיוון שהחומר ממנו עשויים הלוחות הוא אינרטי, כלומר אינו נעכל ואינו מתרכב עם חומרים אחרים. על כן, אין לדעתי, מקום לדאגה לגבי השימוש בקרשי חיתוך מפלסטיק.
באשר לאריזות, לא כל אריזות פלסטיק מתאימה לכל חומר ולא מומלץ לעשות בה שימוש חוזר. שקיות המזון האוריגינליות עברו בדיקות ספציפיות, לגבי טיב החומר שהן צריכות לאחסן. כך גם קופסאות ובקבוקים. יש עשרות סוגים של אריזות פלסטיק. כל אחת נבחרה לפי התאמה למטרה.
בקבוקי הפלסטיק המותאמים למשקאות מוגזים – שונים מהאריזות לשמן, למשל. האריזה הפלסטית תפורה בדרך כלל, למטרה. אנחנו הולכים לפי קריטריונים של רשות הבריאות האמריקנית.
באשר לטפלון, זהו חומר פלסטי מאד עמיד ואינו מגיב מבחינה כימית, ועל כן מתאים לציפויים של כלי בישול וטיגון. שכבת הטפלון בכלי רגיל היא דקה מאד. אם הציפוי ירד מסיבות כלשהן, נשאר סיר או מחבת רגיל, שיותר קשה לנקות אותו. בסיס הכלי הוא מתכת רגילה.

אהרון אייזנברג,
טוקסיקולוג ראשי של שירותי בריאות הציבור

מעוניינת לתרום מכישורי

שאלה: אני בת 60, מורה לשעבר ובעלת השכלה של 15 שנות לימוד. עכשיו אינני עובדת. יש לי גישה טובה ומבינה לנוער ולמבוגרים, ובמיוחד לחריגים, למוזרים, לבודדים ולעצובים, ואני מעוניינת לתרום מכישורי. אנא כוונו אותי. זה לא חייב להיות בסביבת מקום מגורי.
קרית טבעון — אביבה

תשובה: ישנן תוכניות הכשרה אחדות, הפתוחות לאנשים בעלי כישורים כשלך:
1. בביה"ס לעבודה סוציאלית של אוניברסיטת חיפה, במגמה ללימודי המשך, מתקיים קורס דו־שנתי לניהול מוסדות לזקנים. אמנם ניתנת העדפה למועמדים בעלי נסיון בתחום, אך אם את מעוניינת, כדאי שתציגי מועמדות. פרטים בטל' (04)240801.
2. אוניברסיטת בר־אילן מקיימת חוגים להכשרת סגל בכיר לעבודה עם קשישים ונוער במרכזים קהילתיים. משך הלימודים הוא שנה אקדמית אחת, הכוללת שני ימי לימוד עיוניים ושלושה ימי הכשרה מקצועית מדי שבוע. פרטים בטל' (03)5318524.
3. קיימים קורסים למנחי קבוצות הורים והללו מתקיימים במסגרות שונות, רובם באיזור המרכז. הינה מקצתם: ביה"ס לעבודה סוציאלית של אוניב' תל־אביב, טל' (03)424572; מיכללת בית־ברל, טל' (052)448969; סמינר הקיבוצים בתל־אביב, טל' (03)424221; מכון אדלר בתל־אביב, טל' (03)612007.

אלי הכהן,
מכון "הדסה" לייעוץ ובבירת מקצוע

מה עושים בחולון?

שאלה: ברצוני לדעת מהו המרכז לעיצוב טכנולוגי בחולון, לפני אילו תלמידים הוא פתוח ומה מגמות הלימוד בו?
כפר־סבא — נ. חגג

תשובה: שם המוסד שלנו הוא "המרכז לחינוך טכנולוגי – חולון". אחת המגמות בו היא לעיצוב תעשייתי. מלבדה, יש למרכז שתי מגמות נוספות: חשמל ואלקטרוניקה; מכונות ובקרה.
שלוש המגמות פתוחות לפני כל סטודנט, בעל תעודת בגרות ואשר עבר מבחן פסיכומטרי של המרכז הארצי לבחינות, ירושלים, כנהוג בכל האוניברסיטאות. על המועמדים למגמת העיצוב לעמוד גם במבחן פנימי של המרכז וכן בראיון אישי. מתקבלים המועמדים הצוברים את מספר הנקודות הרב ביותר. ציוני הבגרות מהווים דווקא המרכיב הנמוך יחסית, מבין שלושת קריטריוני הקבלה.
המיון קפדני במיוחד, משום שעל 46 המקומות במגמה, מתמודדים בדרך כלל מעל 300 מועמדים. ההרשמה מתבצעת בחודשים ינואר־מרס, בחינות הכניסה נערכות באפריל, ובחודש מאי מתקבלות התוצאות.
הבוגרים מקבלים תואר בוגר במדעי החינוך הטכנולוגי, ובנוסף – גם תעודת הוראה.
מגמה דומה קיימת גם ב"בצלאל". קיים שיתוף פעולה הדוק בין שני המוסדות. בקווים כלליים, ניתן לומר שהאוריינטציה של "בצלאל" יותר אמנותית, ושלנו יותר תעשייתית.

נחמה בית צבי
מזכירה אקדמית – המרכז לחינוך טכנולוגי, חולון

■ תשובה לצביה דורון, חיפה: הכתובת שבקשת היא: רח' ביאליק 31, רמת גן, טל' (03)7517410 או (03)723647.

המטוש לשימוש הפר והפרה כפריה, בלי חיי מין בדרך הטבע.

שומר הבית, שומר הגוף
אזעקה

פורצים, גנבים, שודדים – והירותו כדאי לחשוב שנית אם לשלוח את היד ולטפל במנעול. מצידה הפנימי של הדלת עשויה לצפות לכם הפתעה מחרישת אוזניים, הצעקה האחרונה בתחום האזעקות. מכשיר פשוט שהגיע מטיוואן, ללא התקנה מסובכת, ללא חשש מהפסקות חשמל או מאזעקות־שווא. 3X5X15 ס"מ, לתליה על ידית הדלת. כפתור ההפעלה מוסט לאחור והדלת נסגרת. מקץ 10 שניות המזעיק מוכן לפעולה וכל מי שיקרב ידו לידית החיצונית יגרום למזעיק להשתולל בציפצוף צורמני של 90 דציבל, משולב בהבהוב. מספיק כדי להרתיע פורץ ולהעיר את הדיירים. האזעקה תימשך כל זמן שהיד תהיה באיזור הידית. המזעיק יכול לשמש גם פנס, וניתן למקמו על כל סוגי הדלתות, חוץ מדלתות מתכת.

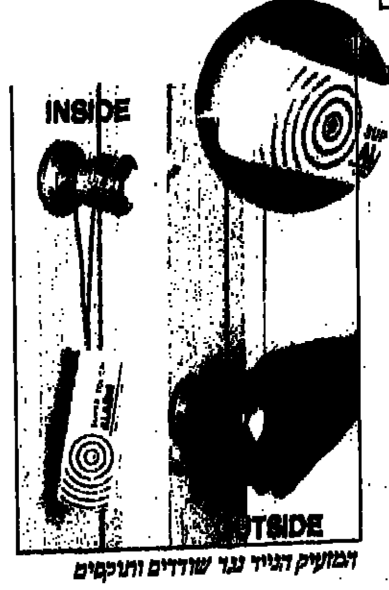

המזעיק הנייד נגד שודדים ותוקפים

בתוך המכשיר מצוי כפתור לוויסות הרגישות.

מכשיר אזעקה אחר, מאותה משפחה, פועל בכל סוגי הדלתות ואף בחלונות. הוא מצוייד בכבל חשמלי דק המסתיים בחיישן רגיש, עליו סוגרים את הדלת או החלון. כל פתיחה או הזזה, אפילו של מילימטר, תנתק את המעגל ותפעיל את האזעקה וההבהוב. יש אפשרות דריכה בעזרת "שרוול" פלסטי, אותו מושכים כשיוצאים מהבית ואז המזעיק מוכן.

שני המכשירים יכולים לשמש גם להגנה אישית בעת תקיפה, לנסיעות ולחדר במלון. הם קלים במשקל ומופעלים בסוללות, במערכות חשמליות נפרדות, אחת לאזעקה ואחת לתאורה. היבואן, ניר יפיץ אותם בקרוב, 45 ש"ח כל מכשיר.

בועז קסטר

איך לשמור על רשיון הנהיגה
שתיה

אשתקד נשללו רשיונות הנהיגה של 134 אלף נהגים בגרמניה, בגלל שנהגו במכונית, כשעה שרמת האלכוהול בדמם עלתה על 0.8 פרומיל. המצב דומה בכל מדינות אירופה. כיון שדי בכוסית משקה חריף אחת כדי להגיע לרמה זאת, ליד דלפקי הבארים מחליפים הכליינים "סיפורי זוועה": כיצד שוטרים אורבים לנהגים היוצאים מנשף פומבי ודורשים שינשפו לתוך "שקית האימה"; כיצד הם מאלצים את הנהגים לעזוב את רכבם בכביש הפתוח בטענה שהם שיכורים מכדי להמשיך ולנהוג אפילו עד לביתם; ועוד צרות כאלה.

הסטטיסטיקה האירופית מצאה כי 70 אחוז מכלל התאונות נגרמים על ידי נהגים שנתנו עינם בכוס ומכאן ההקפדה היתירה ואיך מסתדרים עם זה הנהגים? במבצע לוגיסטי מסובך. ידיד שכבר לגם כמה כוסיות, היה מוכן להסביר:

ראשית צריך לקבל כנתון שהמיזוג שתיה־נהיגה אינו טוב לבריאות. לכן יש חלוקת עבודה, האחד שותה והשני נוהג. מקיימים תור וכך אפשר להבטיח שלא תאבד לגמרי אחת מהנאות הבילוי. על־פי שיטה אחרת, הבעל נוהג בדרך למסיבה האישה בדרך חזרה, אך זה טוב רק כאשר האשה יודעת לשמוח גם בלא אלכוהול בעורקיה. אם שני בני הזוג אינם יכולים להסתדר בלי שתיה, או שאינם זוכרים של כל דבר ניתן לוותר כשהולכים לים, רק לא על שתיה צוננת. אבל כשחושבים כמה קלה פחית משקה בקרוסק המצוי, חושבים פעמיים בטרם קונים. אם כן, צריך לחשב, אם ואחרי כמה הליכות לים משתלמת רכישת צידנית קטנה מתרגיל, אישית. העולה 45 שיח, מכילה עד תשע פחיות משקה מלום קביות קרח. כמובן, את "הלויוטי" ניתן לנצל גם לשמירת הקור – או החום – של מזון או משקה שלא פחות... נשמרת בכלום שלום.

חימשפך" על צוואר של "שייר, כלב בן ארבע, מעורד, הוא פרי־רעיונו של וטרינאר מקנמי. כך נמנע מהכלב לנשך את זנבו ואת רגלו. מה פתאום? דבורה דרזקי, בעלת הכלב, אומרת שבאמת איש אחד עצר אותה ברחוב ושאל "גברת, למה את מענה את הכלב?" אז מה? ל"שייר" יש פצעים ברגל ובזנב ושום דבר אחר לא הועיל, לא תחבושות ולא משחות בלועו של הכלב. הוא גרד ונשך את עצמו, והוטרינר פסק שהפצעים לא יגלידו אם במשך עשרה ימים לא תימנע ממנו להזיק לעצמו. זה תפקיד "המשפך". כתב: רוני סופר; צילם: מאיר אזולאי

עובדה:

■ מי קונה ■ חלק חשוב מתעשיית תיירות זו קניות. אצל 85% מהתיירים היפאנים, 69% מהבריטים, 49% מהשוודים, יש להם [illegible] הכל בבית.

הדרעה ממוחשבת
זונות

מה יעשה הפר המצוע כאשר מחכות לו בתור 4,000 פרות? יגיד להן: "לפי התור בבקשה". וכיצד קובעים תור של 4,000 פרות בעידן המחשב? בעזרת ממסופים ממוחשבים. אגב, הפר אינו נותן זרעו כדרך הטבע, אלא באמצעות מוריע, העורך הזרעה מלאכותית. כי תודו שגם "אלוף ההורעות" יפול שדוד אם לא יתכננו לו את חיי המין מול שפע המועמדות המיוחמות. כל פרחח כזה הוא אביהן של כ־20 אלף פרות חלבות. כל־מנת הזרעה מכילה 30 מיליון תאי זרע אבל באשכי פר מזריע נוצרים 100 אלף – תאי זרע בכל שנייה.

תנובת החלב של הפרה הישראלית מגיעה ל־9,000 ליטר חלב בשנה. זה שיא עולמי. על מלאכת ההשבחה של 90 אלף פרות בצפון הארץ, ממונים 28 מוריעים, עובדי אגודת אק, האגודה החקלאית השיתופית להזרעה מלאכותית. כל אחד מהם אחראי על איזור פעילות שבו כ־4,000 פרות. האגודה, כיאה לעידן הטכנולוגי, נעזרת במסופונים נישאים זעירים ובתוכנה ייחודית, שסופקה לה על ידי אנייראטה, מקבוצת "אניה שיטת לייעול מערכות". כל מסופון מכיל את נתוניהן של אלפי הפרות להם אחראי המוריע. התוכנה מתייקת את מועדי ההזרעות ואת שמו של הפר המוריע, לצורך המעקב העתידי. המעקב הממוחשב חיוני, למניעת פגיעה בטוהר הגזע של הפרה הישראלית. המסופון מתריע מפני "נישואי קרובים", עד דור שלישי לפחות.

לאחר מספר שבועות של שוטטות בין המשקים ומילוי צרכיהן של הפרות הדורשות, מרוקן המוריע את הנתונים שבמסופון למחשב המרכזי, המכיל את ספר העדר בישראל.

משפשים את מרכבות פרעה כגלאי מתכות. צילומים: באדיבות המגזין "ים"

מי התור להינזר, אפשר לגייס את הבן כדי שינהג את הדרין לנשף ואילו בחזרה לקחת מונית. יותר זול משלילת רשיון, או מקנס.

בימים אלה נערך בהמבורג כנס של מומחי תעבורה מכל אירופה, ממזרח וממערב. דנו במכת הנהגים השיכורים והוכר על כוונה להוריד את סף האלכוהול המותר בדם ל־0.5 פרומיל. איני יודע לכמה טיפות ויסקי אפשר לתרגם את הגזירה החדשה, אך היא מובילה למחשבה קשה לאירופי הממוצע – לחדול משתיית משקאות משכרים. כשם שבמקומות שונים כבר אמור המעשן להתבייש אם הוא מצית לעצמו סיגריה, כך עשוי להיווצר מצב שיכוה את צריכת האלכוהול. מומחי התעבורה גורסים שהכל תלוי בחינוך ומציעים שבבתי הספר ילמדו על הסכנה הצפויה מנהיגה בגילופין וכי די בכוס בירה אחת כדי שהנהג לא ישלוט עוד בעצמו וברכבו. לדעת המומחים, יש לחינוך נגד שתיה צריך להימצא המשך בכלי התקשורת ההמוניים, לאמור שבטלוויזיה ובעתון ימשיכו ביצירת האווירה האנטי־אלכוהולית. משהו כמו דאלאס או שושלת בלי כוסית, או ארוחה בסרט צרפתי בלי בקבוק יין על השולחן...

שאול בן־חיים
שליח "מעריב" באירופה

חיפש מרכבות פרעה בים־סוף
צללי עמקים

הגליון האחרון של ים – מגזין שעושה גלים, מביא סיפור מרהים מעולם הצלילה:

בפברואר השנה, יצא צוות לצלול בים־סוף, במטרה לגלות במעמקים את ...מרכבות פרעה שטבעו כאשר היבשה שנבקעה למעבר בני ישראל התמלאה מחדש מים. ואם לא די בסיפור עצמו, קשורה בו דמות כמעט אגדית, ג'יימס אירווין, אסטרונאוט שהיה מפקד המישנה של החללית אפולו 15 וזכה לטייל על הירח.

הווורד רוזנשטיין, מדריך צוללים ובעליה של הספינה פנטסי באילת מספר על ההפתעה שלו, כאשר התמן לארגן את המסע של אירווין וחבריו בים סוף. הוא מספר כי האסטרונאוט, לאחר שפרש לגימלאות, נעשה גוי דתי המבלה את חייו, בין השאר, בחיפוש אחר הוכחות לאמיתות הכתוב בכתבי הקודש. לפני מרכבות פרעה היתה לו בראש תיבת נח, אותה חיפש במרומי אררט, כמובן. ולא מצא אותה.

גם את מרכבות פרעה לא מצאו, למרות ההתרגשות שפקדה את הצוות (לא הישראלים שבחבורה), כאשר גילו על קרקעית הים "סנדל תנ"כי" בעל אבזם חלוד, בן זמננו. נראה כי הצלילה היתה מופלאה כשלעצמה. צללו למקום מיוחד בו אכן יש בקע עמוק בקרקעית הים, שלתוכו רק צוללים מיומנים יכולים לצלול וגם הם מסתכנים בשכרון מעמקים שאכן אחד מהם נתקף בו. סיפור מרהים, פה רק תמציתו.

עופר הילל

איש חולה היה
קורא

"אני צעיר ומשכיל; ואני אומלל, נאורוטי ובודד. מוצאי מאחת המשפחות הטובות ביותר של הגדה הימנית של ימת ציריך. קיבלתי חינוך בורגני וכל חיי התנהגתי כמו שצריך. משפחתי מנוונת למדי, וגם אני נגוע ככל הנראה במומים תורשתיים וסביבתיים. מובן מאליו שיש לי גם סרטן, כפי שניתן להסיק מכל האמור עד כאן. סרטן זו מחלה גופנית, אך גם נפשית... מכל מה שנטלתי עמי מן הבית, הדבר החכם ביותר שעשיתי היה ללקות בסרטן".

צעיר זועם היה הכותב, השתמש בשם־עט, פריץ צ ו ר ן, צורן, בגרמנית – זעם. אולי זה החסד היחיד שעשה עם משפחתו, שלא לפרסם את ספרו מארס בשמו האמיתי, המלא. כי הספר, שהוגדר בשווייץ מולדתו כשערורייתי, מתחשבן קשות לא רק עם החברה הבורגנית, אלא גם עם משפחתו. הוא היה בטוח כי במחלת הסרטן שבה לקה אשמות החברה – והמשפחה. בספר האוטוביוגרפי כתב שאף הרהר באפשרות לרצוח את אמו, בתוספת תאור מפורט ומסמר־שיער.

ואולי לא הוא־עצמו החליט לסוכך על משפחתו בשם העט, אלא המו"ל הגרמני הלמוט קינדלר ממינכן. המו"ל היסס אם לפרסם את סיפורו של חולה הסרטן, בגלל האופן הבוטה שבו התייחס המחבר למשפחתו ולחברה. לבסוף החליט לפרסמו, אך "צורן" נפטר ערב הופעת הספר. לנוכח ההצלחה המסחרית ביקשו כלי התקשורת לגלות מי היה צורן. הגיעו לציריך, בשווייץ, לבית שבו חי מורה צעיר ועליז, שבלט בלבושו. שמו היה פריץ אנגסט (אנגסט–פחד!) ושכניו סיפרו כי מת מסרטן, בגיל 32. כ־300 ידידים ערכו סעודת־אבל בה סופר שלפני מותו כתב ספר. במארס מספר המחבר על עצמו כבעל טיפוס חסר ידידים, לבוש בצורה לא־רבולטת. אימו ואחיו של אנגסט סרבו לשוחח עם העתונאים.

חוקר הספרות השווייצי אדולף מושג, שהביא את כתב היד למו"ל הגרמני, מאשר־לא־מאשר את זהות המחבר. בסוף־דבר שכתב לספר הוא מסביר כי אין לכך חשיבות, לכן לא ניסה לפגוש אותו כשקיבל את כתב היד מחברי המחבר, אלא התייחס לסיפור כאל פתק ששלח אדם על פני המים בתוך בקבוק, מושג אינו מתייחס כפשוטו לסיפור ההתמודדות עם המחלה, ולא לפרטים האוטוביוגרפיים, אלא כאל יצירה ספרותית מעולה כשלעצמה.

הערך הספרותי והתעלומה סביב המחבר תברו יחד כדי לעורר עניין במארס, שתורגם ל־14 שפות, ראה אור במזרח ובמערב, עובד לטלוויזיה ולקולנוע, והעלה כהצגת תיאטרון ואף כיצירת מחול. ביטויים נוספים לזעקת המחאה של אדם, שסבר כי הדמעות והתנוקות הנסתרות לגידול הסרטני שצמח בגרונו. לעברית תורגם הספר רק עכשיו, על־ידי מרים רון ויצא לאור בהוצאת מסדה.

תהילה עופר

זהו ההידרודיוקמן של "שטרי", שכבר גרם למרפיכה בתרבות תקילה ובתקשורת האלקטרונית וקשה לבטרים את העולם שמו שנעשו בעבר הלאדרודק אחד הגדולים שמעט, הדוקמן והווידאו, בל אחד בנפרד. "מעבשיו אפשר לבאות מרבית לא רק עם המוסיקה ובתוכה, אלא גם עם תוכניות הווידאו האהובות, אבל שוכאן מרושת, נרינ התבודה היפאנית מודיע כאשר הציג במודיעה את הגוצר המופשט, שגודלו כספר כיס, פרגל על סוללות ומסך על ארבע שעות הוכניות בצבע, מבלי שני לקלות טורחות. שירות "ג'אמור"

קוראים לה ליטה

היא חתיכה, סקסית ואפילו זמרת לא רעה בכלל. קוראים לה ליטה פורד ולמרות שהיא נחשבת לזמרת רוק ותיקה – רק עכשיו רואה אלבום הסולו השלישי שלה, ליטה, אור בארץ.

היא החלה את דרכה האמנותית כנגנית גיטרה בלהקת הרוק הנשית הבורחות, אותה הנהיגה זמרת הכסאח ("אני אוהבת רוק נ' רול") ג'ואן ג'ט ואשר הוציאה שישה אלבומים שזכו להצלחה מסחרית לא מבוטלת. המפיק קים פאוולי, ראה את הפוטנציאל המסחרי העצום שיש ברעיון של להקה המורכבת מנשים בלבד. הוא הזמין את ג'ואן ג'ט שהיתה בת 16 בלבד וסביבה ריכז אוסף של מוסיקאיות שגם נראו לא רע.

האלבום הראשון יצא ב־1976. המבקרים לא ראו בו אמנם פריצת דרך אמנותית וגם לא יצירה שתשנה את פני הדור; אך הלהקה הנשית בהחלט הצליחה להתפרנס מהופעות במועדונים, בעיקר בגלל הצורה החיצונית של חברותיה, ההופעה והלבוש שתאמו להפליא את ותיקי תקופת הפאנק.

למרבה הפלא, הלהקה זכתה לפופולריות רבה דווקא ביפאן, שם גם הוקלט אלבומם החי, אך שם גם פרצה שערוריה, שבעקבותיה נשלחה הבאסיסטית, ג'אקי פוקס, הביתה. הלהקה המשיכה להופיע במסגרות שונות אך איבדה מיוקרתה ומהפופלריות שלה – בעיקר בגלל בעיות אישיות בין החברות. הופעתה האחרונה של הלהקה היתה ביום האחרון של שנת 1978.

ג'ואן ג'ט וליטה פורד לא אמרו נואש. שתיהן יצאו לקריירת סולו. ג'ט בחרה בסגנון הרוק נ' רול הקליל, הנוטה יותר לכוון הפופ של אמצע הדרך, ואילו פורד בחרה בסגנון הכסאח וה"מתכת הכבדה", יצרה לעצמה מוניטין של זמרת אנרגטית ונגנית גיטרה וירטואוזית המתחרה די בקלות עם אלילי הגיטרה המכובדים של הרוק.

ב־1983 יסדה ליטה להקת ליווי, יצאה למסע הופעות עולמי שזכה להצלחה מרובה, שבעקבותיו הוזמנה להיות המופע הפותח בקונצרט להקת ריינבו של איש מגול בהה, ריצ'י בלקמור. ההכרה והצלחת מופעיה –הובילה אותה להקליט את אלבומה השני, רוקדת על הקצה, שראה אור בשלהי 1984. הממסד המוסיקלי הבריטי, החל לגלות עניין הולך וגובר במוסיקאית היפהפיה. האלבום הבא הופק על ידי טוני יומי מלהקת השבת השחורה.

כעת, בעקבות הופעת אלבומה, ליטה, צופים מבקרי המוסיקה הבכירה את הפיכתה של הבלונדינית החטובה לכוכבת רוק אמיתית. היא גייסה לעזרתה את המפיק האגדי מייק צ'אפמאן, מי שהפיק אמנים כלהקת בלונדי, את הזמרת פט בנעטר ועמיתים כבדים מעולם הרוק הכבד כלמי מלהקת ראש מכונה, ניקי סיקס ממוטלי קרו ואת הכהן הגדול של עולם הרוק הכבד – אוזי אוסבורן – איש השבת השחורה לשעבר, שכתב וביצע דואט מרגש עם ליטה פורד.

בינתיים עסוקה הגברת פורד בהתארגנות לקראת מסע ההופעות הבינלאומי החדש שלה וצופה בהתלהבות בהצלחת הוידאוקליפים שלה (בתקווה שכמה מהם יוקרנו גם בטלוויזיה הישראלית), שבוימו על ידי הבמאי מארטי קאלנר, מי שאחראי לוידאו קליפים של פליטווד מאק, אירוסמית, הארט ונחש לבן.

לאלה מכם שאינם נמנים על חובבי מוסיקת הכסאח דווקא – אפשר בהחלט להסתפק בתמונות העטיפה היפהפיות של היפהפיה.

אור אבישר

עם תרמיל ובלעדין

לבלום בבֵּלֶם

בֵּלֶם, שבצפון־מזרח ברזיל, היא בית־לחם התנ"כית שלנו. הבראזילאים האדוקים, מייחסים לעיר זו תכונות של בית־לחם הישראלית. פרט לשם – לא מצאתי שום דבר טוב בעיר הזאת; אפילו את הטיול המסקרן על האמאזונאס הספיקו לקלקל לי.

כתב וצילם: אילן זומר

לבֵּלֶם, הנמצאת בצפון מזרח ברזיל, הגעתי לאחר טילטולים רבים באוטובוס מריו־דה־ז'אניירו, שנמשכו כ־54 שעות. מטרת בואי לכאן, היתה שיט של חמישה ימים באמזונאס, במטרה להגיע לעיר מָנָאוּס היושבת על גדות הנהר רִיוֹ נֶגְרוֹ. הרעיון מתר גיסא היה מלהיב ומרתק, אך מאידך גיסא היה גם מטורף לחלוטין.

הגעתי עם אור ראשון וירדתי בתחנת האוטובוסים המרכזית בבֵּלֶם. לאחר משא ומתן עם כמה נהגי מוניות על מחיר הנסיעה לנמל, בו עוגנות הספינות, נמצא נהג "מתנדב" שנאות להסיעני במחיר שאני קבעתי. מכאן החלטתי, ביודעין, לתת לו, "לנהל לי את החיים" ולנסוע כאוות נפשו בין הספינות, לחפש לי ספינה מתאימה. ידעתי שהדבר כרוך בהוצאה נוספת, אך לאחר שקבעתי מחיר נמוך בתחילת הנסיעה, חשבתי שהדבר כדאי.

להווי ידוע שמזח הספינות משתרע על פני שטח רחב ביותר ופשוט קשה להסתובב רגלי כדי למצוא ספינה. לכן מומלץ לקחת מונית. שהנהג יחפש למענכם את הספינה המתאימה. אני ממליץ

מימין: אחרי ריו דהשת – קשה להתגל לבֵּלֶם. אפילו הצפרים כאן מכוערות. משמאל: הערסל שהיצע לי לשמש מיטה.

כדי להצטרף לחבורה על הסיפון, היה עלי לקנות מיצרכי מזון לחמישה ימים וכן ערסל שישמש לי מיטה, מקום להנחת התרמיל ומטבח. שמחתי לשמוע שהערסל אינו משמש גם מקום לשירותים. את הצרכים הביאולוגים משחררים באויר הפתוח, מעל הסיפון ולעתים הם נישאים על כנפי הרוח ומתפזרים על ראשי האנשים. כך בעת עגינת הספינה, אך מה קורה במהלך חמשת ימי השיט. מפחיד.

לעשות זאת רק כדי לראות את הספינות ואנשיהן ולטייל באוור. בשום פנים ואופן לא לעלות על אחת מהן ולשוט חמישה ימים כמו שהתעתדתי לעשות.

בקיצור, במשך כשעה הסתובב הנהג, יצא ממכוניתו, עלה על ספינה וחזר עד שמצא את זו המיועדת, שלפי דעתו היתה מתאימה לי וכנראה גם לו מבחינה כספית. הוא מקבל קומיסיון מבעל הספינה. ובכן, ירדתי מהמונית ובליווית הנהג התקדמנו לספינה. העליה לספינה כרוכה היתה בהליכה לוליינית ובשמירת שיווי משקל על בול עץ שהונח מעל המים בין הספינה למזח.

עיני חשכו. אינני מומחה לספינות אך ברור היה לי כי התענוג לשוט בספינה כזו, הוא מאוד מפוקפק. הספינה נראתה רעועה, לא צבועה ומאוד עלובה. על הסיפון תלויים היו ערסלים ועליהם שכבו מנומנמים למחצה הנוסעים, אשר מדי פעם היו מגרשים זבובים טרדניים. בלילה מפנים הזבובים מקומם, ליתושים והתגיגה גדולה. לא היו אלו תיירים. אלו היו תושבי אזור האמזונאס השבים לכפרם עם מטלטליהם. בירכתי הספינה עמד אחד הנוסעים, שילשל דלי, המחובר בחבל, לנהר, מילאו במים ושפך על ראשו. הוא עשה זאת

מספר פעמים. שיטת רחיצה זו מקובלת מאוד כאן. מרחיצה זו נקיים לא יוצאים, אך מתרעננים מעט מהחום והלחות הכבדים.

הגעתי לתאו של הקברניט, שם, בתיווכו של הנהג, נאמר לי שמחירו של השיט, כ־30 דולר, וכן מועד משוער להפלגה. ברצוני לציין שכל דמיון בין קברניט הספינה לקברניט ספינות המוכר לנו מספרים או מהמציאות – מקרי ביותר. אילולא ישב בתאו הצר והעלוב הייתי חושבו לפושט יד.

כדי להצטרף לחבורה על הסיפון, היה עלי לקנות מיצרכי מזון לחמישה ימים וכן ערסל שישמש לי מיטה, מקום להנחת התרמיל ומטבח. שמחתי לשמוע שהערסל אינו משמש גם מקום לשירותים. את הצרכים הביאולוגים משחררים באויר הפתוח, מעל הסיפון ולעתים הם נישאים על כנפי הרוח ומתפזרים על ראשי האנשים. כך בעת עגינת הספינה, אך מה קורה במהלך חמשת ימי השיט. מפחיד.

לאחר "מראות" אלו, ביקשתי מהקברניט שיאות לתת לי מקום מיוחד בספינה, תמורת תשלום נוסף כמובן. הוא מיד הוציא מפתח וביקש שאבוא בעקבותיו לסיפון. שם, כשרוב נוסעי הספינה צופים בנו, פתח ארון ובו שני מדפים. חשבתי שהוא נותן לי תא, בו אוכל לאכסן את חפצי. לתדהמתי לא היתה גבול, כאשר הוא הסביר לי שעל המדף הראשון אני אמור לישון ועל השני אניח חפצי וכל זאת במחיר 70 דולר (במטוס אתה מגיע בערך בשעתיים למנאוס במחיר של כ־80 דולר). היה זה ארון באורך של מטר וחצי וללא אוורור. אפילו לפשוט רגלים לא היה באפשרותי. לא הזדמן לי לישון בארון מתים, אך אני בטוח ששם נוח יותר לישון מאשר כאן על הספינה.

כוחי לא עמד לי יותר, למרות אהבתי הגדולה להרפתקאות ואולי גם לסיכונים מחושבים, ברחתי מהספינה כל עוד נפשי בי ובעקבותי הנהג שהחל לחשוש לכספו. הוא לא מש ממני וניסה לפתות אותי בעור הצעות. לאחר התאפקות רבה, לא לצאת מגדרי, שילמתי לו את שכרו ונפרדתי ממנו במילות נימוס מאולצות. ידוע לי שטיול בדרום אמריקה מלווה בהפתעות מוזרות ומעניינות.

לצעירים ולצעירים ברוחם: תמצאו כאן עצות ומידע עדכני על טיולים למקומות לא־שגרתיים, בעלי כותרת מיוחד. המדור מיועד בעיקר למטיילים עם תרמיל על הגב, אבל אפשר גם עם מזוודה. נתאר מסלולים מיוחדים, נביא תמונות של מקומות לינה זולים. נציין מה מותר ומה אסור לעשות במקומות אלה. ניתן גם לכם הזדמנות להתבטא נאנא, בקצרה, כתרומת מידע מניסיון אישי ובסיפור חוויות. נשיב על שאלות ונקל על יצירת קשר בין מטיילים.

המעוניינים במדור אלה, ישנו לו אילן זומר, עבור לעניין, ת.ד. 20010, תל־אביב 61200

למרות זאת לקח לי זמן להתאושש מהספינה ומאנשיה.

מכאן המשכתי לטייל בבֵּלֶם והגעתי לשוק הססגוני הנמצא על גדות הנהר. מלבד זאת זוהי עיר מכוערת ביחס לריו־דה־ז'אניירו ויפה. אפילו הציפורים שם שחורות ומכוערות. ובכן, תשאלו: למה להגיע לכאן? פשוט מומלץ להגיע לכאן מריו כדי לעבור דרך החופים היפים של ברזיל, כמו רֶסִיפֶה, פורטָלֶזָה ועוד, בואכה לבֵּלֶם ומשם לטוס במחיר של 80 דולר למָנָאוּס, בירת הג'ונגל האמאזוני של ברזיל. ■

הלקח העיקרי: זה מסוכן !

אין להצטרף לשיט מכל סוג שהוא הנזכר ברשימה זו ומשתרע על פני תקופה כה ארוכה. מלבד התענוג המפוקפק, זה פשוט מסוכן. ספינות רבות יוצאות לדרך ולא שבות. הן טובעות. בולי עץ שנסחפו מהחוף למים משייטים בנהר ופוגעים בעוצמה בספינות שאינן חזקות דיין. רבים קיפחו חייהם בספינות אלו. תושבי האמזונאס חייבים להשתמש באמצעי זול זה. אתם לא.

דבר נוסף: אין מועד קבוע להפלגה. הספינה מתעכבת עד שהיא מתמלאת וזה יכול להמשך מספר ימים. כן היא חונה בכפרים לאורך גדות האמזונאס וגם שם אין מועד קבוע להפלגה. שיט של חמישה ימים יכול להמשך שבועות.

לזה שהפרוטה מצוייה בכיסו, ישנה ספינה מפוארת המשייטת באמזונאס מבלם למנאוס. ספינה זו מצויידת בכל התפנוקים שעולה על דעתכם כולל בריכת מתוממת. המחיר 360 דולר.

מבצע! 10% הנחה! למזמינים את כל השלושה 74 ש"ח במקום 82 ש"ח

"מדריך להשגת נשים"

יש לך בעיות במציאת בחורה? אינך יודע איך להתחיל עם נשים? אתה ביישן וחסר נסיון? אל דאגה – מרגע זה נפתרה הבעיה. "שיטת ה־B.M.S. להשגת נשים" תלמד אותך איך להתגבר על כל בעיותיך באופן התנהגותי (ביהוויריסטי). בתוך 30 דקות תלמד את כל הגישות הנכונות לנשים. משפטי הפתיחה וכל שאר הטכניקות להתחיל עם נשים, שלא הכרת מעולם. שיטת ה־B.M.S. תלמד אותך איך להקרין סקס במידה הנכונה. ואיך להביא לכך שנשים תשאפנה להיות בקרבתך. והעיקר, היא תלמד אותך איך, מתי, והיכן לגעת בחן. השיטה תעזור לך להשיג התאמה מוחלטת בינך לבין בת זוגך.

מהרו ושלחו את ההזמנה. ניתן להזמין גם באמצעות: ויזה, ישראכרט, דיינרס, בטל' 052-450927.
ניתן לשלם גם במזומן בבנק הדואר חשבון סילוקין 4812912 או בהמחאות דואר.

לכבוד ביוכריזמת (ישראל) בע"מ, מחזיקי הזכויות הבלעדיים של שיטות ה־"B.M.S.",
ת.ד. 87, רמת השרון 47 100.

כן, אני מעוניין להרחיב את מעגל הכרותי. אני מעוניין בהצלחה בקרב "המין החלש", הצלחה בממדים שעוד לא היו לי.
מצורף סך________ש"ח בהמחאות מס'________בנק________
□ שלחו לי את "המדריך הקלה להשגת נשים ולהרחבת מעגל הכרותי באמצעות שיטות ה־B.M.S." – 46 ש"ח.
□ שלחו לי את "כל הגישות הנכונות לנשים ומשפטי הפתיחה באמצעות שיטות ה־B.M.S." – 17 ש"ח.
□ שלחו לי את "כל אזורי הגרוי המנטרלים את התנגדות האשה למגע באמצעות שיטת ה־B.M.S." – 19 ש"ח.
□ שלחו לי את כל השלושה במבצע – 10% הנחה – 74 ש"ח.
שם________כתובת________חתימה________
אם אתה מנהל לגיל 18 דרושה חתימת הורים.
אנו נשגר לכם את החומר במעטפת אטומה. סודיות מלאה מתחייבת ומובטחת.

רדכי אלקו

מזגנים מותאמים לרנו 9 ואודי 80

חברת רסקור, המרכיבה מזגנים לרכב, פיתחה מזגנים מותאמים במיוחד למכוניות רנו 9, בעקבות הזמנה שקיבלה מארגון הקניות של התנועה הקיבוצית המאוחדת, בעלת צי גדול של מכוניות רנו 9. מהירות הפיתוח וההתקנה של המזגנים למכוניות רנו של התק"מ, תרמו לכך, שכעת מוצפת החברה הזמנות להתקנת מזגנים למכוניות מסוג זה, גם ללקוחות אחרים בארץ. כמו־כן, באחרונה, פותח ברסקור גם מזגן מותאם במיוחד למכוניות אודי 80.

מחירי המשומשות ימשיכו לרדת

בניגוד לתחזיות, ירדו בחודש יוני המחירים של רוב סוגי המכוניות המשומשות משנות השמונים. הירידה היתה בשיעור של כ־3 אחוזים. בחודש יולי צפוי המשך המגמה לירידת מחירים של אותן מכוניות. לדברי חוקר השווקים ושמאי הרכב לוי יצחק, בשלושת החודשים האחרונים הסתכמה ירידת השווי של המכוניות המשומשות משנות השמונים – בממוצע של יותר מ־10 אחוז.

ירידת המחירים בחודש יוני, פקדה גם מכוניות סובארו מהשנים 1982–1984. מחירי מכוניות סובארו משנות השמונים המאוחרות, שמרו בדרך כלל על יציבות. כן שמרו בדרך כלל על יציבות מחירים, המכוניות המשומשות משנות השבעים של החברות השונות. הסיבה: "מחיריהן נמוכים למדי ואין ממה 'לקסוס' יותר. כמו־כן קיים כנראה איזון, בין ההיצע והביקוש הקטנים בשוק זה של המכוניות הקשישות".

לוי יצחק מסביר את הסיבות לירידת המחירים ביוני ולהמשך הצפוי ביולי:

- מבצעי הנחות ותנאי אשראי משופרים, שמעניקים רבים מיבואני הרכב, לרוכשי מכוניות חדשות;
- התקרבות לסיום שנת־מודל, תקופה בה מדי שנה יש מבצעים של יבואנים לחיסול המלאי מהדגם הישן. הציבור ממתין לרכישת מכונית חדשה מהדגם הישן, במחיר הזדמנותי;
- הירידה בתיירות חוץ, הגורמת לירידה בהיקף העסקים של החברות להשכרת רכב. כתוצאה מכך, קיים כעת בשוק המשומשות היצע גדול של מכוניות מחברות להשכרה, במחירים ובתנאי רכישה נוחים.

בשוק של מיגרשי המכוניות באיזור תל־אביב, מהגדולים בארץ, נמשך שפל חמור זה למעלה מחצי־שנה. בין הסיבות – ערביי השטחים ממעיטים ברכישת מכוניות חדשות ומשומשות, אצל הסוכנויות והסוחרים בתל־אביב.

חיסון לצמיג

"כשיש אנטי פנצ'ר אין צורך בגלגל רזרווי של צמיג טיובלס למכוניות פרטיות, למוניות ולטנדרים. תוך 5 דקות טיפול, הצמיג שלך חסין נגד פנצ'רים" כך פרסומת חדשה מופצת בקרב "פנצ'ר־מאכרים".

הצגת־שיכנוע על סגולות "אנטי פנצ'ר" הודגמה על־ידי ראובן פיבמן וראובן רוזנברג, בעלי חברת רוזפי, המייבאת את המוצר החדש מארה"ב.

על הכביש הונח קרש "מרופד" בשיפודי מסמרים בקוטר 4 מ"מ. מכונית פרטית, שצמיגיה חוסנו בפטנט האמריקני, נסעה הישר אל המלכודת. הקרש לכד מיד את אחד מצמיגי המכונית, ונקב בו לעומק מספר חורים. אך המכונית המשיכה לנסוע, כאילו לא ארע דבר: האוויר לא דלף מהצמיג, גם לאחר ששוחררה אחיזתו מהקרש. החורים נעלמו.

הפטנט החדש, לדברי יבואניו, יעיל לסתימת חור גדול יחסית, בקוטר עד 6.5 מ"מ, אם הצמיג קיבל חיסון על ידי "פנצ'ר־מאכר" מקצועי, שהוכשר במיוחד ויודע מה הכמות המדוייקת של החומר החיסוני, לפי גודל הטיובלס של המכונית. מדובר אך ורק בצמיגים החסרים אבובי גומי. השיטה: נוזל צמיגי מוחדר אל תוך הצמיגים דרך פתחם הצמיג (ונטיל) ומונע דליפת אוויר מהצמיג, או מהמרווח הזעיר שבין דפנות הצמיג לחישוק. החומר הנוזלי נמרח על כל המעטפת הפנימית של הצמיג, ונשאר תמיד לח. תכונתו – להימשך אל אוויר ולהתקרש רק במקום המיגפס. כשמסמר ננעץ בצמיג יש דליפת אוויר הנבלמת מייד על־ידי הנוזל הצמיגי. תכונת הבלימה קיימת גם כאשר צמיג המכונית עלה על אבן, או חוטף גבת פתע בגלל בור ואז מנסה אוויר לדלוף במקום החיבור של דפנות הצמיג לחישוק.

100 ש"ח, תעריף אחיד לחיסון לכל ארבעת הצמיגים של מכונית פרטית, בלי קשר לגודל. באילת – 87 ש"ח. מקבלים תעודת אחריות לצמיגים המחוסנים הכוללת ביטוח של חברת הביטוח אריה לאירועי תאונות דרכים, אם ייגרמו לצד שלישי, כתוצאה מפגם בחומר החיסוני.

מהידה של אוסטין

מכונית מהירה־חדשה של אוסטין מרגם רובר וויטס, בעלת מהירות מירבית 230 קמ"ש, יצאה בחודש יוני לשוק הבריטי. 12,500 עד 21,000 לי"ש. המכונית החדשה היא דו־שימושית, כמכונית ספורט ומכונית מנהלים מפוארת. חברת המוזיה, יבואנית אוסטין, עורכת כעת בריקת שוק מוקדמת, לברר אם יש למכונית החדשה סיכוי להיקלט בקרב אנשי עסקים בארץ. המחיר, כולל מסים, עשוי להגיע למחיר של דירת 4 חדרים, באיזור מגורים ברמה בינונית בגוש־דן.

האוסטין המהירה החדשה, לספורט ולמנהלים. תענוג יקר.

אברהם פורת
סגן עורך "מגזין אוטו"

בתשובה לדן רהב מתל-אביב, פונים טוטפים למדור זה – ו-70,000 נהגים בכל שנה!

70,000 : זהו מספר הנהגים הנתפסים מדי שנה במלכודות המהירות של משטרת ישראל. סטאטיסטית, זה אומר כ-10 אחוז מנהגי ישראל, ושאתה-עצמך עלול להיתפס פעם בשנתיים. בגלל העובדה המצערת שישנם רבים שאינם רוצים או מסוגלים

גם תאונות שהחוקר במקום לא יכול היה להסביר אותם בדרך אחרת, נגיע למסקנה שבמהירות לכשעצמה אין כל אסון – אלא הנאה ובטיחות בלבד (הסבר יבוא).

אגב, אם אינך מאמין שגם 0.7 אחוז זוהי האשמה מופרזת – עיין בדו"ח מבקר המדינה האחרון. תגלה שם, למשל, כי

וכדי לפחד, אין צורך לנסוע 230 קמ"ש בדרך לנתב"ג: המשטרה מציבה לה את מכמונותיה בכניסות לערים, בכבישים מוגבלים ל-50 או 60 או 70 קמ"ש למרות דו-מסלוליותם ושדה-הראיה המצוין. המשטרה רושמת כ-6,000 דוחות מהירות בכל חודש במקום לעסוק במניעת תאונות-

דע את האויב

לנהוג במהירויות שמעבר לקמ"שים המשפילים שמתיר ה"ה חיים קורפו, אתה כוהלט עלול ליפול במלכודת מוקדם ומהר מכפי שאתה מקווה. אני מהמר על כך שכבר נתפסת פעם ברדאר המשטרתי, ואין צורך לומר שהרגשת חף מפשע משום שלא עשית דבר מסוכן.

מה שכמובן נכון. הסטאטיסטיקה המעודכנת ביותר של המשטרה עצמה, קובעת כי מהירות מופרזות אשמה ב-0.7 אחוז בלבד מסך התאונות. בהשוואה לגורמי תאונות אחרים, שלחובתם עשרות אחוזים מסך התאונות – כמו סטייה מסוכנת מנתיב לנתיב או אי-שמירת מרחק – עניין המהירות כטל בשישים. ואם נניח, בבטחון רב, כי המשטרה ניקפה "לזכות" המהירות

המשטרה לא גילתה שום תאונה אחת שהגורם לה היה אי-תקינות של הרכב, וזה אחרי שמספרים לך – ובצדק – כמה שהמצב הטכני של המכונית חשוב לבטיחותה.

אבל כל נסטה מן העיקר. אני סומך על כך שאתה רוצה לקדם את פני הרעה שלצד הכביש, ולהלן אייעץ לך איך תעשה זאת שם ובבית-המשפט.

הגבלות המהירות בישראל הן דרקוניות: הענישה על עבירות מהירות חמורה עוד יותר – ולמעשה הקיצונית ביותר בעולם כולו. לא חשוב להם, שם למעלה, שמדענים ידועים – כמו הפסיכולוג ד"ר מיכאל רהב, משרד הבריאות – קבעו שתסמונת הפחד ממכמונות המהירות מאפיינת נהגים רבים ומהווה גורם ישיר לתאונות ומעט תאונות.

אכיפת החוק לגבי הגורמים האמיתיים לתאונות בדרכים – ובתי-המשפט גוזרים עונשי שלילה אוטומטיים חסרי תקדים בעולם מבחינת חומרתם. בכל מקום אחר גוזרים קנס או שהואשמת במהירות מופרזת בלבד. אצלנו אין בעבירה שניה אפילו אפשרות שיקול דעת לשופט, והוא פשוט חייב לשלול את רשיונך לנוע.

מה עושים?

מאות נהגים "עבריינים" מובקים לבתי-המשפט בכל יום, זבח המוני לטוטם המהירות הקדושה. רובם ככולם מודים באשמה בסיועו של השופט האויב, שגם אם היה רוצה לא יכול היה בתנאי לחץ שכאלה לקיים משפט הוגן. במועד המשפט הראשון אתה מוזמן ל"הקראה"; כתב האישום מוקרא בבית המשפט, ורק אם אתה כופר באשמה תזכה במועד נוסף אשר בו יתקיים משפט. אל תודה במאום באותו מועד ראשון, אפילו לא בעובדות ולא בשום פרט אחר. על התביעה מוטלת חובת ההוכחה, ועל השופט להיות משוכנע – למעלה מכל ספק – שאכן אתה עבריין פלילי (עבירה כזאת היא עבירה פלילית לכל דבר). עורך-דין טוב יכול לזכות אותך כמעט בכל המקרים בהם תואשם בנהיגה במהירות מופרזת. זה מחייב אותך לא לעשות אף לא צעד קטן בלעדיו, ועליו להיות בקי במגבלות מכשירי הרדאר של המשטרה; מגבלות אלו כה רבות, עד שהצלחתך להביס את המשטרה במגרשה-היא – קרובה לוודאית.

משהו על הרדאר המשטרתי

ברשות המשטרה שני סוגי רדאר. הנייד הוא מכשיר אמריקאי ומכונה RK11, והנייח מיוצר בשווייץ תחת השם מולטנובה דגם 5F. לשני המכשירים חסרונות תפעוליים רבים ביותר, וברובם אין השוטרים מתחשבים ומפעילים את מכמונות המהירות שלא בהתאם להוראות. כאן מצוי הפתח לזיכוי המוחלט, אם אתה או באי-כוחך יודעים את התמר וברשותכם מומחה כגון המסוגל לתת גיבוי מקצועי (אם נדרש גמול על-ידי השופט).

הרדאר הנייד מותקן באסקורט ובסיירות המשטרתיות, מופעל בעיקר בכבישים הבינעירוניים ובעל טווח פעולה רגיל של כקילומטר וחצי. כאשר הניידת אינה נוסעת ניתן להפעילו מול או עם כיוון התנועה. במצב נסיעה, המקובל יותר על סיירי התנועה, מסוגל הרדאר למדוד את מהירותן של המכוניות הנעות מולו בלבד. אסור לאכוף מהירות בנסיעה באותו כיוון, וכמובן שכך גם לגבי תנועה מאחורי המכונית המשטרתית. כך שבכל מקרה יש לשוטר בעיה של זיהוי, ודאי האם המכונית

שעצר היא-היא המכונית שהרדאר שלו ננעל עליה. חסרונות עיקריים של המכשיר: זיהוי. השוטר אינו יודע איזו מכונית הפעילה את המכשיר במכוניתו: זו יכולה להיות מכונית אחרת ורחוקה הרבה יותר – אולי אפילו בכביש אחר הנמצא בקשר-עין עם המכשיר – או מכונית אחרת הנכנסת לרוחב וטווח אלומת הגילוי של המכשיר (במרחק של קילומטר אחד, רוחב האלומה מגיע ל-250 מ'!).

בבאר-שבע זוכה נהג מאשמת נהיגה במהירות מופרזת, לאחר שהמומחה, פלג לפיד, הוכיח נקודה זו. הבעייה שלנו, אגב, היא שאין זיכויים כאלה יכולים לשמש כתקדימים ובכל משפט מוטלת חובת הוכחה מחדש – בהתאם לפרטי האירוע. חסרון נוסף הוא רגישות מכשיר זה להפרעות שונות באוויר: התורים שונים מעצמים על הקרקע המטעים את פעולת המכשיר (בארה"ב הוכח לעיני שופט כי מכשיר כזה מדד עץ הנוסע במהירות בת 70 קמ"ש...). על השוטר להוכיח בבית המשפט

(בחקירה הנגדית) כי המכשיר לא הושפע מרוחות רפאים למיניהן, וכי לא היו הפרעות אלקטרוניות כלשהן כמו שנאי מתח גבוה, משדר רב-עוצמה, ורדאר אזרחי או צבאי באיזור האירוע.

ומלבד כל זה על התביעה להוכיח שהשוטר הפעיל את המכשיר בהתאם להוראות, ותאמינו לי שקיים סיכוי סביר ביותר שלא כך עשה. אתה יכול לדרוש את המכשיר לבדיקה בעת התפיסה עצמה או בהכנת ההגנה שלך. המשטרה ברוב המקרים תסרב לך – ואז עשוי השופט לזכות אותך בגלל חוסר אמינות של ההוכחה היחידה לאשמה, כפי שכבר קרה למעשה לפני כשנה. כל האמור לעיל טוב גם לגבי הרדאר הנייח, זה המוצב עם מצלמה בצידי הכביש. אתרי התפיסה האלה אינם איזורי תאונות מועדים, אלא אך ורק מקומות בהם קל לתפוס את העבריין חדוהר במהירות פלילית בת 60 קמ"ש ויותר. התור בו פועל הרדאר הנייח הוא משום-מה תדר צבאי. למהדרין, מה שמקל על האפשרות להוכיח

שפעולתו מושפעת על-ידי משדרים טכניים רבים. רמת הדיוק של מכשיר זה עלובה, ולשוטרים אין כל זכות להאשים אותך במהירות נסיעה מדוייקת של, נאמר, 62 קמ"ש. בעיה נוספת היא עקביות הקריאה, שהעודדה גורם לקריאה מזוייפת. עוצמת השידור נמוכה מאוד, ולכן רגישה מאוד להפרעות מכל הסוגים.

כך שאפילו נתפסת, זה עדיין לא סוף העולם – ולא סופו של רשיון הנהיגה שלך. יש מה לעשות כנגד הטערורייה הזאת. אכיפת המהירות המאסיווית אינה פועלת נגדך בלבד באופן אישי, אלא נוטלת מהמשטרה את כוח האדם ואמצעיה המועטים האמורים לפעול למען עניינים חשובים הרבה יותר.

בספור "נוע תנוע" הבא אסקור למענך את האמצעים המסוגלים לסייע לך להימנע מהתפיסה על-ידי גילוי מוקדם של הרדאר המשטרתי. וכך, אני מקווה, לא תצטרך להגיע לבית המשפט הסיטונאי לעברייני מהירות פליליים.

עדיף להזריק

שאלה: מהם עקרונות הפעולה של מערכת הזרקת הדלק?

אלעד רוזנברג, רעננה

■ תשובה: המנוע ניזון מתערובת של דלק ואוויר. תערובת זו צריכה להיות במינון מדוייק לפי צרכי המנוע והדרישות המשתנות ממנו, ובהתאם לתנאי הסביבה. משתמע מכך שהכנת התערובת היא משימה מסובכת למדי, ומכיוון שחשיבותה לפעילות המנוע היא חיונית, מוקדשים לפיתות אמצעי ההזנה של המנוע מאמצים רבים במחקר וביישומו.

המאייד (קרבורטור) הוא האמצעי השכיח ביותר למטרה זו. זהו מנגנון מסובך ומורכב מאוד, ובעל חסרונות רבים. הליקוי הבסיסי במערכת המבוססת מאייד הוא המיקום היחיד למתן התערובת: לפני סעפת היניקה המחלקת את התערובת לתאי הבעירה במנוע. המינון של כמויות האוויר והדלק במאייד נעשה לפי קביעה נוקשה מראש וללא אפשרות שינוי רציפה מעבר למה שנקבע בכיוון הראשוני. בנוסף, צורת מבנה המאייד חוסמת למעשה את זרימת האוויר: המנוע זקוק לאוויר הרבה יותר מאשר לדלק, ועבור כל סמ"ק דלק ששותה המנוע הוא חייב לטרוף אלפי סמ"קים של אוויר.

מערכת ההזרקה עשתה את הדברים פשוטים ויעילים הרבה יותר. בכל מבוא יניקה, בכל צילינדר, נמצא מזרק דלק. האוויר מגיע בחופשיות דרך הסעפת ומתערבב יחד עם הדלק המרוסס. המזרק מסוגל לתת דלק בכמות הנכונה בזמן הנכון, ובהתאם לכמות האוויר הנתונה. מערכות הזרקה מודרניות, להבדיל ממערכות מיכאניות, משפרות את התהליך עוד יותר

מחשב חכם מקבל נתונים כמו עומס מנוע, לחץ אוויר חיצוני, לחץ אוויר בסעפת, נתוני הצתה שונים, דרישות הנהג ומצב הרוושה, מהירות נוכחית ועוד. המחשב הזה, תוך עיבוד נתונים אלה, מסוגל לשלוט בזרימה הנפרדת של הדלק והאוויר. וכך, בכל מצב, אמור המנוע המוזרק לקבל תערובת אופטימלית בכל ההיבטים: תיזמון, מינון, כמות. המנוע לכן יעיל יותר, חסכוני יותר, נקי יותר ואפשר שגם חזק יותר במידה שמתכנניו פשוט כיוונו אותו לזה.

למערכת יתרונות נוספים ובלעדיים לעומת המאייד שנשאר מימי קדם, אבל יש לה גם חסרון ברור או ארעי: היא בינתיים יקרה יותר מהמאייד, וככל שהיא משוכללת וממוחשבת יותר, כן עולה מחירה בהתאם. זו הסיבה היחידה מדוע אין ההזרקה מהסוג הזה לא רכשה לה עדיין מקום בלעדי כחוק.

מירוצים בחופשה

רוני מנדלבאום, רומא

מי מביניכם המעוניין לשלב במסורת טיולי הקיץ לחו"ל גם קורסים לנהיגה מתקדמת ? – אם כן, איטליה זה המקום. יש כאן מספר בתי־ספר הצמודים למסלולי מירוצים והמאפשרים לנהגים מן השורה להתנסות בחוויית נהיגת מכוניות מירוצים ועקב כך – לתרום לשיפור רמת הנהיגה של מי שמתנסה בכך.

מנסיון אני יכול לספר כי הקורסים, כולם, דוגלים בסיסמא של "זאת לא חכמה לנהוג מהר כשהכל בסדר. השאלה היא מה תהיה התנהגות הנהג במצבי חירום ?".

הכוונה בקורסים ראשוניים־בסיסיים אלו, להביא את התלמידים להכרת מגבלות המכונית ולתפעול נכון במצבי חירום. רק בקורסים מתקדמים יותר מושם דגש על נהיגת מירוצים לשמה.

יש בקורסים אלו אלמנט בטיחותי ממדרגה ראשונה, במיוחד משום שמושם דגש רב על לימוד חומר תיאורטי ויישומו המיידי על מסלול אספלט משובח.

שני בתי־הספר המוכרים במיוחד הם:

1. בית הספר הפדרלי של ההתאחדות האיטלקית לספורט מוטורי – Scoula Federale-Csai הפועלת במסלול Vallunga שליד רומא.

בקורס הזה מדריכים מטובי נהגי המירוץ האיטלקים וניתנים קורסים במספר רמות.

קיימות שתי מגמות:

א. נהיגת מסלול;

ב. נהיגת ראלי (גם על מסלולי עפר).

קיימת בעיית שפה (הבטיחו לי שאפשר להתגבר עליה). באיטליה הכל מתנהל באיטלקית.

מחיר משוער: בסביבות 1500 דולאר לקורס בסיסי.

הקורסים המתקדמים מיועדים רק למי שמעוניין בקריירת־מירוצים ממש והוא בוגר שלב א'.

בסוף הקורס מונפק רשיון נהיגת מירוצים איטלקי המקובל בכל אירופה.

מובן שלמחיר הנ"ל יש להוסיף את הוצאות השהייה במקום (כשבוע).

הכתובת:

Scoula Federale-Csai
Autodromo Di Vallelunga
00063 Campagnano Di Roma
Tel: 06-9041009 / 9041027
Tlx. – 614571 – Italia

2. בית־הספר השני נוח יותר לישראלים, לפחות מבחינת השפה ושמו:

Scoula Piloti – Henry Morrogh

הנרי מורו הוא אירי, שלפני שנים קבע את מושבו באיטליה והוא כמובן דובר אנגלית. לדבריו – יש לו נסיון טוב בעבר עם תלמידים ישראלים. היתרון אצלו: אפשר לקבל גם קורסים חד־יומיים.

בכל בתי־הספר מוקדש חלק נרחב מתכנית הלימודים לצד התיאורטי, שכמובן מייד מיושם על הכביש.

אצל מורו – כל הקפת־מסלול של התלמיד, מייד מונצחת ע"י מצלמות וידאו המוצבות בנקודות מפתח ברחבי המסלול. כך במקום אפשר לצפות ולנתח את התנהגות התלמיד על הכביש. המחיר לקורס שלם דומה לזה שבית־הספר של ה־Csai ויש הסכם עם בית מלון מקומי לגבי אכסון לתלמידים במחירים מוזלים.

הכתובת:

Scoula Piloti
Henry Morrogh
Autodromo Di Magione
06063 Magione (pg)
Tel: 075 – 840303 – 843993

מובן שתנאי הכרחי לכל בתי־הספר הוא רשיון נהיגה בר־תוקף...

אגב, שבעה מבוגרי בית ספרו של מורו – נוהגים כיום במירוצי הפורמולה !!

דף המידע של הנרי מורו

בית־הספר של הנרי מורו מציע את הדרך היעילה ביותר והחסכונית ביותר לאלהו השואפים להתקרב, מעשית, לעולם המירוצים.

בית־הספר מציע בסיס שעליו אפשר, למעוניינים לפתח קריירה מירוצים מקצועית.

בנוסף למטרת הספורט ההישגי – האימון מיועד במיוחד לשליטה בטוחה יומיומית טובה יותר ברכב, במיוחד במצבי חירום. אין הגבלת גיל וכל מה שנזקק לו הוא רשיון נהיגה ומינימום של ידיעה בהפעלת רכב.

התכנית:

■ קורס מושלם, בן עשרה שעורים, מומלץ. קורס זה מאפשר להכיר ולתרגל את כל האספקטים של נהיגה ספורטיבית בתוך ארבעה עד חמישה ימים.

■ בהתאמה לאפשרויות וזמנו של החניך ואפשרויות בית־הספר, יתקיימו קורסים בודדים ליחידים או לקבוצות.

■ אין חובה לסיים קורס מלא.

■ השיעורים נערכים על מסלול המירוצים ב־Magione (ליד העיר במרכז איטליה), בכל יום בין שני לחמישי (כולל) ובתקופות מסויימות גם

■ "קבוצת תלמידים" מורכבת, בממוצע, מתלמיד אחד עד שלושה.

■ בתקופה שבין מחצית יולי לסוף אוגוסט, עובר ביה"ס למסלול הבינלאומי Monza (ליד מילנו), שם נערכים קורסים מאוד אינטנסיביים.

■ כל הקורס במסלול, מצולם ע"י מסרטת וידאו. בסיומו של כל שיעור אנאליזה של הסרטים.

■ בתום קורס בן 10 שעורים – יזכה כל תלמיד, בעל יכולת, בדיפלומה.

■ בנוסף לקורס הבסיסי, מוצעים לחניכים שסיימו בהצלחה את השעורים (10 שעורים) גם קורסים מתקדמים ואימונים במכוניות שונות.

1. פורמולה איטליה (פורמולה 4).

2. פורמולה אברט 2000 – לפחות שני שעורים.

3. פורמולה 3.

■ לתלמידים שלאחר קורסים אלו יראו כשרון – מוקדש קורס לבקר על גבי מכוניות הפורמולה 3.

■ מכוניות ברשות בית־הספר: [illegible]

1. אלפא רומיאו Gty 6

2. פורמולה 4 (איטליה).

3. פורמולה 3 מארץ'־נובמוטור – (אלפא רומיאו).

■ כדי לאפשר לרוצים בכך עתיד ספורטיבי – מארגן הנרי מורו "מועדון" (Club) המעמיד לרשות המנוים מכוניות מבית ספרו

■ לאינפורמציה נוספת:

Tel: 075-840303 / 843993

זהב 18 קראט ויהלומים נקיים ב-18 תשלומים

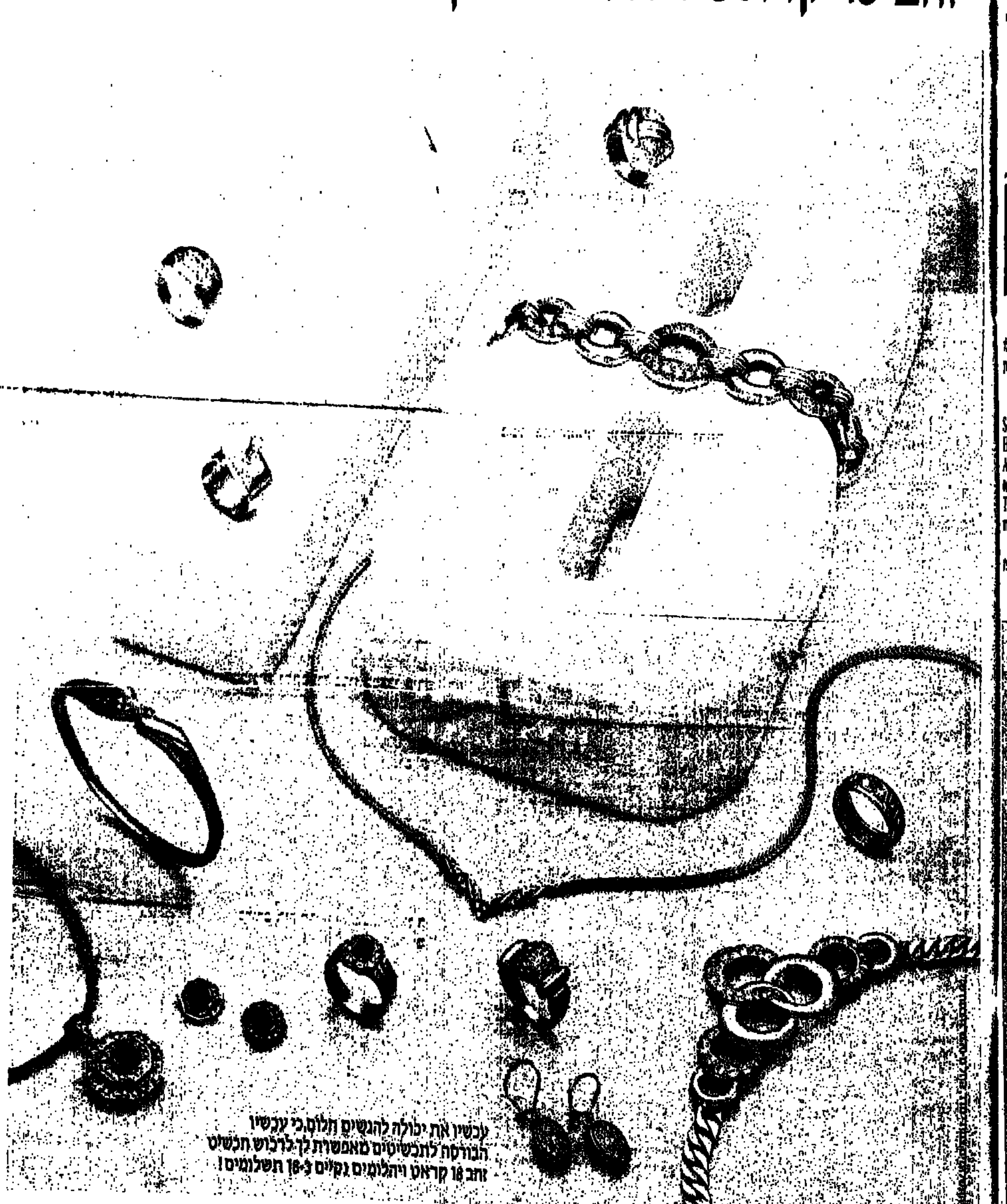

הבורסה לתכשיטים - יצירות בזהב 18 קראט ויהלומים נקיים.

נשמח לשרתכם בימי השבוע: 9.00-20.00, ביום ו' 9.00-14.00 ובמוצאי שבת עד 22.30.
תל-אביב: דיזנגוף 98 (ליד הככר) טל. 03-246194 ירושלים: בן-יהודה 4 (במדרחוב) טל. 02-231524 חיפה: רח' הנביאים 16 טל. 04-664111
חצפון: דרך עכו 14, קרית ביאליק טל. 04-727523 טבריה: רח' הירדן פינת הבנים טל. 06-720238 חולון: סוקולוב 54 (פינת קוגל) טל. 03-5053545
אשקלון: בנין שקמים, הנשיא הראשון טל. 051-38764 ראשל"צ: רח' ז'בוטינסקי 65 טל. 03-945524 רעננה: רח' אחוזה 104 טל. 052-25455
באר-שבע: רח' הרצל 112 טל. 057-34469 אילת: מרכז מסחרי שלום טל. 059-76822
מכבדים כרטיסי אשראי VISA ויזה, דיינרס, ישראכרט במזומן או בתשלומים.

דן ארקין

חופשת מלכים בירושלים

להרגיש כמו מלך בחופשה בירושלים – זו סיסמתו של מבצע תיירות־פנים לבירה, שנתרמו לו בימים אלו משרד התיירות (המחלקה לתיירות פנים), עיריית ירושלים והתאחדות המלונות בעיר, ולא סתם נרתמו אלא השקיעו 270 אלף שקל במבצע הפירסום ועידוד התיירות הזה.

הנחת היסוד של המבצע: התייר הישראלי איננו מכיר את ירושלים. יצא שמה של העיר כנעורת חיי לילה, חסרת בידור ושעשועים, שלא לדבר על אבנים ומהומות, מוראם של תיירי החוץ, המדירים רגליהם מהארץ כולה ובעיקר מירושלים וממלונותיה.

המבצע השנה מתמקד בארבעה מרכיבים: הצגת פניה הבלתי מוכרות של ירושלים, חופשה מלווה בהנחות רבות, בילויים לכל גיל ולכל טעם, קריאה לצבור לבוא וליהנות מחופשת קיץ שונה מהמקובל, למשל – ללא חוף ים. במבצע יוענקו לישראלים שיבואו לבירה מיגוון של הנחות והטבות, כמו, למשל, הגרלות של סופי־שבוע במלונות 5 כוכבים; תכשיט מתנה מעוצב מכסף – סמל 40 שנה למדינה; הנחות עד 50% במוקדי בילוי ובידור; טיולים רגליים או באוטובוסים במחירי הנחה באגר תיור; ארועים יומיים מיוחדים כמו תערוכות, מופעים, ערבי ראיונות, מכירות פומביות ותצוגות אופנה. והסדר מיוחד לנופש: השתלמויות והרצאות בשיתוף האוניברסיטה העברית.

כמה ממחירי ההנחה במבצע למתאכסנים במלונות העיר בחודשי יולי־אוגוסט:

מלונות 5 כוכבים: הילטון – 186 שקל לזוג בחדר עם ארוחת בוקר כולל מע"מ ודמי שרות (המחיר הרגיל 270 שקל); לרום – 195 שקל באותם תנאים במקום 240 שקל; רמדה רנסאנס – 221 שקל במקום 268.65 שקל; מוריה ירושלים – 138 במקום 164 שקל.

4 כוכבים: סונסטה ירושלים – 130 שקל במקום 165 שקל; שלום – 120 במקום 148 שקל.

3 כוכבים: ימק"א – 78 במקום 108 שקל; מגדל ירושלים – 80 במקום 114 שקל.

אתרי בידור ובילוי ואירועים בעיר: החאן, גן פעמון הדרור, תיאטרון ירושלים, תיאטרון פרגוד, בריכת השולטן, מוזיאון ישראל, 25 דיסקוטקים במיתחם כיכר ציון; מיתחם הסינמטק; מסעדות, פונדקים וכתי תה בעין־כרם; טיילת ארמון הנציב, צוותא, ויש עוד.

ומי שמחפש את ירושלים הבלתי מוכרת – ישים פעמיו לרובע ההרודיאני, אתר מופלא בלב העיר. בחפירות ארכיאולוגיות שנערכו ברובע היהודי נתגלו שרידים של רובע מגורים בעיר העליונה מתקופת הורדוס, שם גרו משפחות ממעמד האצולה, שהקימו בתיהם מול הר הבית.

המסייר כיום בשרידי הרובע אינו יכול שלא להתפעם מהעבר הרחוק – ומצורת התצוגה בהווה, כאשר האתר כולו הוא חלק מבניין גדול בן ימינו. רחובות, בתים, מיקוואות טהרה, פסיפסים, רהיטי אבן, כלי חרס, תרבות דיור גבוהה, שנהרסה עם חורבם הבית בידי הרומאים. שווה ביקור יסודי.

קורה בחיפה

לא רק ירושלים. גם חיפה. מבצע חדש לעידוד תיירות פנים, קורא לישראלים לבלות את חופשת הקיץ בעיר הכרמל.

תחת הכותרת "זה קורה עכשיו בחיפה", מציעים בחיפה שפע אירועים, שמטרתם לגלות לא רק את פניה היפות של העיר – אלא גם את הצד התוסס שבה. את האירועים מוביל פסטיבל הפולקלור הבינלאומי הי"ז.

מלון גליל נתניה
★★★★
משקיף לים, בריכת שחיה מרווחת. קפיטריה, בר
בסגנון מועדון נופש
★ קברט ★ תצוגות אופנה ★ מחול אירובי ★ מועדון לילה ★ משחקי חברה ★ מיני קלאב לילדים ★ כדוריד, פינג פונג ★ ועוד...
★ המחיר על בסיס חצי פנסיון לאדם בחדר זוגי ★ המחיר כולל מע"מ ★ המחירים בתוקף עד 24/7/88
240 ש"ח סופשבוע 3 לילות
275 ש"ח אמצע שבוע 4 לילות

עור חלק
פצעי בגרות
טיפול מיוחד ומהיר
לכל סוגי העור
23 שנות נסיון והצלחה
שלמה המלך 68 תל־אביב
טל. 229485 ,220745

מבצע מיוחד
202 ש"ח סופשבוע 3 לילות (ה'-א')
238 ש"ח אמצע שבוע 4 לילות (א'-ה')
★ על בסיס חצי פנסיון
★ המחיר לאדם בחדר זוגי
★ המחיר כולל מע"מ
★ תוקף המבצע עד 24/7/88

מהו חלום? כיצד תשמר את החלום בזכרונך? מהי שפת החלומות? האם יש לחלום כוונה? האם תוכל לפרש את חלומותיך באופן ייחודי לך ולהפיק תועלת מהמידע וההבנה שהשגת?

חלומות
מאת יוליה ודרק פארקר
ספר חדש מרהיב ביופיו ובאיוריו
בקשו בחנויות הספרים ברחבי הארץ ובחנויות ספרית מעריב: ת"א, דרך פ"ת 72א; ירושלים, הלל 16; חיפה, בן־יהודה 29; באר־שבע קק"ל 90
ספרים מבית טוב – ספרית מעריב

נשיא חברת "אייר פראנס": **מפסידים כסף על הקו לישראל - אבל זו השקעה כדאית**

■ ז'אן דידייה בלאנשה, נשיא חברת "אייר פראנס", הגיע לביקור קצר לרגל חגיגות ה־40 למדינה ו־40 שנות פעילותה של חברתו בישראל ואומר: "ברור שלמצב בשטחים יש השפעה על תנועת התיירות בין צרפת לישראל, ואמנם התנועה בחברת אייר פראנס השנה איננה זו שלה צפינו".

ז'אן דידייה בלאנשה

בלאנשה אומר ששנת 1987 הסתיימה בתוצאות טובות מאוד, ואי לכך הגדילה החברה את הצע המושבים שלה בקו ומקיימת השנה שש טיסות שבועיות בין פאריס, ליון וניצה לישראל. לדברי נשיא החברה, "אייר פראנס" היא אחת מחברות התעופה הבודדות שבה נרשמה עליה בתנועה בחמשת החודשים הראשונים של 1988 בשעור של 19%, אולם יש להשוות עלייה זו לתחזית ולצפי, שאמרו עליה של 40% בהשוואה ל־1987. זה לא קרה. בלאנשה מורה שבקו לישראל יירשם הפסד לשנת 1988, אולם הוא מוסיף שההשקעה בקו זה כדאית. ואמנם, בימי ראשון מפעילה החברה, על פי הביקוש, אפילו מטוסי בואינג 747 לישראל, ובכל הטיסות את מטוס האירובוס החדש מדגם A–310.

נשיא אייר פראנס קובל על התחרות הקשה לא רק עם החברה הלאומית אל על, אלא עם שתי חברות התעופה האמריקניות טי.וו.אי. ופאן אמריקן, הטסות בין פאריס לישראל ומותר להן להטיס נוסעים בין ישראל לפאריס. "איננו מרוצים ממצב זה", אומר בלאנשה, "אולם אלו הזכויות שיש לחברות התעופה האמריקניות ולא נותר לנו אלא לקבל החלטה נחושה להעיר לעצמנו את הנתח של 35% מהתנועה בקו צרפת – ישראל".

נשיא אייר פראנס מכהן בתפקידו זה ארבעה חדשים בלבד. הוא יליד 1939, בוגר ה"אקול פוליטכניק" המפורסם בפאריס, מהנדס במקצועו, עבר שנים במינהל התעופה האזרחית של צרפת, במיניסטריון התחבורה, ומ־1977 עובד ב"אייר פראנס" בתפקידים שונים.

מאחורי המבצע עומדים עיריית חיפה, האגודה לפיתוח תיירות בחיפה, המחלקה לעידוד תיירות פנים במשרד התיירות והתאחדות בתי המלון בעיר.

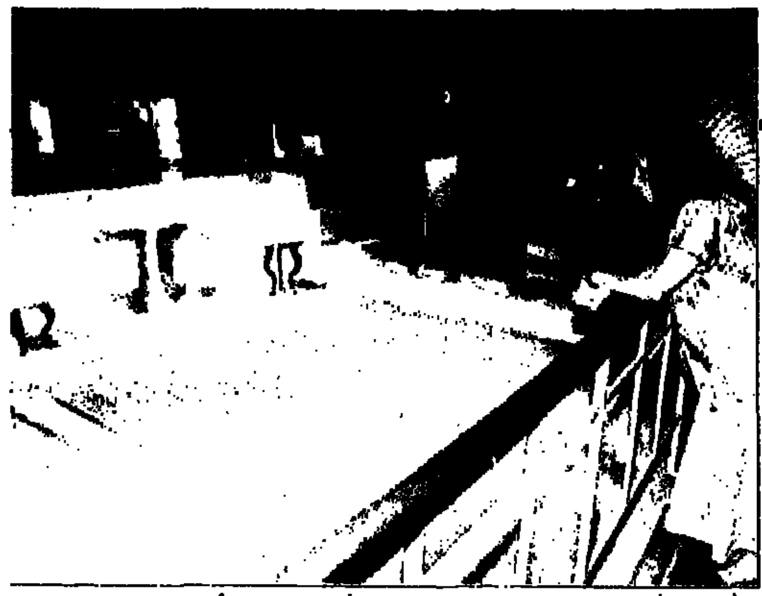
צילה רוזנבלום, ראש אגף התיירות בעיריית ירושלים, משקיפה על הרובע ההרודיאני. צילום: שאול רחמים.

במסגרת המבצע מוצעות הנחות גדולות על שירותי בידור, תרבות, מסעדות, השכרת רכב ועוד. בתי המלון יעניקו הנחות לאורחים בגבולות 25 עד 50%.

■ המסע הגדול ותחרות הניווט ותנועה במדבר לאורכם של מסלולים מיוחדים בנגב יתקיים בין 5 ל־7 ביולי. תהיה תחרות אופנועים בנגב, מסעי ג'יפים ותחרויות ניווט במטרה להגיע למקומות ואתרים על פי "כיתבי חידה".

לאופנועים ומכוניות
אלרן מאגרי רכב ממוחשבים
קונה/ מוכר אופנוע? עשה זאת באמצעות המחשב וחסוך זמן, כסף וטרחה
קונה! – לשרותך מידע מפורט ביותר על אופנועים רבים – אחד מהם בודאי יתאים לך.
מוכר! – פרסם ומכור מיד את אופנועך באמצעות המחשב.
כל זאת תמורת 30 ש"ח בלבד (מבצע בחודש יולי).
מתקבלות הזמנות טלפוניות בכל סוגי כרטיסי האשראי.

אלרן, מאגרי רכב ממוחשבים ת"א, פיידברג 9 טל: 03-625552

מלון שלמה המלך נתניה
מבצע קיץ מיוחד
לחודש יולי בלבד
3 לילות 4 ימים
145 ש"ח כולל מע"מ
על בסיס לינה וארוחת בוקר.
★ המחיר לאדם בחדר זוגי ★ לא כולל סופי שבוע
לרשות האורחים: בריכת־שחיה. סאונה, מועדון בריאות, פיאנו בר, ופעילויות מגוונות
לפרטים נוספים והזמנות: מלון שלמה המלך נתניה מח' הזמנות 053-338444 או אצל סוכן הנסיעות שלך

מלון הצפון
מרכז הטיולים של ארץ הגליל (הדרכה במקום)
נותר מספר מצומצם של חדרים לחודשים יולי אוגוסט
בחודש יולי רק 90 ש"ח בשני השלישים המחיר לזוג בחדר על בסיס לינה וארוחת בוקר
בחודש אוגוסט רק 110 ש"ח המחיר לזוג בחדר על בסיס לינה וארוחת בוקר
אווירה ביתית, בריכה מרווחת, קפיטריה, מועדון דיסקו ובעיקר שרות מכל הלב
לפרטים: מח' הזמנות 06-944703-7, קרית שמונה

הכיוון: בוצוואנה

נהר אוקאוואנגו, השלישי באורכו באפריקה, זורם מאנגולה, עושה אלפי קילומטרים במדבר קלהארי ובצפון בוצוואנה הוא יוצר דלתה ענקית, 15 אלף קמ"ר שיטחה. ייחודו של הנהר שאין הוא נשפך לשום ים, אוקיאנוס, אגם או נהר אחר, אלא יוצר את הדלתה, שנהפכה בשנים האחרונות לאתר תיירות מדליק.

דן ארדקין

כל שמתרחקים מהציוויליזציה, הולכים וקטנים המטוסים. שלב א' – טיסה מיוהנסבורג צפונה, לבוצוואנה, במטוס בן 50 מושבים. בגברונה, בירת בוצוואנה, המדינה האפריקנית השחורה שמצפון לדרא"פ, מחליפים למטוס בן 20 מושבים וטסים שעה וחצי לעיירה מאון (Maun), וממנה טסים עוד חצי שעה במטוס פייפר חד־מנועי ונוחתים בלב הדלתה של נהר אוקאוואנגו על מסלול כורכר, שסביבו אין כלום, לא מגדל פיקוח, לא שדה תעופה ולא אפילו בנין אחד, אלא רק מטוס קטן ונוסעיו, קבוצת מטיילים שעשו דרך ארוכה אל לבה של אפריקה כדי לחזות בפלא טבע.

נהר אוקאוואנגו, השלישי באורכו באפריקה, זורם מאנגולה, עושה אלפי קילומטרים במדבר קלהארי ואילו בצפון בוצוואנה הוא יוצר דלתה ענקית, 15 אלף קמ"ר שיטחה, וכאן ייחודו של הנהר שאין הוא נשפך לשום ים, אוקיאנוס, אגם או נהר אחר, אלא יוצר את הדלתה, שנהפכה בשנים האחרונות לאתר תיירות בהיותו עדיין בלתי ממוסחר ומעניק אווירת בראשיתיות. מה גם שהתייר עושה בדלתה כמה ימים בתנאי קמפינג ספארי, ישן בשק שינה באוהל, אוכל ליד מדורה ומתנתק מן העולם החיצון.

בדלתה, שצורתה כצורת מצניפה אדירת ממדים, שולח הנהר רבבות אצבעות של מים זכים וצלולים וביניהם אלפי איים גדולים וזעירים ובהם עולם חי וצומח מרהיב. האוהלים מוכנים באתר הקמפינג על אחד האיים, לא הרחק ממחנה ששמו קאקאגה (Xaxaga). מקלחות יש, מים חמים לא תמיד, שרותים יש, עצים למדורה אוספים ויחד עם המדריך יוצאים לסיור ראשון להכרת הדלתה.

מלכת הדלתא – סירת המאקורו

לא סיור אלא שיט. כלי התחבורה היחיד בדלתה הוא סירת עץ צרה וארוכה, מלכת הדלתה – סירת המאקורו. אמנות הבנייה וההשטה של סירות מיוחדות אלו נתונה בידי בני השבט המקומי, בני הדלתה, והם בונים את הסירה במשך חודש ימים בעזרת גרזינים בלבד מגיזעו של עץ שגילו בין 100 ל־200 שנה, בעיקר עץ תאנת הבר.

מתיישבים במאקורו, והחותר דוחף את הסירה בעזרת מקל ארוך שהוא תוקע בקרקעית המים הרדודים והסירה מתקדמת לאיטה, ללא השמעת קול, בינות לקני סוף. מימין ומשמאל שושנות מים צבעוניות, על קני הסוף צפרדעים זעירות, צפורים, עכבישים, מפעם לפעם נשמעת נחרתו של היפופוטם והמים שורצים קרוקודילים ונחשי מים. המים שונים מהמקובל באזור ביצות – הם זכים וצלולים וניתן לשתותם. אין בילהרציה, כי המים עוברים תהליך ניקוז בין קני הסוף בדרכם הארוכה אל הדלתה מאנגולה לבוצוואנה.

כאשר כואב הגב מהישיבה הכפופה בסירת המאקורו, עוגנים באחד האיים, שכל אחד מהם שמורת טבע: תילי טרמיטים, סוגים שונים של צביים – קודו, לצווה, אימפלות; סנאים ומיגוון עצום של צפורים. הדלתה היא התגשמות חלומם של צפרים.

איש החברה הגיאוגרפית זאב דר, שבא לדרום אפריקה כדי להשתתף בירִיד התיירות השנתי שם, הוא שהדביק אותנו בחיידק גוזר ואוקאוואנגו, כיון שחברה זו כבר שלחה לשם קבוצות בנות כמה עשרות תיירים מישראל. קשה להבחין בדלתה בין מים לאדמה – הדלתה היא פסיפס ענקי של איים ותעלות מים טבעיות, שחיים בו בני המקום, שבט Ba-yei. בתיירים מטפלים מדריכים מסוגו של מדריכנו, ון תומס, איש חברת אפרו ונצ'רס ספארי, בחור יליד רודזיה, מאלו שלא הסכינו עם רודזיה שנהפכה לזימבבווה ועברו את הגבול תחילה לדרום־אפריקה ואחרי כן לבוצוואנה, כדי להמשיך לחיות ב־Bush האפריקני. לעת ערב, סביב מדורה באתר המחנה הקטן, נשמעת שירת בני הכפר הסמוך ובתעלת המים נוחר היפופוטם.

חלק מאזור הדלתה הוכרז כשמורת הטבע מורמי (Moremi).

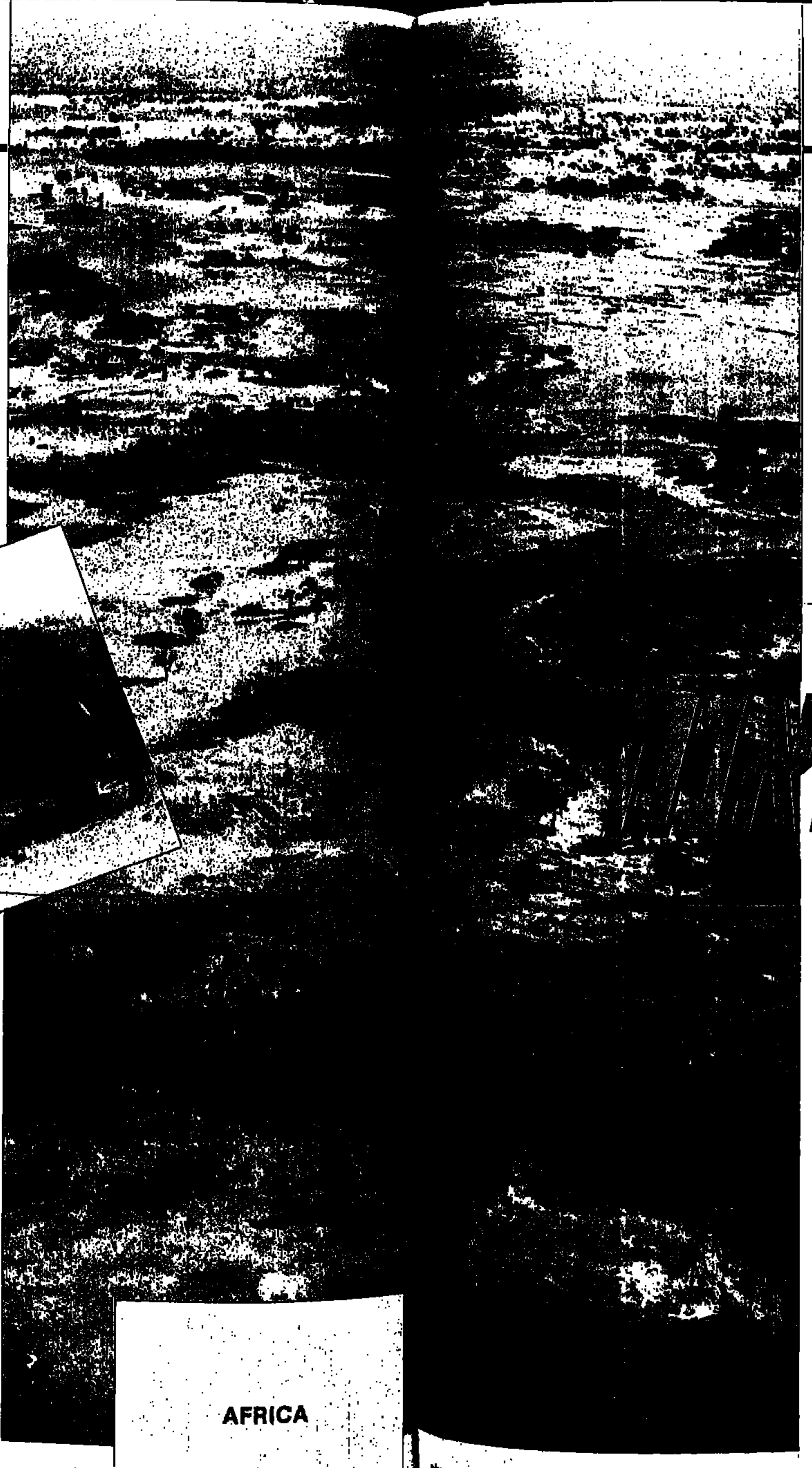

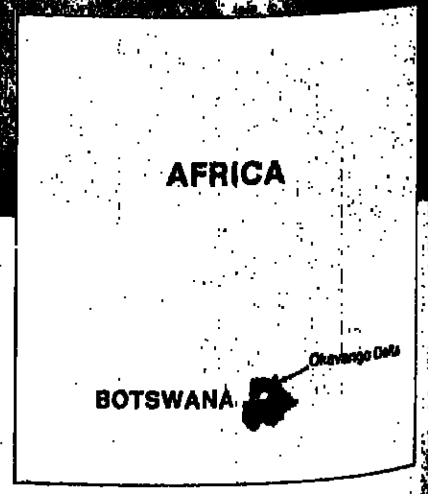

המטוס מפנה את מקומו לרכב ספארי מיוחד שאליו רתומה עגלה ובה מצרכי מזון, אוהלים וצרכי מחנה, וכך עושים הדרך קשה של חמש שעות בדרך־לא־דרך עד ללב השמורה, כי לחנות שם עוד יומיים, הפעם לא בדלתה אלא בלב השמורה עשירת החי.

כמו בקרוגר פארק ובשמורות טבע אחרות בדרא"פ, גם במורמי נשמר הטבע כמו שהוא ללא מגע יד אדם. מורמי היא שמורת הטבע היחידה באפריקה שהוכרזה כשמורה על ידי בני השבט המקומי Batawana ולא על ידי לבנים. הבאים לשמורה מוזהרים שלא

נוסעים רחוק

לרדת מכלי ריכבם, כי הטורפים טורפים, וכן לא להזניח את כדורי המלאריה כי זבובי הצה־צה עוקצים וגם היתושים צמאי־דם. אתר הקמפינג במורמי מצוייד טוב יותר מזה שבדלתה – אוהלים טובים ומהירי־הקמה, מקלחות (רק מים קרים) ושרותים יש. גם קופים יש התוטפים בזריזות מרימה כל פיסת מזון שמשאירים על השולחן.

הלילה שייך לצבועים ולאריות. תאורה קלה בזרקור מגלה את הצבועים אורבים סמוך למחנה לשרידי האומצות ומבט נוסף מגלה לביאה היוצאת בלילה לשחר לטרף. יללות הצבועים מלווים כל הלילה את המנסים להרדם באוהלים הרכוסים היטב. ההשכמה מוקדמת כדי לראות את בעלי החיים בטרם יגבר החום בשמורה. ספל קפה אחד ויוצאים לדרך, נתקלים לארוחת בוקר בעדר של כ־200 פילים החוצה את הדרך. רכב הספארי, יסביר המדריך, נראה לבעלי החיים הטורפים כיצור גדול ומאיים ועל כן אין לרדת ממנו. בעדר אנו מבחינים בכמה פילות המגינות על צאצאיהן ומפנינות את האימהות מול איום הרכב בזקיפת אוזנים, יללה צורמנית וכאילו כוננות לתקיפה.

כמו בקרוגר פארק ובשמורות טבע אחרות בדרום־אפריקה, גם במורמי נשמר הטבע, כמו שהוא, ללא מגע יד אדם. בתמונה הגדולה: הדלתה הגדולה.

כשעת צהרים אנו מגלים זוג לביאות מנמנמות למרגלות תל נמלים. מבט במשקפת מגלה למדריך שהשתים שבעות, כיוון שטרפו בלילה אימפלה, שמעל שרידיה חגים עתה כ־10 נשרים. וכשהלביאות שבעות, אפר להתקרב עד למרחק שני מטרים ועדיין הן אדישות ומתעלמות לחלוטין מקבוצת תיירים שטסו מבתיהם 25 שעות כדי לראותן בלב שמורת טבע בצפון בוצוואנה. השמורה זרועה באגמים, אלא שבניגוד לדלתה, המים מוהמים ושומר נפשו ירחק מטבילה בהם, מה גם שעין בלתי מזויינת מגלה באחד מהם אחר הצהרים זוג קרוקודילים משייטים להנאתם ובתוך רוחצים כמה היפופוטמים מגושמים, שהם מהמסוכנים לאדם בין בעלי החיים.

סדר היום של המבקר בשמורת מורמי או בשמורת צ'ובה הצפונית יותר, מורכב מ־3 מסעות ספארי ביום לצפייה בבעלי החיים – בבוקר מוקדם (עד מאור), בצהרים ובערב, כאשר בעלי החיים יוצאים ממסתורי הצל. ג'יראפות, עדרי פילים, אנטילופות מסוגים שונים, סנאים, צפורים, נשרים ועטים, חסידות, זברות, פה ושם משפחות יענים. בלילה, רק בלילה, מגלה הזרקור תנשמת לבנה קטנה, עוף נדיר המפליא לעוף ולראות בחשיכה בחיפוש אחר טרף.

בשמורת מורמי פועל הטבע על פי חוקיו העתיקים: החוק טורף את החלש, הפילים שוברים את העצים כדי לאכול את פירותיהם, הלביאות טורפות את האנטילופות וקטנות־הרגלים, הצבועים וכלבי הפרא מזנבים אחר עדרי הזברות, מבודדים את החלש, הבודד, שבעדר – וטורפים. נבלת הנטרף מזינה תחילה את הלביאה, האריה שלה וגוריה, ואחרי כן את הצבועים, הנשרים ולבסוף מחסלות הנמלים הטורפות את הכל וכעבור כמה ימים מלבינות בשטח עצמות השלד. כי הטבע הוא מנגנון יעיל שבו שום דבר אינו הולך לאיבוד. ■

מסעדת אווזים
בהנהלת אברמוביץ ניסים וחורון חלי
ציוד לגינון וחקלאות
חומרי הדברה ומבלים
שרות תיקונים
טבריה, יוחנן בן זכאי 3, ת.ד. 329
06—791391

אופנת לה-פאם
אופנה בקו צעיר
בהנהלת חיה מדר
לאשה ההרה
לאשה המסורתית
רח' העצמאות טבריה 06-796024

טבריה, רח' הקישון (ע"י מ.ד.א.)
06-791797

גומי טבריה
06-721312

המסעדה אצל אנג'י
בהנהלת שמעון ניזרי
בלינצ'ס
פיצות, סלטים, מלווח
בשרים בגריל
גלידות ועוד...
רח' הבנים 20 טבריה 06—791143

אימפריית וידאו "בזק"
בהנהלת גדליה חורון
סרטים מיטב חברות יוקרתיות
כ־50 סרטים חדשים בחודש
מבצע מנויים חסר תקדים
פרטים במקום
טבריה לב הגליל 06-791468

הדואר הגדול לכל
בהנהלת עמליה וצרנה
חנות מפעל: אופנת גבר"ל
רח' דקר 1, טבריה
06-797019

אביזרכב צפון
רדיו טייפ
כיסויים למושבים
אביזרי יוקרה לרכב
חלונות חשמליים
אזעקות

מסעדת ממן דוד
מבחר סלטים
מאכלים מזרחיים
מבחר מאכלי גריל ודגים
תבשילים ביתיים ממולאים
רח' הגליל, טבריה 06-721126

אוסטין מטרו 1300 מתוצרת 1988

אופיר
תינוקות והלה

צעצועים פילון
צעצועים מבחר עשיר
מכשירי כתיבה
ציוד ספורט

בוטיק בלי שם
מרכז מסחרי כרמיאל 04-888642

תכשיטי אסתר סולמונה
רח' בן עמי 36 עכו 04-923248

MAXIM'S
מסעדה סינית
בהנהלת צברים הכשנות

בליצבלאו
הפרפומריה
קוסמטיקה
מזון טבעי
04-920249

חנות קטנה ומטריפה
MEN GIFT SHOP
רח' העצמאות 36 נהריה

אופנת בטי
אופנת ספורט אלגנט לגבר ולאשה
מיטב יצרני האופנה
רח' הגעתון 20 נהריה 04-926088

מרכז חלקי חילוף כרמיאל
בהנהלת אחים הרשקוביץ
חלקי חילוף ואביזרי רכב לרכב מכל הסוגים
04-986939

טלסטר נהריה
מוצרי חשמל ביתיים
רח' הגעתון 3 נהריה
04-925149, 921941

קלאסיק
נעלי איכות לנשים ולגברים
רח' הרצל 68 (כיכר העירייה) נהריה
04-928831

SKIL
כלי עבודה
מבחר לנגרות הסקה
רח' הרצל 60 נהריה 04-920274

דוכסית
בהנהלת גאולה וזקלין
הלבשת נשים מיטב יצרני האופנה
בן עמי 55 עכו 04-918178

גלילי מאיר
המרכז לאביזרי רכב

שיחזור

משמאל: בית האבן שנבנה בעין־שמר ב־1921 ושוחזר עתה. צילום: יניב ארד

למטה: המתכננים באחד מאולמות התצוגה. מימין – רן הרוותי, אלישע חיימוביץ, אדם זרטל.

החצר הישנה

בקיבוץ עין־שמר נזכרו במיבנים מן הימים הראשונים, שיפצו ושיחזרו אותם. למען הדורות שלא ידעו חלוציות מהי ולמען תיירים. נשיא המדינה יחנוך את האתר בשבוע הבא.

יגאל וילפנד

שלושה משוגעים לדבר, קיבוץ המכבד את עברו והחברה להגנת הטבע חברו יחד להקמת החצר הישנה בקיבוץ עין־שמר. השלושה הם בני הקיבוץ הראשונים, שכבר חצו את החמישים אך עדיין חשים צעירים: המעצב: אלישע חיימוביץ, הוגה הרעיון והמעצב התוכני הארכיאולוג אדם זרטל והמבצע, שבלעדיו לא היה קם המפעל – רן הרוותי.

השלושה הקדישו שבע שנים לבניית האתר המשוחזר. המקום כבר פתוח לביקורים, אך חנוכתו הרשמית, בהשתתפות נשיא המדינה חיים הרצוג תהיה רק ביום שני הבא, ה־11 ביולי. בקרוב ייפתח גם מזנון, שישלים את האתר ויכניסו לעידן התיירות המודרנית.

האתר ממוקם בדיוק באותו מקום בו ניסתה להאחז בשנת 1913 קבוצת חלוצים מאנשי השומר. הם לא הצליחו. אחריהם באה קבוצה מאנשי גדוד העבודה ב־1921. אך רק ב־1927, עם בואם של אנשי השומר הצעיר, הפך המקום ליישוב קבע היושב בו עד היום. קרוב ל־400 חברים, שהם ארבעה דורות, מאכלסים את עין־שמר בת זמננו.

לאתר נכנסים דרך שער שגובהו 6.2 מ', בנוי שני עמודי אבן המחזיקים דלתות ברזל. יתכן כי השער ניבנה כל־כך גבוה, כדי לאפשר הכנסת המיכל של מגדל המים הראשון. איש כבר אינו זוכר זאת בוודאות. השער הוא חלק מחומה בגובה שני מטרים שהקיפה את הישוב ובה חרכי ירייה להגנה. לצד השער ניצבת משאבת־יד פשוטה שהותקנה ב־1921 לשאיבת מי־תהום בכמויות קטנות, כשוקת להשקיית הסוסים יש וזו קשורה, כי רוכביהם נשארו במקום ללינת לילה. במקום בו שכן חדר האוכל הישן של הקיבוץ, מצוי עתה מוזיאון ארכיאולוגי הנקרא דרך הזמן על־שם הדרך ההיסטורית שעברה בקירבת מקום לפני אלפי שנים. לצד המוזיאון יש אולם לתצוגה אור־קולית ולידו שיחזור מלא של חדר האוכל בקיבוץ, בסוף שנות העשרים. בשיחזור הולכים בעקבות שמונה שערים והם: בית אבא, בראשית, השומר הצעיר, בטחון, מים ולחם מן הארץ, משפחת האדם, חג ומועד. התצוגה מלווה בקטעים ובשירים של אנשי המקום – המשורר האידי המנוח אריה שמרי, הסופרת רבקה גורפיין ז"ל והמשורר בן הקיבוץ עלי אלון.

בחוץ מותקנת תצוגה מיוחדת של כלים חקלאיים מתחילת המאה, בנפחיה יש אוסף נדיר של כלים נוספים ותחת סככה של קציר ואסיף, משוחזרים גם המגורים, רואים גם את כלי הנשק של אותם ימים וכאשר נכנסים לצריפים המשוחזרים צריכים לזכור שהם נחשבו מגורי־פאר בהשוואה למגורים באוהלים. ואפילו הרפרודוקציה של החרציות של ון גוך נמצאת כאן, כי היתה אופיינית לקישוט חדרי החברים. הורי, אני זוכר, העדיפו דווקא ציורי פול גוגן, כנראה היה יותר "פועלי" בעיניהם.

שוחזר גם בית אבן דו־קומתי מכוסה רעפי־מארסיי אדומים. משיאי השיחזור הוא המיבנה הנהדר של ממגורות התבואה הנקראות סקוורות, הבנויות מעין חביות פח ענקיות ועליהן גג עץ, בו מדגימים את תולדות החיטה והלחם ותהליכי עבודתם.

עדיין לא הכל מושלם. מה שניתן להוסיף הוא מקום גם לזמר העברי ולא פחות מכך הזמר הרוסי והשומרי שמילא את חייהם של ראשוני הקיבוץ וגם הספורט נראה לי קצת מקופח. מי שיתפתח בשיחזור העבר וירצה לראות גם הווה פעיל של הקיבוץ, מבט אופטימי לעתיד, יילך עוד כמה מאות מטרים ויבקר בבריכת של עין שמר, חממה תרת־משמע. אבל זה כבר סיפור אחר, שונה מסיפורם של ראשונים, הניבטים מן התמונות.

לקיבוץ עין־שמר מגיעים מכביש חדרה־עפולה, שנים דרומית בצומת כרכור וכעבור 1.5 ק"מ יש שילוט, גם לחצר עצמה. האתר פתוח בימים א'־ה' בין 16.00–8.00, בערבי שבת וחג עד 13.00 ובשבתות וחגים 16.00–9.00 אך לקבלת הדרכה יש לתאם מראש.

בממגורות התבואה המקוריות של קיבוץ עין־שמר, תולדות הלחם, גם המרכבה, מן הימים ההם.

ידיעות מעריב

הגליון הראשון

יום ב׳ ... תש״ח א׳ למדינת ישראל (5.7.48)

4 עמודים | מחיר הגליון | דר. עזריאל קרליבך

ברנדוט מקווה כי גם היהודים „לא ינעלו את הדלת למו״מ נוסף״

ממשלת ישראל לא תוותר על רבונותה. — הבסיס להמשכת השיחות: החלטות ה־29 בנובמבר

הרעשת תותחים על כפר דרום

לשכת המודיעין מוסרת: על אף ההפוגה והבטחת ב״כ האו״ם להעביר שיירת מזון לכפר דרום ערכו כחות מצריים התקפת תותחים כבדה על כפר דרום שנמשכה במשך כל ליל שבת על ה־משק. נגלו 40 פגזי תותחים וכן יריות מנשק אוטומטי כן ירו צלפים במשך שעות הבוקר. אז הישוב לאחר ש־הקימו עמדה חדשה ביום ה־הפוגה. עמדה זו של האויב נמצאת על באר צפונית מז־רחות לישוב.

אודרן מביא 7 טון צרכי רפואה

ער׳ד זליגמן מוחה בפני שר־הבטחון ושר־המשפטים

מאחר שערד זליגמן לא הצ־ליח להתקשר עם שולחיו הנ־תונים במעצר צבא ישראל, הוא שלח הבוקר מכתב מחאה אל שר הבטחון ואל שר המשפטים.

שיירות־מזון מת״א לירושלים

גם היום יצאו שיירות מזון מת״א לירושלים. מקור מוסמך מכחיש את הידיעה שפורסמה אתמול בעתונים שתחנו כאר־לו 5 מכוניות מדרכן לירושלים.

עיראקים ניסו להתקדם לבני־גאולים והונסו

חיילים עיראקיים התקרבו אתמול אחר הצהרים לעמדות־הקדמיות של הישוב בני גאולים. לאחר שלא נשמעו לאזהרת אנשינו נפתחה עליהם אש ...

רווחי חברת הנפט האנגלו עיראקית: 33 מיליון לי״ש

לונדון (טלגרפית מאת סופר „מעריב״ ג. צימרמן) — ווליאם פריזר הכריז באספה כללית של בעלי המניות בחברת הנפט האנגלו עיראקית. ... רווחי החברה לשנה: 33 מליון 412.939 לירות.

„טיימס״ מרוצה מ...ת הנידחים האמריקני

המעפילים הפליגו מקפריסין לחיפה בלוית אנית־המשחית הצרפתית

בווין שואף להחליש את ישראל ע״י חיזוק עבה״י

כותב בטאון הקומוניסטים באנגליה כתגובה על הצעות ברנדוט

פעולת לילה נגד משתמטים

תלמידים מסרבים להבחן...

הקונסול הצ׳כוסלובקי לפגישה עם שרתוק

היום יושבעו שוטרי ת״א

שוות עבודה

תתחדש ההגירה החפשית מצ׳כיה

התנגשויות בין אוהדי טיטו ומתנגדיו בטריאסט

ת ש ב ץ ל ע נ י י ן

תשבץ מספר 86

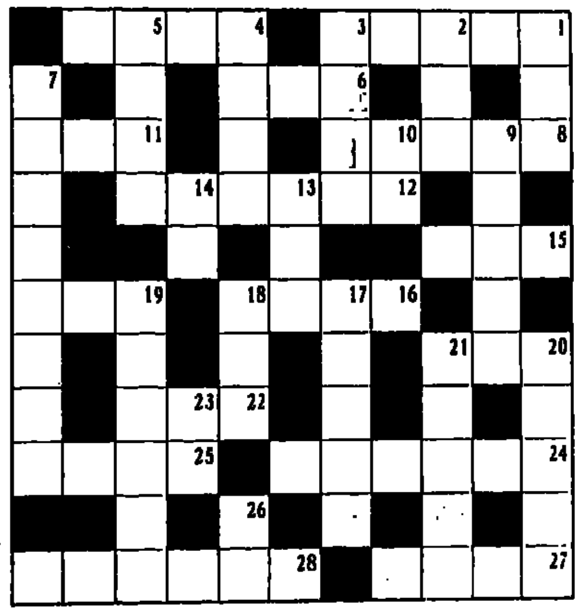

מאוזן:
1) רעש הנגרם בשל תנועת אופני הרכבת; 4) גדר למדרגות; 6) בגידה באמון; 8) משמש בסלילת כבישים; 11) שכנו; 12) רובע בניו־יורק; 15) קשה־עורף; 16) משועבר לעולם; 19) עמום; 20) מחסן של תבואה; 22) מי שירו קטועה; 24) כלי נשיפה; 25) שמו של הר מצפון לשכם, מכונה גם "הר הקללה"; 27) דָלק בקושי; 28) מים שניקוו ממי הגשם.

מאונך:
1) שקר, כזב; 2) זרם; 3) מלתחה; 4) אכסניה לאורחים; 5) כינוי לאיש צבא אכזר; 7) לֶקח; 9) מקום בגזע העץ; 10) איבר חשוב בגוף; 13) נחל; 14) כה שותים מרק; 17) גוף חנוט; 18) תוצר לאומי גולמי (ר״ת); 19) ישוב עירוני בגליל, נוסד ב־1964; 20) דיאגנוזה; 21) מסלה; 23) מרע בלי ראש; 26) מילת שלילה.

פתרון תשבץ מס׳ 84

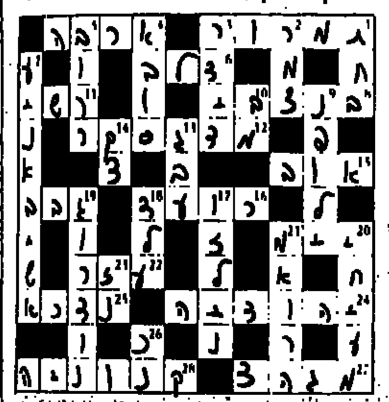

זכו בפרסים: אורנה שוהם, ת״א; זכריה מילר, קיבוץ אשדות יעקב (מאוחד); אפי מאלי, הומה טליה פלג, ת״א; גרעון צפריר, קיסריה; גילה ברישלום. הרצליה; שמואל מרעלם, צה״ל.

הערה: מעטפות שלא יצויין עליהן מספר התשבץ – לא ישתתפו בהגרלה.

אהרן כהן

הפתרונות צריכים להגיע עד יום רביעי 13 ביולי, עם ציון מספר התשבץ על המעטפה, אל: "תשבץ גבר לעניין" "מעריב", ת.ד. 20010, תל־אביב 61200. הפתרונות יתפרסמו בעוד שבועיים. בין הפותרים נכונה יוגרלו 5 תקליטים מתנת "הד־ארצי" ו־2 ספרים מתנת "ספרית מעריב".

נמשכת ההרשמה לפנימיה הטכנית של חיל החימוש לשנת הלימודים תשמ״ט.

צה״ל מציע לך לימודים בפנימיה הטכנית במגמות:

- חשמל רכב - במסלול מסמ״ר
- מכונאות רכב - מסלול מסמ״ר ומסמ״מ

תנאי הקבלה:
נערים בגילאי 15 עד 17 שנה.
בוגרי כיתות ט׳-י׳.
מעבר מבחני כניסה.
- כשוחר בפנימיה תהיה זכאי לכלכלה, לינה, מדים, טיפול רפואי, תעודת שוחר, דמי כיס חודשיים ומלגות שונות

בתום הקורס החניך זכאי לקורס נהיגה על משאית

פרטים והרשמה
בכל לשכות הגיוס האיזוריות
או בפניה בכתב
לד.צ. ש/02376
טלפון: 03-983580
03-956933
03-893086

ישראל — השנה הראשונה

הסיפורים שמאחורי הכותרות

סיפור אגדה־מציאות, בערבות הנגב. גיבורי מלחמת המגן של כפר־דרום היו שלושים נערים ונערות מבודדים באיזור עוין, שעמדו בנשק דל מול כוח פלישה מצרי אדיר – עד־כלות הכוחות.

מנחם תלמי

נפילת כפר־דרום

סיפור כפר־דרום הוא אגדה מרתקת, אגדה־מציאות שהתרחשה בערבות הנגב הרחוקות שבין עזה לחאן־יונס. גיבורי אגדה זו היו שלושים נערים ונערות (שלאחר מכן נוספו אליהם כמה אנשי פלמ״ח מחטיבת הנגב), שני בתי־אבן וכמה צריפים ואוהלים, פרה אחת, קומץ תרנגולות וחצר פעוטה. שרויים במדבר עויין, מבודדים, מנותקים מהישוב, מוקפים כפרים ערביים ושבטי בדואים. זה היה מצבם של קומץ צעירי כפר־דרום שנשקם מועט ודל, בהגיע הפולש המשופע בתותחים, בשריון ובתחמושת.

מהלומה ראשונה לאויביהם השיבו מגיני כפר־דרום עוד ב־10 באפריל 1948, כאשר חבלני האויב הנושאים כמות גדולה של חומרי־נפץ התגנבו לעבר חצר־המשק. אש שנפתחה מעמדת־מגן פגעה בחומר הנפץ שנישא על גב וריסקה אותו על נושאו...

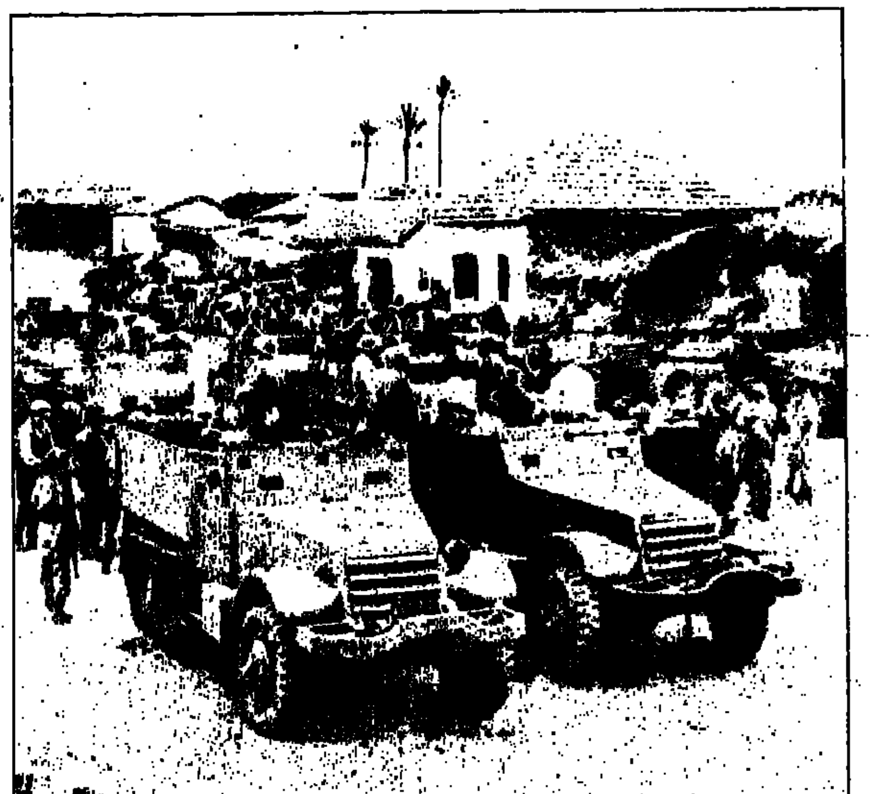

התאריך הרשמי לפלישה המצרית, 15 במאי, לא "תפס" לגבי כפר־דרום. כאן התקיים המגע הראשון עם הפולש המצרי עוד ב־10 בחודש, שעה שמספר פגזים שוגרו ללב החצר הקטנה, כאילו לבשר את המערכה הקרובה. עם שחר ה־11 במאי הבחינו מגיני המקום בחיילים סודניים רמי־קומה, שצעדו לעבר הגדרות בקומה זקופה. צעידה מרהימה זו באה לאחר הפגזה קשה, שהתחילה עוד בשעות החשכה של האשמורת השלישית. האש החזקה שניתכה מהעמדות הכריחה את יחידת האויב המתקדמת בזקיפות, ליפול ארצה ולהיצמד לארמה. אולם מיד התאושש מפקדה של יחידה זו, התרומם והמשיך לצעוד, כשבעקבותיו מתקדמים אנשיו. עד מהרה פגעו בו כדורי המגינים, ומשראו זאת פקודיו פנו אחור והחלו נסים. בעודם נסים, פתחו יחידות החיפוי שלהם באש עזה ממקלעים ומרגמות שפגעה בעיקר ...בחבריהם הנסוגים והפילה מהם חללים רבים.

כעבור יומים חודשה ההתקפה והפעם נעו הרגלים בעקבות טנקים ומשוריינים. אחד הטנקים הצליח לפרוץ את הגדרות ולהיכנס לתוך חצר המשק, אולם בקבוקי־מולוטוב שהוטלו מיד לעברו, עצרוהו. ברגע שהנמצאים בפנים פתחו את הדלת כדי להתחמק מהאש, הטילו המגינים לתוך הטנק חבילות חמרי־נפץ

ורימונים. נהג הטנק התאמץ להפעיל את המנוע ולהתחמק אחור. הטנק השני שנע בעקבות הפורץ, נכח במפלתו, סבב פניו והחל נסוג. בינתיים הוסחה תשומת־לבם של המגינים מהטנק הפקוח, חיל־רגלי החל מסתער על החצר מאגף אחר. חיל הרגלים הצליח להתקרב עד לשער המשק, אולם נלכר בשדה־מוקשים, סבל אבידות כבדות ביותר והחל מיד בנסיגה מבולבלת, כשאש המגינים רודפת אחריו מפילה בו חללים רבים. אותה שעה הצליח נהג הטנק השבוי שעמד בתוך החצר והעלה עשן רב להתניע את המנוע ולהימלט.

למחרת היום הופיע מטוס "פרימוס" ישראלי והצניח לנקודה כמות קטנה של מזון וצרכי רפואה. רוב החבילות המוצנחות נפלו מחוץ לגדרות־המשק ואנשי המקום שחשו להביאן, אספו כהוגן זו את נשקם של הרוגי האויב שנפלו בקרבת מקום.

המצב בכי־רע. 400 פגזים בחצר.

למרות הריפת התקפה־המונית זו ועל אף האבידות שסבל, כפר־דרום הנחילו לחילותיו ומשורייניו של האויב, היה המצב

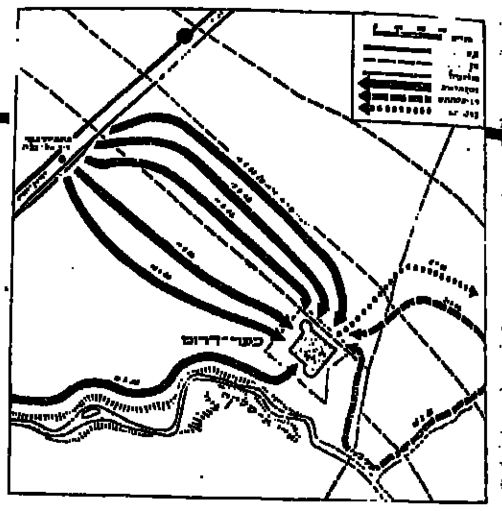

...הא חיל לומדמה מנסיונות כיבוש ישיר והסתפק בצליפות והפגזות שיטתיות.

מקפגרים המצריים הרבים המוטלים סביב חצר המשק, ליד הגדרות, בתעלות ועל פני השדות שבטווח יריות אנשי המשק, עלה סרחון חריף ומסחרר ועל מגיני המקום שומה היה לעמוד גם בזוועה זו.

המצור על כפר־דרום היה מוחלט ושום שיירה לא הצליחה להגיע לנקודה הבודדה והמנותקת. רק מטוסי "פרימוס" העיזו

הנקודה בכי רע והיה הכרח לספק לה ציוד, תחמושת וגם אנטי־טנקי. משימה זו הוטלה על יחידת פלמ״ח, שיצאה לעבר כפר־דרום במשוריינים. בדרך־עפר רעועה ובלב שטחי האויב העויין, נעה השיירה בחסות אפלת הלילה, בעוד יחידות אחרות יוצאות לכבוש את חירבת־מעון הערבית, שהיוותה מסתם גישה לכפר־דרום.

אולם כיבוש חירבת־מעין בוצע רק עם בוקר ועל השיירה היה לנוע לאור היום. אנשי הפלמ״ח, ביודעם יפה את מצבם הקשה של אנשי כפר־דרום ואת חשיבותו של המטען להגנת הכפר, החליטו לנוע ולהמשיך במסעם לאור היום. באחד הואדיות שבקירבת כפר־דרום נתקעה השיירה בחולות הטובעניים. שעה ומחצה של עמל מפרך ואנשי היחידה לא הצליחו לחלץ את שיירתם מהחול הטובעני. פגזים שנועפו למקום החלו ממטירים אש לעבר השיירה והזעיקו לעזרה את הארטילריה המצרית שחנתה בדיר־אל־בלח הסמוכה. זו הופיעה מיד והשתלבה לתוך מערכת ההתקפה. לאחר שרוב אנשי היחידה נפגעו והמאמצים להיחלץ מהמקום עלו בתוהו, הועברו התחמושת והנשק האנטי־טנקי למשוריין אחד שהצליח להגיע לכפר־דרום. שאר המכוניות על האספקה והציוד שבתוכן פוצצו על ידי אנשי היחידה. למרות היותם לאים, פצועים ומותקפים ללא חשך, הצליחו אנשי היחידה להגיע לכפר־דרום, ואף הביאו עמהם נשק רב שנאסף מגויות החללים המצריים שהיו מוטלות בשדות מאז ההתקפה האחרונה על כפר־דרום. שלושים מהבאים, שהיו פצועים, הוכנסו לתוך בונקר בית החולים ונמסרו לטיפולו המסור של רופא המקום.

הבקעת המצור נכשלה. שני לוחמים נהרגו. המכוניות על מטען היקר אבדו. המצב היה חמור. בלילה שבין ה־16 ל־17 במאי יצא חלק מהיחידה לבסיסה והשאר השתלבו במערכת ההגנה של המקום. עוד בבוקר ה־15 במאי הסתערו לעבר כפר־דרום טנקים מצריים והפגיזו את החצר מתותחיהם. אש נגרית של אנשי המקום ששוגרה לתוך צריחיהם גרמה לצוותות אבידות. הטנקים נסוגו והפקירו את חיל הרגלים, חשוף ומבולבל. זמן קצר אחר כך פתחה ארטילריית האויב בהפגזה כבדה והטנקים חזרו ואספו את הפצועים וההרוגים המצרים שהיו מוטלים בשטח. ההפגזה לא רפתה עד לאחר שהצליחו הטנקים במשימתם. בחצר המשק, ששטחו לא עלה על 70X90 מ', נפלו במשך שעות מועטות כ־400 פגזים. הרעש היה מחריש, והכדורים שרקו בזעף והתעופפו לכל עבר עד שלא נשאר בכפר־דרום מיבנה אחד שלא נוקב ככברה. דליקות אחזו ועשן כבד התאבך למרומים. להק מטוסי אויב שחזר מליווי שיירתו הוליכו "נתעכב" מעל המשק, הטיל פצצות, המטיר אש מכונות־ירייה, הגדיל את ההרס, הוסיף קורבנות – והסתלק.

אולם כל אלה לא שברו את רוחם של המגינים. נוכח עמידה אמיצה ועיקשת זו שגרמה לאויב קרבנות עצומים...

התחבנו וכמעט בפעם היו מצניחים מזון וציוד. אולם מפאת שטחה הפעוט של החצר היה רובו של הציוד המוצנח נופל מאחרי הגדרות, או, למרבית הצער והכאב – בשטחי האויב. בלילות היו יחידות אנשי המגן פושטות בשדות הסמוכים ובכפרים הערביים הנטושים, כדי למצוא מזון כלשהו וקצת מים. שללן של יחידות־פשיטה עגומות אלו היה דל. חיים של רעב־למחצה וצמא־למחצה היו מנת־חלקם של המגינים.

בבוקר ה־11 ביוני, הוא תאריך ההפוגה הראשונה, הגיעו לכפר־דרום כשהם מנפנפים בדגלים לבנים, קבוצת ערביים וקצינים מצריים. הם באו להחליף דברי נימוסים ולחזות בפלא הכביר ששמו יהודי כפר־דרום, החיים על אף הפגזות אימה והסתערויות־מחץ המגינות. עם ההפוגה הגיעה גם שיירה קטנה, שנועדה בעיקר לשם הוצאת הפצועים מן המקום. אולם משעוכה זו את המשק, הותקפה קשות ואף הופגזה. היא הוכרחה להימלט חזרה לתוך החצר, כשאתה שנפגעה, נפגעים, ששניים מהם מתו כעבור זמן קצר. המצב בכפר־דרום הלך וקשה. מזונם של המגינים היה סלק־בהמות מבושל. המים נלקחו מתוך מיכלי המכוניות המקולקלות. שום תקווה לשיפור המצב לא נראתה באופק.

פינוי הבחורות והפצועים. ופינוי סופי.

מאחר שהוחלט להוציא בכל מחיר את הבחורות ואת הפצועים הוכנה לילה אחר פעולה חשאית. מספר מכוניות הותקנו למסע, הפצועים והבחורות הוכנסו לתוכן וכשעה היעודה הותנעו כל המכוניות באחת ויצאו בכל המהירות מתוך החצר. פגזי האויב שנורו לעבר השיירה העוזבת לא השיגוה. לאחר תלאות הגיעה שיירה זו לבסיס קרוב.

יום אחד לפני תום ההפוגה הראשונה קיבלו מגיני המקום הוראה מטעם ההגנה לפנות את הנקודה. בפעולת־לילה מוצלחת יצאו המגינים מכפרם החרב לגמרי, כשהם נושאים עמם את נשקם, את מכשיר האלחוט ואת ספרי התורה. מאחוריהם הותירו אגדת־פאר של עמידה־למופת ועשרה קברים.

עם בוקר פתח האויב בהרעשה כבדה ביותר, שנמשכה מעת־לעת ללא הפוגה. רק לאחר ריכוך יסודי זה העיזו התוקפים לפתוח בהסתערות רבתי של טנקים וחיל־רגלים. אולם, משנוכחו המסתערים שאין איש מנסה לעכב את הסתערותם, נבהלו ונסוגו חזרה מפחד מלכודת סמוייה... לאחר שעה קלה נערכו המצרים ויצאו שוב להתקפה. כש"הצליחו" להתפרץ לחצר, הרסו עמדה אחר עמדה ובונקר אחר בונקר. ורק משכילו ל"סרוק" את כל החצר נוכחו לדעת כי ניהלו מלחמה במקום ריק מאדם.

העמודים הראשונים של "מעריב" לקוחים מהשבוע שבין ה־4 ל־10 ביולי 1948.

הסיפורים שמאחורי הכותרות נכתבו, בחלקם, בימים אלה. או הובאו, כלשונם, מעתוני השבוע, לפני 40 שנה.

עורכים:
תהילה עופר
משה לרר

עיצוב: שי דגן

לוח היום
כ״ח סיון תש״ח
א' למדינת ישראל
5 יולי 1948

מעריב לספורטאים

הודעה על אי־השתתפות בכדורגל

הנהלת התאחדות הכדורגל הודיעה טלגרפית לפיפ״א כי לא נוכל להשתתף השנה במשחקי הכדורגל במסגרת האולימפיאדה בלונדון.

בנוסח הטלגרמה שנשלחה מ־ת״א אתמול, נאמר כי מסיבות תנאי המלחמה השוררים בארץ ישראל, לא תוכל ארצנו לש־לוח את הנבחרת הלאומית ל־משחקים האולימפיים.

הפתעות במשחקי הטניס בוימבלדון

בתחילת השבוע החלו משחקי וימבלדון המסורתיים בענף ה־טניס. משחקים אלה, מכנסים שנה שנה ללונדון, את טובי ה־טניסאים בעולם והמנצח בוימ־בלדון נחשב לטניסאי הטוב ש־בעולם (אגב, אשתקד הופיעו ב־פעם הראשונה גם טניסאי ארץ ישראל במשחקי וימבלדון הבינ־לאומיים).

לאחר שנים רבות בהן לא היה פקפוק ביחס לנצחון הסופי במשחקים: פרז פרי אחריו דר־נלד באדג', אחריו ריגס ואחריו: קרמר) הרי השנה לאחר שקר־מר עבר למחנה הטניסאים ה־מקצועיים, פתוחות התחרויות בהחלט ואין כל ודאות מי ינצח.

כבר ביום השני לתחרויות התרחשה הפתעה רבה. הטניס־אי הצ'כי דרובני, שה־יה אחד המועמדים לנצחון הפ־סיד במשחקו השני נגד האלוף האיטלקי קוצ'לי לאחר דו־קרב בן 5 מערכות. אך בזאת לא נס־תיימו ההפתעות. יומיים אח״כ הפסיד אותו קוצ'לי במשחקו נגד האלוף האנגלי טוני מוטרם. גם משחק זה היה בן 5 מערכות ודרמטי במהלכו.

הצרפתי ברנרד דסטרי הפ־סיד במשחקו הראשון נגד ה־אוסטרלי הרפר. הטניסאי היהו־די ממצרים נג'אר הפסיד במש־חקו נגד הטניסאי היהודי נאש. בעוד שטניסאי יהודי שני מ־מצרים מרסל כיהן נצח את ה־שוייצרי בלונדל.

בין 16 הטניסאים שנשארו עתה להמשיך במשחקים ישנם 5 מארה״ב, 3 אוסטרלים, 2 אנ־גלים, ואחד מהולנד, הודו, דרום אפריקה, אונגריה, בלגיה ו־שבדיה.

מורגש מחסור בסיגריות

"מחסור" גדול בסיגריות מכל המינים מורגש בימים האחרונים בעיר, את סיבת המחסור יש לראות, בחלקו, בהגברת המש־לוחים לצרכי הצבא וכמו כן בזה שבימים האחרונים נשלחו כמויות גדולות של סיגריות לי־רושלים.

ההפרעות בעבודה, בבתי הח־רושת לסיגריות בשבועות הא־חרונים, בגלל האזעקות גם הן השפיעו על התפוקה.

אף על פי שהצבור חייב לוות־ר על כמה מהרגליו ואף יצמרך לוותר כהנה וכהנה – עוד יבוא היום ושאיפות כל אחד תתגשמנה.

באם אינך יכול לחשוב כרגע את הפיגריה לפי בחירתך משום שלחיילינו זכות קדימה –

אל תתלוננו!!!

לא ירחק היום וצבור המעשנים יוכל לבחור את הסיגריה האהובה עליו, בהתאם לשרות ממנו נהנו לקוחותינו בעבר.

ועד ליום המקווה – היו סבלנים!

מספרו [א״י] בע״מ
תל־אביב

אשה ברחוב

שמלות קיץ
קלילות אלגנטיות

אריגי המשי הכבד מכבדים עד למאד בתקופת הקיץ החמה. שכלה אלגנטית ונוחה רצוי ש־תהא עשויה מאריג דקיק וקל כמו: ג'ורג'ט, וואל או שיפון. אריגים קלילים אלו מעניקים ל־שמלתך מראה קיצי ומרענן.

השמלה מימין:
האריג הדקיק נותן לך את האפשרות להשתמש בשפע של כווצים, המחשוף, הצגול הרחב, מוקף בשפע של וולנים ומלשפ־שים אף כשרוולים. התצאית מ־כווצת ביותר, וולנים מקשטים את השמלה גם במתניים ולמגי שוליה.

השמלה משמאל:
שמלה זו אף היא מצטיינת בשפע כווציה, שרוול הקימונו הקצר מתכווץ בחלקו העליון. ה־תגורה הרחבה, המכבמת, בשמ־לה – מכווצת בצדדים. הכן חצאית השמלה – אף היא רוי־בה מאד ומכווצת.

רחל

ידיעות מעריב

יום ה׳ א׳ תמוז, תש״ח א׳ למדינת ישראל (8.7.48)

4 עמודים | מחיר הגליון 10 | העורך: דר. עזריאל קרליבך

הערבים מחדשים את המלחמה

הצבא המצרי כבר החל להתקדם לעבר באר־טוביה

הליגה דחתה אפילו את בקשת המתווך לארכה של שלשה ימים

ברנדוט מסר הודעה דחופה על המצב למועצת הבטחון

250 גולי קניה המריאו אתמול לארץ

אמריקה תטיל אחריות על בריטניה

אם הערבים יסרבו להאריך את ההפוגה

„קו תעופה חשאי" בין ארה"ב וישראל

שטוקהולם אינה מאשרת ואינה מכחישה. שטייסים שוודיים משתתפים בטיסות

„סירוב ערבי להארכת ההפוגה יאפשר ליהודים לרכוש נשק בארה"ב"

הושלם פירוזו של הר הצופים

מכונית או"מ נורתה ליד מחסום

— טוען קולונל בונדה באגרת־מחאה למ. שרתוק

מר"מ עם אצ"ל להבטחת חיי 4 הבריטים שנחטפו

ישיבת מועצת העיריה נסתיימה בשערוריה

מדינת ישראל
משרד הבטחון - מרכז הגיוס

היום מתייצבים

צרכנות הוגנת 1988

תו צרכנות הוגנת 1988

פלם מתכת
מומחים לריתוכי ארגון
חידוש ומכירת ראשי מנוע מאלומיניום לרכב
יחס אדיב ניתן לכל לקוח וכן יעוץ חינם
שכונת מונטיפיורי רח' הנציב 13 תל־אביב
טל: 03־331028

לפלם מתכת
שאו ברכות חמות
קולומביה
ציוד לצורכי צילום בע"מ
רח' החלוצים 31 ת"א טל: 03־838111

לפלם מתכת
איתכם לאורך כל הדרך
מוסך המכונן
מורשה למכוניות רנו וולבו
רח' איסרליש 20 ת"א טל: 03־259808

לפלם מתכת
שאו ברכות חמות
מוסך אוטו בנץ - AUTO BENZ

לפלם מתכת
שאו ברכות חמות
אמגד – סוכנות לביטוח

לפלם מתכת
שאו ברכות חמות
שרתון
שרות עם אחריות
טל. 03-994481

לפלם מתכת
מיטב הברכות והאיחולים
חברת אלקור ועובדיה
מיזוג אוויר וסטריאו לרכב
דרך פ"ת 126 ת"א טל' 03־255418

לארנקי נאור
שפע ברכות
א.ב בשווק קנגורו
חמות תיקים
מגדל הנביאים – חיפה טל. 04־644666

לארנקי נאור
המשך שגשוג ועליה
אבי חגורות
רח' כנרת 15 בני־ברק
טל' 5708168-9

...עקב – ארנקי נאור
ברכות ואיחולים לזכייתך בתו צרכנות הוגנת
ולהמשך שיתוף פעולה פורה
יצחק קורן – ביטוחים
רח' אחד העם 62 ת"א, טל' 293085

...עקב מארנקי נאור
זר ברכות
ואיתך לאורך כל הדרך
ר. ליפסקי סוכנות לביטוח בע"מ
רח' שד' בן־גוריון 3 ת"א טל. 234840

לבית המזגן מ"ת
מיטב הברכות והאיחולים
משרד ויקטור חמישה
רח' התנופל 8 ת"א
טל: 03־622072

בית המזגן
פתח־תקוה

לבית המזגן מ"ת
מיטב הברכות והאיחולים
שמעון ומיכאל

לבית המזגן מ"ת
על הצלחתו
בסדהד פעום

לשלום ונתן
על הצלחתו, אתכם לאורך כל הדרך
דובי פלטנר, בטוחים
רחוב בלפור 44 תל־אביב 69212
טל' 622779 • איתורית 7549111 מנוי 8723
מתמחים בביטוחי תעשיה והובלות ומשאיות

לאליקר החורש בע"מ
המשך שגשוג ועליה
אוסטרוביץ זאב

למוסך הדייקן
מיטב הברכות והאיחולים
דוד תמיר ושות'
סוכנות לביטוח בע"מ
ת"א, שד' רוטשילד 190
טל' 203951, 03־202207

למוסך הדייקן
שאו ברכות חמות
גאן חלקי חילוף
לטלבוט, פיז'ו, סיטרואן
רח' הסנגר 10 ת"א
טל: 371694, 03־377232

למוסך הדייקן
מיטב הברכות והאיחולים
אופיר כימיקלים
ספקי שמנים מכל החברות
הדלק, וחומרי ניקוי מנועים
וקרבורטורים ומשחות ידיים

להיטי השנה בקולנוע ועכשיו — בוידיאו שלך בביתו!

סרט מתוך א'-א' מל גיבסון "נשק קטלני"	סיפור אהבה קלאסי אנוק איימה ★ ז'אן לואי טרנטיניאן "גבר ואשה"	★ דדלי מור ★ מרי סטינבורגן "קומדיה רומנטית"	אנוק איימה ★ ז'אן לואי טרנטיניאן המשך ל"גבר ואשה" "גבר ואשה אחרי 20 שנה"

להשיג בספריות הוידיאו המובחרות

מופץ ע"י החברה הכללית למוסיקה (1973) בע"מ – הד ארצי
רחוב החילזון 4 רמת־גן, טלפון 03־7525654

לחיים כהן תנורים בע"מ
מיטב הברכות והאיחולים
מאפית ארקין

לחיים כהן תנורים בע"מ
בידידות והרבה הצלחה
דגיב שווק

לחיים כהן תנורים בע"מ
שפע ברכות ואיחולים
קונדיטוריה

לחיים כהן תנורים בע"מ
המשך עבודה פוריה
קלית יוסי בע"מ

לחיים כהן תנורים בע"מ
ברכות חמות עם זכייתך בתו צרכנות
פרנסיס שבתאי
רח' קרליבך 41 ת"א

לחיים כהן תנורים בע"מ
המשך שנות שגשוג ועבודה פוריה
"מעדנות"

לחיים כהן תנורים בע"מ
כה לחי
למידו תעשיות בע"מ – יצרניו של
מפסיקי זרם ומוצרי מתכת לתנורי בישול, אפיה וקליה
רח' תובל 15 רמת־גן, טל' 03־7517075

לחיים כהן תנורים בע"מ
שפע ברכות
פיצה ג'ינג'י
איזור תעשיה אילת, טל. 059־78972

לחיים כהן תנורים בע"מ
מיטב הברכות
פיצוחי מולי בע"מ
יצרני פיצוחים בתפזורת ובאריזה
רח' החלוצים 4 ת"א, טל. 823948

לחיים כהן תנורים בע"מ
המשך שגשוג ועליה
בורקס מיס
רח' שטרן 8 (שכ' פלורנטין) ת"א
טל. 820321

לחיים כהן תנורים בע"מ
זר ברכות
פיצה ופלאפל צ'נטרו
רח' סוקולוב 64 חולון,
טל. 840769

לחיים כהן תנורים בע"מ
בידידות והרבה הצלחה
חטיפי תימן רשת מסעדות
שווק ואספקת מלוחות וג'חנון
רח' שנקר 23 ק. אריה פ"ת טל. 9233326־7

כ.ח יצור תנורים
חיים כהן תנורים בע"מ
מתמחים בייצור תנורי בישול ואפיה חשמליים ובציוד נירוסטה למטבחים ציבוריים.
כשראוי לציין שהידע, האמינות והמקצועיות הם המשכיות של דור שני בענף כשמעל לכל כמובן באה לידי ביטוי התוצרת הטובה במוצר המוגמר.
כתובתם: חנות המפעל - רח' פלורנטין 2 ת"א
טל. 820363

לחיים כהן תנורים בע"מ
ברכות
וכייתך בתו צרכנות הוגנת
סמי בורקס
המפעל: בת־ים, אזור התעשיה
רח' היוצקים 4

לחיים כהן תנורים בע"מ
המשך שגשוג ועליה
בוני ומשה נחמיאס
מסעדת טריאנה
רח' קרליבך 12 ת"א טל. 5614949

לחיים כהן תנורים בע"מ
המשך שנות שגשוג ועבודה פוריה
מאיר אירדה – ביטוחים
רח' אסתר המלכה 13 ת"א
טל. 248637

לש.ש. רדיאטורים בע"מ
זר ברכות
חברת ת.ד.ל. שירותים

לש.ש. רדיאטורים בע"מ
שאו ברכות חמות
מוסך למות מכונאות רכב
מחלקה מיוחדת לטובארו ושברולט (G.M)
רח' הנורסקאי 4 בת־ים, טל' 5512051, 5516379

לש.ש. רדיאטורים בע"מ
המשך שגשוג ועליה
מוסך בני שירות מורשה למכוניות דלתה
מומחים לגירים אוטומטיים ועוד
מול תחנת פז – אבן גביר, טלי 832844, 826178

לש.ש. רדיאטורים בע"מ
המשך שגשוג ועליה
מוסך התאומים
פחחות וצבע
רח' סלמה 6 ת"א, טל' 822784

לש.ש. רדיאטורים בע"מ
בהוקרה חשמלות
שיווק מצברים וחלפים
רדיאטורים לכל סוגי הרכב
תלפיות (מול משרד ה...)
טל' 783447

ש.ש. רדיאטורים
מוסך שהתמחותו בשיפוץ, תיקון, יבוא ושווק רדיאטורים לרכב וכמו כן תיקון מערכות החימום לרכב.
כשראוי לציין שהידע, האמינות והמקצועיות הם מסורת של 40 שנה בענף הרדיאטורים ולכן כמו תמיד היחס אישי, והשירות מקצועי ומהיר.
כתובתם: רח' דרך בן צבי א/11 יפו,
טל' 810897, 829893

לידידינו ש.ש. רדיאטורים
שמחים בשמחתכם
מוסך סובארו יפו
טל' 823898, 823860

מסגרית אפי
ייצור דלתות ברזל, למוסדות ולפרטיים
שערים, סורגים ועוד
רחוב רבי חנינא 26 יפו, טל' 815645

אלום חוות בע"מ וצוות עובדיו
בית מסחר לאלומיניום מחסן ברזל ראשי
רח' חכמי ישראל 32 ת"א, טל' 380030
מברכים את מסגרית אפי בעלה והצלחה לרגל זכיתו בתו צרכנות הוגנת

למסגרית אפי
בידידות והרבה הצלחה
בית חרושת ... ומשפחת נח
רח' אילת 52, ת"א
טלפון: 825759

מוסך חינאוי
מכונאות וחשמל רכב, פחחות וצבע, צביעת מתכת בתנור
יפו רח' בן אחי־טוב (90) מס' 20 טל': 820979
מכון טל': 828546 שרות שבתות וחגים

למוסך חינאוי
מיטב הברכות והאיחולים
...– בטוח כללי
רח' מאוף עזניים 2 יפו טל: 03־874817

למוסך חינאוי
על הצלחתו
מוסך ולינד
צבעות, פחחות ואבזור רכב
רח' החומה ומגדל 16 תל־אביב
טל' 03־384456

למוסך חינאוי
שאו ברכות חמות
מרכז חבלס

לשרלי חומרי בנין
זר ברכות
אריה פרל
טל' 897344

לשרלי חומרי בנין
שפע ברכות
ז. דמבינסקי

לשרלי חומרי בנין
שפע ברכות
מוסך ולבו
מורשה מטעם ... מכונאות, פחחות
דרך בן־צבי 13 יפו טל'

לאליהו, שאול, עוזי יוסי ולכל צוות שרלי חומרי בנין
המשך שגשוג ועליה
ולהמשך שיתוף פעולה פורה
עוז ביטוחים
עוז יעקב
טל. 286132, 291323
שד' בן־ציון 30 ת"א

שרלי חומרי בנין
מפעל בלוקים ומרצפות העובד עם תו תקן כמו כן שירות מחיר של הובלות מיני פסולת וכן קבלן רשום לעבודות בנין ושיפוצים.
ראוי לציין שקיימת מכירה של צבעי טמבור, מוצרי אינסטלציה וכלי עבודה בסיטונות.
רח' ד"ר ארליך 10, יפו (ליד בנק הדס)
טל. 837175, 813480

לשרלי חומרי בנין
המשך שנות שגשוג ועבודה פוריה
ישר בלוק
רח' חרוזים 27 יפו
טל' 810915-6